

Nógrádi Kovács György

Égő ház az erdőben

Regény

Kiadót kereső kézirat
Kapcsolatfelvétel a jogutóddal:
bessler@freemail.hu
Szécsény

I.

Faragó Bálint hazafelé igyekezett, amikor gyáranak a műszaki igazgatója melléje gördült a Ladájával.

- Ugorj be, hazaviszlek - szólt ki a résnyire kinyitott ajtón.

- Köszönöm, de a haverok - szabadkozott az. - Tudod, miként van: ki-ki megiszik egy üveg sört...

- Te meg a sör! - tromfolta le.

- Ők sört, én kólát. Povedálunk egy ideig, aztán ki-ki megy a maga útján.

- Ez egyszer meglesznek nélküled is. Beszélni szeretnék veled!

Faragó Bálint, elvégre a műszaki igazgatójáról volt szó, mit tehetett? Ha kelleetlenül is beszállt az autóba.

- A kocsid? - kérdezte meg az alig elhelyezkedő férfitől a műszaki igazgató.

- Az asszony vitte el.

- Bella tovább dolgozik, mint te?

- Ah! Cipőt vesz a gyerekeknek. Ez évben a második párat. Szét-rúgták.

- Enyém lány, mégis kétszer veszünk neki cipőt egy évben. - Gázt adott, a kocsni elindult.

- Ha netán nem rúgják szét, kinövik.

A kocsni felgyorsult. Faragó Bálint kíváncsian pislogott a műszaki igazgatójára, majd megsürgette:

- Azt mondtad: beszélni akarsz velem.

- I...itt? Megiszunk egy kávé, közben beszélgetünk.

- „Ágnes” megfelel? - vágott a szavába. Gyakran beugrunk oda a srácaimmal fagyizni, meg onnan akár gyalog is hazasétálok.

A műszaki igazgatót gyárszerte különcködő férfinak tartották. Mostanában régimódi úriember szerepét játszotta: jávorbajuszt növesztett, csokornyakkendőt, ingujjain mandzsettagombokat, természetesen aranyból, kockás zakót és keménykalapot viselt. Úgy nézett ki, mint modern szoba falán a vásári giccs. A munkások mégis szerették,

a fiatalok körében pedig, szembetűnően népszerűvé vált. Mindenkiel tegeződött, részt vett az összejöveteleiken, ő pártfogolta a sportegyesületet, ezen kívül, ha felkeresték az irodájában, éppen úgy megkínálta őket itallal, mint a főmérnököt. A sporton kívül ő intézte a külföldi kiküldetéseket is. Faragó Bálint gyakran járt külföldre, ezért sokat találkoztak, el-elbeszélgettek, lassan-lassan laza baráti kapcsolat szövődött közöttük.

A presszóban szipkát vett elő, meg egy aranyozott cigarettatartót. Kipattintotta, és a társa felé bökte.

- Parancsolj! - Miután az kijelentette, hogy még mindig nem dohányzik, nőiesen finom mozdulatok kíséretében kivet egyet, élére állította, az asztal lapjához veregette, majd az elefántagyar-betétes szipkájába gyúrte, és rágyújtott. - Itt se nagyon siet a pincér, hallod-e! - jegyezte meg az első slukk után.

Faragó Bálint felállt, és elkiáltotta magát.

- Piroska! - A sarokban lévő presszógép mellől női fej emelkedett fel. - Két kávét!

- Azonnal viszem!

A kávéfőzőnő volt. Faragó Bálintot jól ismerte, ezért, megkülönböztetésül, a felszolgálónő távollétében, ő vitte ki nekik az imént lefőzött kávét.

- Évekig boksztál - kezdte a műszaki igazgató, mihelyt a kávéfőzőnő tovább ment.

- Volt az egy jó évtized is.

- Most meg semmi.

- A húgomék kint laknak az állami gazdaságban, én vágom össze az összes tüzelőfájukat. Ezen kívül van egy jó expanderem, súlyzóm..., hú, de szeretik a srácaim! A fürdőszobában a ruhaszáritó kötéltre kalapot kötöttem, gyakran elpüfölöm. - Nevetett. - Apámtól csórtam el a kalapot.

- Biztosan hallottad: a sportkörön belül ökölvívó-szakosztály alakult. - A hamut előkelő mozdulattal a hamutálcába verte, másik kezével a kávéját kevergette. - Edzjük azonban máig sincs, azaz az öreg Gyulai. Szegény, lassan már annak is örül, ha ki tudja venni a füttyülőjét. Nem vállalnád el?

Mintha nem várna azonnali választ minden figyelmét a cigaretta, meg a kávé szürcsölése kötötte le. Igazi élvezettel, már-már szertartásos mozdulatokkal emelte kis porceláncsészéjét a szájához.

Faragó Bálint cukrot dobott a kávéjába, megkevergette, és az igazi kávézók rémére, felhőrpintette.

- Váratlanul ért - válaszolta ezután elgondolkozva. Visszatette a csészéjét, s kissé illetlenül lenyalta a szája szélét. - A brigádomból ketten bokszolnak, olykor én is lenézek hozzájuk, de edzőnek! Az más! Hála neked, sokat tartózkodom külföldön...

- Pedig - vágott közbe -, no, de erről majd később! - Továbbszürcsölte a kávéját. Közben meg-megszívta a szipkáját, leverte a hamut, és megint belenyalt a kávéjába. - Amíg odaleszel - folytatta végre két kortyolása közben -, az öreg Gyulai helyettesítene, ha egyáltalán helyettesítésnek nevezhetjük, meg ott van Herceg Pityu is. Évekig bokszolt.

- Az edzőtanfolyamot is el kellene végeznem.

- Ne a kifogásokat keresd! - Összecsípte, majd felrántotta a nadrágra szárát, lábát keresztbe rakta, és meglötyögtette csészéjében a maradék kávéját, majd kiitta az utolsó kortyot is. - A részletek most nem érdekesek. Vállalod, vagy nem?

- Bellával is meg kellene beszélnem, mi ugyanis semmit sem teszünk, vállalunk el egymás nélkül.

A műszaki igazgató, sejtelmes arcrándítása után, a homlokán is összeráncolta a bőrét.

- Vállalod, és kész! - vágta rá ezután, majd mintegy lepezve arcának előbbi árulkodását, kivette szipkájából a csikket, és a hamutartóba nyomta.

- Szívügyem a sport, ezt te is tudod. Főleg a bokszt érdekel. Egynéhány fenntartásom azért lesz, de ezt később. Szóval... elvállalom! - nyögte ki Faragó Bálint.

A műszaki igazgató meglegedetten hátradőlt. Éppen akkor lépett oda a felszolgálónő is, akit Bálint gyengéden átkarolt, és magához húzott.

- Mi történt, Zsuzsa, csak nem haragszol rám. Majdnem egy félórája ülünk itt, te meg sehol.

A fiatal nő a férfi füléhez hajolt, és belesúgott valamit.

- Pisilni volt - közölte a férfi nevetve a műszaki igazgatójával.

- Miért kotyogtad ki? - barackot nyomott a fejére. - Megmondom Bellának.

- Még ha nővel lennék, de így!

A műszaki igazgató megmarkolta a közben újra felegyenesedő nő karját, s közelebb húzta magához.

- Hadd súgjak én is valamit!

Az kissé megroggyantotta a térdét, és bizarr közelségbe hajolt.

- Hozzon még két kávét nekünk! - arcán győztes mosoly ült, mi-
közben Bálindra sandított.

- Én már nem kérek kávét! - vágta az gyorsan közbe.

- Akkor két kólát! - javította ki önmagát, leereszkedően, régiesnek tűnő nagyvonalúsággal. Két hüvelykujját az ingébe dugta, s olyan mozdulatokat csinált a többi ujjával, mintha a repülő madarakat utánozná.

Zsuzsa, a felszolgálónő, miután, sutyiban megkérdezte a szemének testbeszédével Faragó Bálinttól: Ki ez a furcsa ürge, felrántotta a vállát, és sunyin elfutott.

- Jó lábai vannak a kicsinek - gusztálta meg a műszaki igazgató, utána lesve -, a fara is, meg..., szóval amint a mai fiatalok mondják: a dudái is hegyesek.

- Kissé szeplős.

- Mondod te a harmincvalahány évvel, és egy reprezentatív nővel az oldaladon. Bezzeg én! - Újabb cigarettára gyújtott. - Hatvan év felé, te sem leszel ennyire válogatós. No de - nagyot szívott, leverte a hamut -, újra külföldre küldelek. A lengyelekhez, mégpedig egy teljes hónapra. A szokásos grupp: két műszerész, egy szerelő meg egy mérnök.

- Azelőtt négyen mentünk műszerészek.

- Most csak kettőt kérnek. Bernátot és Bokort itthon fogom.

- Részemről oké! Mikor indulunk?

- Két hét múlva. Az útleveled érvényes?

- Igen.

Közben Zsuzsa, a felszolgálónő meghozta a két kólát. Az üvegeket kinyitotta, és poharakba töltötte az italt. A műszaki igazgató eközben sokatmondón a lábaira bökött a szemével: nézd csak! Zsuzsa, a felszolgálónő miniszoknyája ugyanis, mialatt lehajolt, magasan felcsúszott, majd elkapta a fiatal nő kezét, és ismét magához húzta.

- Ugye nem haragszik, amiért megcsodáltam azokat a szép, formás lábait?

- Önnek mindent szabad, uram! - Faragó Bálintra kacsintott. - De ha ő tenné ugyanezt, azonnal szólnék Bellának.

- Bella! - repesett a műszaki igazgató hangja elragadottan, már-már fennköltén. Nem is folytatta azonnal, egy ideig maga elé mélézött. Arcára túlvilági fények gyűltek, fejét elismerően megcsóválta. - Bella egyedülállón elragadó teremtés! Csodálatosan szép nő! - Hirtelen Zsuzsára kacsintott. - Ami azt illeti, magácska is megjárja...

Az nem várta meg, amíg befejezi, ránevetett, és sikkesen továbbfűtött.

A műszaki igazgató, miután a fiatal nő végképp eltűnt a szeme elől, hirtelen a társára emelte a tekintetét.

- Erről jut eszembe... - kezdte, ám azonnal el is hallgatott. Úgy mocorgott a székén, mint a kotlóstyúk, mialatt megforgatja lábaival a tojásait. Megszívta, a cigarettáját, a füstöt karikákban eregette ki. Meszerien értette, majd mintha elszánta volna magát, a hamutartóra helyezte a szipkáját, és tovább beszélt: - Én a te helyedben egy kicsit... - húzta a szót - Kemény Feri körmére néznék, mondom én más jobban megfelelő szó híján.

Felemelte a kezét, és sokatmondóan elhallgatott.

- Nem értelek, mire céloz? - értetlenkedett Faragó Bálint elgondolkozón. Egyrészt, mert a főmérnök és a műszaki igazgató köztudottan jó barátok voltak, másrészt, mivel Kemény Feri neki is barátja, és magáért a szavaiért, ugyanis egyáltalán nem értette, ha fel is sejtett értelmének egén egy felhőcske, hogy mire céloz.

- Feltűnően sokat forgolódik a feleséged körül, és beszélnek is ezt a gyárban.

- Feri az egyik legjobb, a szó szoros értelmében véve, gyerekkori barátom, de... - vonogatta a vállát egy ideig, mert régen ismerte a

műszaki igazgatót, sokat beszélgettek, több ízben megfordultak közös társaságban, ha barátság is kötötte őket egymáshoz, de nem annyira, hogy bizalmasodjanak, egymás családi életében vájváljanak.

- Miért mondd ezt nekem?

- Mert az olyan gyönyörű virágot, mint Bella, üvegházba kell zárni, és őrizni, mint a Nemzeti Múzeumban a kincseket.

- Szerinted zárjam vitrinbe? - nevetett fel Faragó Bálint. - Vagy tegyek rá erényövet?

- Ne...em, csak tartsd szemmel! - Merőn a társába fúrta a tekintetét.

- Nehogy úgy járjak veled, mint hajdanán egyik kollégista társammal! Apámnak kis tanyája volt, Debrecenen jóval túl az isten háta mögött. Hogy ne kelljen hosszú kilométereket gyalogolnom nap s mint nap, már népiskolás koromban internátusba adott. Később gimnazistaként is ott ragadtam.

Újra felvette a cigarettáját, és jól megszívta. A füstöt ugyanolyan bodrozódó karikákba eregetve pöfékelte ki, mint előbb. Faragó Bálint ez alatt kólát ivott.

- Szóval egyik osztálytársam, egyben a legjobb barátom udvarolt. A lány neve történelmi, ezért nem felejtettem el: Dobó Katinak hívták az aranyost. Közben megpályázott egy külföldi ösztöndíjat, s elfogadták. Mielőtt kiment volna, Katit rám bízta: Figyeljem, ha észreveszek valami gyanúsat, azonnal közöljem vele. Én, mint afféle jó balek, természetesen szót fogadtam, és mit ad Isten? Nemsokára rá észrevettem valamit. Többek között, feltűnően sokat sétált egy másik gimnazista osztálytársammal, sőt a szemem láttára csókolóztak, meg a többi... Megírtam neki. Nem részletezem, csak a végkifejletet mondom el: Szépen összeházasodtak, talán ma is együtt élnek, engem pedig, dobtak. Azóta nem találkoztunk. - Ő is ivott, utána hadonászni kezdett a szipkájával. - Semmi... semmi, melleleg, barátni említettem meg. Felejtsd el!

- Nézd! - Faragó Bálint széttárta a két kezét. - Most mondjam azt, hogy ennyi, meg ennyi év után is... harmonikusan szeretkezünk, bizalmasak vagyunk egymáshoz, mert a szerelem bizalom nélkül olyan, mint a virág szirma nélkül. Semmit sem ér. Félrelépne? - Éles ívben rázta meg a fejét. - Nem hiszem, ha mégis, akkor is megtenné,

ha éjjel-nappal figyeltetném, ha száz anyós állna őrt a meglévő egy helyett. Egyenlőség van, az övé, ezért... - Nem folytatta, sokatmondón nevetett.

- Mindenkit érhet baleset, téged is.

- Aláírom, viszont Kemény Ferivel kapcsolatban még a gyanú árnyéka sem merülhet fel bennem, mert, ha megveszne, sem tenné meg, becsületből nem tenné meg! Testi-lelki barátom.

- Nem egy, sok hasonló esetről hallottam, olvastam. - Újra a társára meredt. - Nézd Bálint, azon kívül, hogy beszélük, én csak azt tudom, hogy mindennap bemegy a meóba. Félórát tölt el ott. A feleségeddel trécsel.

- Akár nálunk, a szerelőcsarnokban, velem.

A műszaki igazgató nem folytatta. Szeme elárulta ugyan, hogy mást is tud. Például: Kemény Ferenc azért javasolta őt rendszeresen külföldi utakra, hogy minél többet lehessen egyedül Bellával, de nem vitatkozott tovább.

- Tudod, ki lesz az új lányszállás igazgatója? - csúszott ki mégis a száján. - A te feleséged.

Faragó Bálint tágrameredt szemekkel bámult rá, mire az, nagy ívben felhúzta homlokán a bőrt.

- Nem tudtad?

- Valószínűleg a feleségem sem, mert másként szólt volna róla.

- A napokban közlik vele.

- Na, ugye!

A műszaki igazgató, mielőtt rávágta volna, a társára hunyorgott.

- Tudod, ki javasolta: Kemény Feri.

- Ezek után nem is gondoltam másra. Protekció. Miért ne lehetne egyszer nekünk is! Feri, amint említettem a legjobb barátom, biztosan ezért gondolt, rajtam keresztül a feleségemre. Engem külföldi kiküldetésekre küld, Bellát a lányszállás igazgatójának javasolta. Nem értem: mi ebben a rossz?

- Semmi - vágta rá enyhe éllel, közben ezt mondták a szemei: neked semmi, te hülye! Nagyon feltűnően viselkedett, ezt ő maga is észrevette, valamit mondania kellett. - Ne szólj róla Bellának! Nem szeretném, ha pont tőlem tudná meg, mármint a kinevezését.

- Egy feltétellel, ha te sem szólsz, amíg haza nem jövök lengyelből, hogy elfogadtam az edzőséget!

- Oké!

- Van még valami mondanivalód Bellával kapcsolatban?

Az a vállát és a két kezét rángatva mentegetődzött.

- Nézd, én csak megemlítettem. Semmiség, eszembe jutott... Bella feltűnően szép nő, sok hódolója akad, köztük én is. Persze, hogy sokan a szájukra veszik. Én csupán azért szóltam, mert beszélük, tudjál róla!

- Attól, hogy megbámulják, és a szájukra veszik még nem lesz gyereke. Inkább csodálják, mint megszólják a szeplőiért, ragyás arcáért, kinevessék kancsalságáért vagy hebegéséért. Tizenkét éve a feleségem, megszoktam: akármerre megyünk, megfordulnak utána, akárhová ülünk be, rábámulnak, rácsodálkoznak, s megkívánják, mint a kirakati, szép sonkát. - Felvette a poharát és ivott. - Szóval nem vagyok féltékeny. A fene is megevett volna már, ha az lennék. Két, szép gyerekünk van. Él-hal értük, és még egy: Bella olyan fehér, mint a hó. Maga akarta, maga is vigyáz rá, hogy továbbra sem essék rajta folt. Persze, ennek sora, előzménye van, ám ez nem ide tartozik.

A műszaki igazgató, mint tárgyalás után szokta, az asztalra csapott.

- Akkor megegyeztünk: edző leszel! Két hét múlva pedig, Lengyelországba repülsz!

- Rendben van. - Felállt, a műszaki igazgató azonnal követte.

- Ami pedig a közlésemet, a pletykát illeti... - magyarázkodott a kezével is, míg nem a társa közbevágot:

- Nem te vagy az első, aki figyelmeztetett. Sem ezt, sem azokat, még csak nem is említettem, említem meg Bellának. Tizenkét év után, két nagyocska gyerek mellett is úgy ölel... s mennyire tüzes! Nem marad ki, még csak később sem tér haza a kelleténél. S ott van anyám is, az anyós! Minek említeném meg?

- Hogy nevésetek egy jót. - Ő máris felnevetett. Alibiként, hogy eltussolja, amit mondott, vagy mondani akart még.

A számlát, amint illő, elvégre ő hívta meg, a műszaki igazgató egyenlítette ki.

Dr. Csizmadia Lukácsné végzett a mosással. A fürdőszoba kövét is feltörölte. A kezét kenegette utánszírozó krémmel, közben így morfondírozott magában:

Most, vagy soha! - a legközelebbi székre ült. - Szereti, és ezek után feltétlenül a felesége lesz... Csakhogy ehhez előbb el kell válnia, ami... Óh, Istenem! Kivel beszélje meg, kitől kérjen tanácsot?

Felállt, az asztalhoz lépett, két kezét maga elé tartotta, azt várta, hogy beszívódják a krém.

A munkahelyén? Ugyan! - Az új lányszállásra gondolt, amelyet a napokban adnak át. Tecus néni, a régi igazgatója nyugdíjba megy. - Helyét, természetesen már az új épületben, mert annak átadásával a régit bezárják -, mondják: Faragó Bálintné, a szép Arabella veszi át. Vajon, milyen főnöke lesz? Az hírlík, rendes nő, ő azonban nem hitt ezekben a mendemondákban, mert Bella túl szép ahhoz, hogy rendes legyen.

Ki marad tehát a régiiek közül? A takarítónő - billent a gondolata vissza eredeti kerékvágásába. - Szegényke, ő meg süket. Itthoni környezete vallásos. Férje református lelkész, ezen kívül neves hittudós, a többiek csupa presbiterek, meg azoknak a családjuk. Másról sem beszélnek csak a Bibliáról s az igékről!

Visszasétált a helyére. A krém végre felszívódott, állapította meg ott.

Margó! - csillant fel hirtelen a szeme.

Nem gondolkozott tovább. Átszaladt a szomszédos szobába, gyorsan átöltözködött, és már rohant is kifelé, két ajtón túl a kapuhoz...

Margóval meglehetően ritkán találkoztak, holott mindent összevetve közeli rokonok voltak, amit Margó minden esetben a szemére hányt. Azóta hidegültek el, amióta Margó másodszor is férjhez ment. Első férjét baleset érte. A második párja ateista, ezt nyíltan meg is mondta, dr. Csizmadia Lukácsnak, férjének, a lelkésznek. Egy ideig győzködték egymást, miután a várt eredmény elmaradt, Lukács finoman eltiltotta tőlük, mert szerinte: egy pap felesége nem tarthat nyílt kapcsolatot közismert materialistával, vallásellenes tanok hirdetőjével...

Nem messzire laktak, ezért gyorsan odaért.

Margó valami tésztafélét gyúrt. Szeme felcsillant, keze a gyúró-deszkára tapadt.

- Te... te! - hebegte, mialatt lecsipegette kezéről, a kovász maradványokat. - Azt hittem elfelejtetted hol lakunk. - Hangjában, az első, némi élccel keveredett csodálkozás alámerülése után a fel-felcsillanó tekintetében, megbocsátó mosoly vert tanyát.

Fébe úgy tett, mintha nem hallott volna semmit.

- Azt hittem nem talállak itthon.

- Éjjeles vagyok.

- Férjed? - közelebb lépett, és megcsókolta.

- Délutános.

- Beszélni szeretnék veled.

- Jó, de előtte felteszek egy kávé.

- Lisztes kézzel? Hol tartod a kávéfőzőt, elkészítem.

- A kredencben. Mindent megtalálsz egyetlen..., a jobboldali rekesz középső polcán.

Mialatt Fébe kivette a szükséges kellékeket, kávé gyömöszölt a kis főzőbe, Margó faggatni kezdte:

- Nem a legjobban nézel ki. Arcod fehér, fogytál is...

- Csak nem vagy beteg?

- Más bajom van, majd elmondom.

A kávéfőző dugóját a csatlakozóba nyomta, s Margó mellé ült az asztalhoz. Egy ideig a körmét rágta. Margó ráhagyta: így legalább jobban megnyílik a szíve. Közben, ő tovább gyúrta a tésztát.

- Te ugye nem gyúrod a tésztát? - kérdezte meg később, hogy feloldja a rájuk nehezedő feszültséget.

- Kész tésztát használok.

- Én is ritkán gyúrok, csupán kifőtt tésztának. Ebből például mákos metélt lesz. Jobb is, olcsóbb is. - Valósággal gyöngyözött szájából a kacaj. - A férjem meg nem enne a gyári tésztát, ám sokszor becsapom.

- Én a piacon veszem, egy néni árulja.

- Ismerem: Bözsikénél. - Megint hallgattak. A csendet, amint Margó is akarta, a vendége törte meg.

- Elhagyom Lukácsot. Elválok tőle.

Margó kezében megint megállt a nyújtófa.

- Alaposan pofon csaptál, hallod-e! - Egy ideig felváltva vonogatta a fejét, harapta össze a szája szélét, huzigálta fel a szemöldökét - Miért? - nyögte ki.

- Mást szeretek.

Margó erőteljes mozdulatokkal fordult szembe Fébével.

- Mást! Má...ást? - A fejét rázogatta, tekintetét kutatón Fébe szemébe fúrta. - Ugye te sosem szeretted Lukácsot?

- Volt idő, amikor elhittem, hogy szeretem.

- Végeredményben modern nő vagy. Jó, bigott, vallásos családban nőttél fel, no de, hol van már a tavalyi hó! Iskola, ilyen-olyan mozgalom...

- Semmilyen szervezetnek nem voltam a tagja.

- Viszont a téged övező környezet alól te sem vonhattad ki magadat az iskolában, meg úgy általában.

- Ugyanolyan diák voltam, mint a többiek, noha nem voltam kisdobos, úttörő, s más! Táncolni jártam, klubdelutánokon vettem részt, meg egyéb bulikon.

- Ami azt illeti még mindig fiatal vagy. Huszonhat éves. - Margó csavart egyet a fején. - Nem, még mindig nem ülepedett le. Szóval, tényleg el akartok válni?

- Lukáccsal még nem beszélünk róla. Neked mondtam el először.

- Köszí. És ki az a nagy ő?

- Főmérnök, abban a gyárban, amelynek a lányszállásán dolgozom.

- Hallom, új szálló épül.

- E héten adják át, máris költözünk.

Margó a kinyújtott tésztát a nyújtófán hagyva, leült a vendége mellé. Lisztes kezét a kötényébe törölte, egy ideig megátalkodottan nézte Fébét, azután tovább beszélt:

- Ez nagyon komoly dolog! Jól meggondoltad?

- Második hónapos terhes vagyok.

Margó az asztalra paskolt.

- Újabb pofon! Te... te - hebegett - még a lélegzetem is elállt. Biztos, hogy tőle várod a gyereket?

- Állandó viszonyom van Ferivel. Szinte naponként találkozunk, viszont közben Lukáccsal is éltem néha házaseletet.

- Tehát ez is lehet, az is, Légy óvatos!
- Most legyek óvatos, miután elestem?
- Amíg nem tudod pontosan, hogy kié...
- Szerintem Ferié - vágott közbe Fébe hevesen.

A háziasszony elgondolkozva lesett maga elé. A vendége szólni akart, ám ő letorkolta.

- Várj egy kicsit, hangosan gondolkozom! Lukács pap, nem is akármilyen pap. Rengetegen ismerik, itt a környéken és távolabb. Óriási botrány kerekedik belőle, meglásd!

Felállt, kést fogott, kettévágta vele a nyújtófára tekert tésztalapokat. A nyújtófát félretette, az előbb leomló lapokat, kettőbe hajtva egymásra fektette, hogy kissé széles csíkokra metélhesse.

- Az is lehet, el kell mennie Debrecenből. - Fébébe fúrta a tekintetét. - Várj, mindjárt végzek. Amíg szikkad, tovább pletyizünk egy kicsit.

Fébe közben a kávéfőzőhöz lépett, mert az már fűjt, és lassan csurogni kezdett a kávé is.

- Húzd ki a zsinórt! - szólt rá Margó. - A csészek ugyancsak a szekrényben vannak, első ajtó balra, cukrot valamivel lejjebb a fiókban találsz!

Miután végzett a tészta felmetelésével, a mosogatónál kezét mosott, és Fébéhez lépett.

- Fogd a csészeket, bemegyünk a szobába!

Bent, Fébe a bögréket a kis kerekasztalra rakta, ők egymás mellé ültek az előtte lévő kanapéra.

- Nézd, Fébe! - folytatta ott Margó rövid habozás után. - Én csak egyszerű munkásnő vagyok, ezen kívül a magam harmincöt évével, élettapasztalatommal nem sokra megyek a tanácsosztogatásban. Gondolkozzunk együtt, eközben - a csészekre mutatott -, igyuk meg a kávékat is, amíg forró.

- Nekem rajtad kívül senkim sincs - siránkozott a vendég, anélkül, hogy megmozdult volna -, kihez fordulhatnék máshoz, ha nem hozzád?

- Végre, csakhogy észhez tértél - ezt a ziccert nem hagyhatta ki. - Kezébe vette a két csészét, egyiket odaadta Fébének. - Jó... tudom, nem rajtad múltott, csak a begyemben volt, most kiköptem.

Az nem törődött a csípéssel, „megvakarása nélkül” ugyanolyan hangon folytatta, amint abbahagyta:

- Azt sem tudom, mihez kezdjek.

- Én sem váltam még el, no de, majd csak kiokoskodunk valamit. - Megkevergette a kávéját, s belekortyolt.

Fébe is ivott, lenyalta a szája szélét, majd dacosan megrázta a fejét.

- Az én világom nem azonos, sohasem volt azonos Lukácséval. Sem apáméval, sem az övével. Abba beleszülettem, erre rádöbben-tem. - A másik kezével is megmarkolta a csészéjét. - Szakítok veled, az biztos, viszont többet..., mit mondhatnék.

- Otthagyd a férjedet és a biztos otthonodat, a négyszobás, összkomfortos, szépen berendezett lakást, a gépesített háztartást... de mi-csoda gépeket!

- A svájciak adták.

- Bárcsak nekem is adtak volna! És a szép, nagy kert, meg a többi, meg a többi! Hová mennél?

- Feri lakása legalább annyira berendezett, mint a miénk.

- Na jó: egy-egy, döntsön a második félidő! Ki az a férfi, akit te Ferinek nevezel? - A homlokára csapott. - Mondtad, főmérnököd. Rendben, de ő is szeret téged?

- Komoly férfi. Harmincnyolc éves, agglegény. A múltja? Biztosan volt valakije, ezt ő is elismerte. - Olyan nagy kortyokban itta ki a maradék kávéját, mint szomjas ember a vizet, majd élesen szembefordult Margóval. - Ezt a viszonyt én kezdeményeztem. Hirtelen lobbant fel, én teljes hévvel belehevertem a tűzbe és megégtem. Se látok, se hallok azóta. - Egy ideig átszellemülten hallgatott. - Mindenesetre ő megengedte, hogy hozzáköltözzek.

- Csak megengedte?

- Azt mondta, ha akarok.

- Mi lenne, ha várnál? A gyerek csakúgy lehet az övé, mint Lukácsé.

- Nem lenne fair, méltatlan hozzám és Lukácshoz.

- Ha valamennyi asszony beismerné a félrelépését... - Fébére lesett, és gyorsan elhallgatott.

- Új életet szeretnék kezdeni. Tiszta lappal indulni. A magam életét élni. A saját utamat járni. Ferihez költözöm, közben dolgozom, pénzt gyűjtök, és ha nem értjük meg egymást máshová költözöm.

- Terhes vagy, ezzel nem számoltál? Jó, szülés előtt meg utána segítek neked, többet azonban én sem tehetek érted. Ez, pedig nagyon kevés. Mondod: ha nem értitek meg egymást, máshová költöztél. Hová? Albérletbe, mert lakást ugye...! Azt sehol sem kínálják, adják tálcán.

Kivette Fébe kezéből az üres csészét, és az övével együtt kivitte a mosogatókagylóba, visszajött és az előbbi helyére ült.

- Ne hamarkodd el, szívi! Gondold át higgadtan, mert a szerelem néha sötétben tapogatódzó emberhez hasonlít. Se előre, se hátra. Én is töröm a fejemet, később újra összeugrunk, és kisütünk valamit. Az a férfi..., nem ismerem, sohasem láttam, valahogy mégsem tetszik nekem. Megengedte... Te kezdeményezted, miegymás! Hátha csak kihasznál? Csak a tested kell neki. Koslat utánad, amíg..., jó most már megkapott, alaposan ki nem használ, majd, gyerek ide, gyerek oda, dob. Ráfogja, hogy nem az övé, elvégre egy másik férfival éltél, élsz a mai napig!

- Akkor áldozat leszek. - Felállt. - Ne haragudj, sietek, meg a helyemet sem lelem. Néhány nap múlva eljövök. - Hangja bizonytalanra változott, mintha nem ezt várta volna Margótól, viselkedése zavarttá, mindenkiben, még önmagában is kételkedővé módosult.

- Csak nem mész el mégis! - húlt el Margó, Fébe ugyanis lassú léptekkel máris elindult az üveges ajtó felé.

- Mindent otthagytam, meg mondtam, nagyon izgatott vagyok.

Margó elgondolkozón csavargatta a fejét, mintha még mindig a halottakon tűnődne.

- Hát menj, de elgyere! - s kikísérte.

Széles Ferenc, író, élete sikerhegyének legnagyobb csúcsát átlépve, a csillagos ég ragyogása után, már a holdat ostromolta, amikor egészsége váratlanul megroggyant. Sosem panaszkodott azelőtt. Lázas soha nem volt, a szívéről pedig, csak annyit tudott, hogy van. Olyan egészségesnek érezte magát, mint a makk... Előbb az idegei, azután a szíve kezdett el rendetlenkedni. Nem betegeskedett, csak ingerlékennyé vált, szíve tájékán olykor nyomást érzett, enyhe ritmuszavarai adódtak, elzsibbadt a bal karja, néha-néha migrén kínozza, sőt ezt megelőzőn sosem ismert, megsemmisülési érzést sugalló rosszullét is elővette, főleg utazáskor. Továbbra is sokat dolgozott, de nagyobb terjedelmű írásokba, például regényírásba, csak nyaranként kezdett, akkor is csak, ha teljesen félrevonulhatott a világtól. Mert írás közben minden zavarta, főleg a szomszédos lakásokból átszűrődő zaj, ezek közül is leginkább a rádió, a magnetofon s a hangos lemezjátszók...

Dr. Csizmadia Lukács, református lelkész, aki papi teendői mellett a hittudományokkal is foglalkozott, szokása szerint, mint szabad idejében mindig, most is bibliafordítással bíbelődött. Óhéber írást fordított, hasonlított össze eredeti, régi német szöveggel, eközben állandóan figyelte a vizsolyi, meg Károli Gáspár-bibliái szövegét is. Ezekből „hozta össze” azt az új fordítási tervezetet, amelyet pár napon belül lead. Felváltva járt fel Pestre, és be a városba... Előbb - tervezte -, leadja a nyers fordításokat, újabb szövegeket vesz át, utána a különböző intézetek könyvtárait bújja... Éppen a Magyar Nyelv Értelmező Szótárában lapozgatott, amikor Széles Ferenc bekopogtatott az ajtaján. Dr. Csizmadia Lukács, mihelyt az író feje felbukkant az ajtóban, mindent otthagya felugrott, szívélyesen széttárta a két kezét, és eléje sietett.

- Édes barátom! - üdvözölte.

Mind a két kezével megrázta az író jobbját, végigböngészte arcától le a lábfejéig, és tovább ömlengett.

- Nem nézel ki rosszul. Kissé törődött vagy, szerintem a hosszú út miatt. - Megveregette a hátát. - A jó levegő, a falusi tej s a csend

megint helyrehoz! Sokat panaszkodtál a leveleidben. Jobban vagy kissé?

- Se jobban, se rosszabbul, stagnálok.

Dr. Csizmadia Lukács, amint felfedezte barátja kezében a kis utazóbőröndöt, sietve kivette, és az egyik székre rakta.

- Foglalj helyet! Biztosan fáradt vagy.

Nagyon jól utaztam, amint ezelőtt soha, aludtam is.

Kávét? - a házigazda az ajtóhoz lépett, és kiszólt: - Tudod, ki van itt, Fébe? Széles Feri. Gyere, üdvözlöd, utána hozzád nekünk két kávé, légy szíves!

Fébe beszaladt a férje barátját üdvözölni, ezután elnézést kért, s kietett a kávé elkészíteni.

Széles Ferenc elismerőm bólogatott utána.

- Te, ez a nő szebb, mint amikor utoljára láttam. Mit csináltál vele?

- Sajnos kevesebbet, amint elvárná. Sokat dolgozom, panaszkodik szegény, amiért magára hagyom.

- Gyereknek, szép nőnek unatkozni nagyon veszélyes, pajtás!

- Nem szolgálhatok két úrnak egyszerre - válaszolta negédesen.

- Két lovat egy va...lamirevaló nyereggel azt nem, viszont az ember csak egyszer fiatal az életében. Mikor szórakozzon, ha nem most? Ha pedig egyedül engeded el...

- Pap vagyok, nem járok nyilvános szórakozóhelyekre, ezt ő is tudja.

Leültek.

Dr. Csizmadia Lukács és Széles Ferenc nemcsak azonos gimnáziumba jártak, hanem nyolc éven át egy padban ültek, ezen kívül az intézetben ugyanazon emeletes ágyban aludtak: Feri alul, Lukács felül. Még a bölcsészettudományi karra is együtt felvételiztek. Azután vált szét az útjuk, miután Lukácsot nem vették fel, s beiratkozott a teológiára...

Útjuk megszakadt ugyan, de őszinte baráti kapcsolatuk az eltelt évtizedekben is tovább virágzott. Leveleztek, gyakorta találkoztak, ezért mindent tudtak egymásról. Bár a világnézetük, ha nem is gyökeresen, de ellentétes volt, nagyon jól megértették egymást.

Az író fészkelődött egy kicsit, majd folytatta:

- Azért, mert pap vagy, te is szórakozhatnál. Mi a fenének dolgozol annyit! Az a csapat, amelynek nincs elegendő utánpótlása, lassan, de törvényszerűen szétesik. - Látva a társa értetlenkedését, gyorsan hozzátette: - Néhány ezer tanulóból csak tucatnyian járnak hittanra. Te írtad! Ennyi tanulóból, ekkora városban? Mondd, miért dolgozol annyit?

- Azoknak és azokért, akiknek te a regényeidet írod, avagy azt hiszed, amiért nem járnak hitoktatásokra, többet olvasnak? Ezeket a fiatalokat nemcsak a biblia nem érdekli már, fiam, a te könyveid sem, általában a könyvek.

- Én forgatókönyveket is írok.

- A magyar filmek! - Dr. Csizmadia Lukács hangjában enyhe irónia motoszkált. - Érdekli is a mai fiatalokat! Esetleg a semmitmondó krimik, meg a sci-fik. Az öldöklés, a szex, meg az ördögi zene, amelynek hullámai máris tönkrevették a nemes melódiákat és a szívekbe ható dallamokat, összességében azt, amit mi zenének neveztünk valamikor. - Távolba révedezõn bámult egy pontra. - Mert a mai fiatalok az akció és a reakció törvényeinek foglyai. Erkölcs, szeretet... semmi! - Élesen szembefordult a barátjával. - Én mindent egy lapra tettem fel, Feri! No de, ezt te is jól tudod.

- Mi lesz, ha a végén kiszül: rossz lapra tettél?

- Nem csupán hiszem, vallom, hogy a túlvilági élet, a mennyország és a pokol létezik, tanítom is. Legszívesebben azt mondanám: hiszem, tehát van. Ez azonban több mint hit, valóság!

Elhallgatott. Az író azt hitte, csak a szokásos szónoki fogás, hatás-keltés miatt, ám amikor később sem folytatta, õ vette át a szót.

- Engem a kiadók jól megfizetnek, viszont téged! Bagóért dolgozol, pajtás! Ráadásul az én nevem máris benne van a lexikonokban.

- Azt mondogd: te az örökkévalóságnak írsz? Én is. Most már csak az a kérdés, hogy e két örökkévalóság közül, mert ugye mind a ketten más-más cipõben járunk, melyik az igazi. Természetesen az enyém. Bizonyítsam? A te könyveid nem élnek, nem maradnak fenn örökké. Húsz, ötven, esetleg száz évig lesznek forgalomban - az asztalra mutatott -, amíg ez a biblia ott, több ezer éves. Tudod, mennyi vihart vészelt át? Megszemélyesítették, mint egy rabot, megláncol-

ták, nyilvános tárgyalást rendeztek, ítéletet hoztak, amelynek alapján nyilvánosan elégették. Betiltották. Egy akadémiányi tudós, könyvtárnyi könyvvel cáfolta... Látod, mégis itt van, s él!

- Miért dolgozod át? - Széles Ferenc könnyed társalgási hangsúllyal csevegett, erősen érződött a hangján, hogy a társát, ha vitatkoztak is, egyébként mindig így kezdődött, nem vitapartnerének tekinti, hanem barátjának.

Dr. Csizmadia Lukács, mielőtt válaszolt volna, az asztalhoz lépett, és kezébe vette az egyik könyvet.

- Ezt Károli Gáspár fordította. Tudod, mikor? 1590-ben. Ez a változat, csekélynyi módosításokkal, az 1800-as évekből való. Nyelvünk - felemelte a kezét -, de csak a nyelvünk, azóta sokat változott, ezért ez a szöveg a mai modern embernek már nehezen érthető. - Belapozott, és olvasta: - Mondá, vala, elméne, növekedvén... - Becsukta. - És így tovább! Sokáig idézhetnék, citálhatnék, mert rengeteg elavult kifejezést tartalmaz, de ennyi is elég. Szóval a nyelvezetét, a jelenleg használatos, modern nyelvünkhöz igazítjuk.

Visszaült a helyére, és folytatta:

- Kanyarodjunk vissza egy pillanatra az előbbi témánkhoz! Az örökkévalóság, amelynek te is írsz, múlandó, mint a fű virága: ma teljes virágában pompázik, de holnapra elszárad, s tüzre vetik... A lexikon? Tudod, hány embert elnyeltek már azok a lapok, azok az öröknek mondott lapok, bizonyítva a nyilvános elfeledést? Se műve, semmi csak a neve. Ezer meg ezer olyan nevet találsz a Magyar Irodalmi Lexikonban, akiket manapság már senki, de senki sem ismeri.

Széles Ferenc felnevetett.

- Nem én, Széles Ferenc író, hanem úgy általában a hozzám hasonló világnézetűek, mégis előnyben vagyunk, mert te is éltél, de nem mulattál, nem rúgtál be, nem léptél félre, nem ruccantál ki... - Elhárítón emelte fel a kezét. - Ne nézz rám olyan csúnyán, ez az élet barátom, nem a tiéd!

A pap közbe akart szólni, de még idejében sikerült mérsékelnie magát.

- A végén, amikor már nem kellek a nőknek, megöregszem, betegeskedem, ezért nem mulathatok, nem élvezhetem többé az életet,

meztérek. A te, pontosan a te bibliádból tudom, valamikor ugyanis veled együtt jártam hitoktatásra, ott tanultam, vagy nincs igazam?

- Végeredményben igazad van, de... - nem folytathatta, mert az ajtó váratlanul kinyílt. Fébe lépett be, kávé és melegszendvicset hozott egy tálcán.

- Azért késtem - mentegetődzött már az ajtóban -, mert melegszendvicset készítettem. Biztosan éhes vagy. - Vádaskodón pillantott a férjére. - Te csak vitatkozol, ahelyett, hogy fekhellyel kínálnád. Ilyen hosszú út után egy betegeskedő embernek...

- Kisebb idegrendszeri zavar - szólt közbe a vendég -, kis fájás itt-ott, ez igaz, de betegség...! Sőt, most egyenesen vidám vagyok.

- Vidám? - kérdezett közbe Fébe.

- Na hallod, amikor egy ilyen ragyogó, szép, fiatal nővel állok szemben, mint te, még azt is elfelejtem...

- Köszönöm - felelte az, de az arcán, amint az író várta, egy csipetnyi mosoly sem suhant át, éppen olyan fakó, éppen olyan kifejezés nélküli maradt, mint az előbb, amiért is a férfi gyorsan elhallgatott.

- Ez nem te vagy, Feri! - súgta később Fébe, mostani arcához jól illő hangon. - Az ilyen szavak, meg a te egyéniséged...! - a fejét csóválta s elhallgatott.

A pap figyelembe se véve a feleségét, a vita hevében égve folytatni akarta, ám Széles Ferenc letorkolta.

- Én viszont éltem, ünnepeltek, többször bemutattak a televízióban, szerepeltem a rádióban, hogy a lapokról ne is beszéljek.

- Meddig tartott mindez? Mint a részegség. - Felállt, és az íróasztalának dőlt. - A te szavaiddal, a te alapállásodból kiindulva okoskodjunk tovább, mert az én világnézetem szerint a túlvilág tény, ezért nem lehet az okoskodás tárgya. - Megcsóválta a fejét. - Na jó, mondjuk, ismétlem, csak tételezzük fel, nincsen túlvilág, ekkor is mennyivel jártam én rosszabbul, mint más? Nem hozzád hasonlítom magamat, mert ilyen író ebben az országban csak egy van, amíg magamhoz hasonló pap, több száz...

- Te nem csak pap vagy, hanem hittudós, ilyenekből pedig...

- Ilyenekből is több tucatnyian vagyunk, csak a reformátusok között, és akkor még a többiekéről: a katolikusokról, az evangélikusok-

ról, a zsidókról... nem is beszéltem. Nos, én is éltem, Feri! Van lakásom, átlagon felüli berendezéssel, s mi egymás! Ha csak Trabant is, de mégis autó, minivizor, fényképezőgép, magnó, közös nyaralónk Leányfalun, fiatal feleség... a munkám a hivatásom, mert nagyon szeretem azt, amit csinálok, ezt pedig manapság kevesen mondhatják el magukról, igaz? Tudod, milyen élvezet embereket vezetni az igaz útra, az egy élő, igaz Istenhez? Megtéríteni, megkeresztelni, még temetni is, mert nálunk a halál csak híd, hitünk szerint átmegyünk rajta az életből az örökkévalóságba...

- A temetéseken az ember egy kicsit magamagát is megsiratja, eltemeti - jegyezte meg az író lehangoltan.

Dr. Csizmadia Lukács papos mozdulattal tárta szét a két kezét.

- Summa summarum, én is éltem. Nem rosszabbul, nem jobban, mint sok százezer, nos mégis van valami, ami megkülönböztet, mondjuk téled. A lehetőség. A ti életeteket a halál végleg lezárja. Sírhanat, esetleg kolumbárium, és nincs tovább, amíg én - abbahagyta a kézzel-lábbal való hadakozást, teljesen átszellemült az arca, miközben átölelte tekintetével a társát -, örökké élek. Nagy különbség!

Fébe eddig tálcával a kezében, figyelmesen hallgatta őket, most váratlanul az író felé nyújtotta a tálcáját.

- Kóstold meg! Legújabb receptem szerint készült. Tojáskrémmel töltött gépsonkával a tetején.

Miután az evett, a fiatalasszony néhány szót váltott az íróval, majd azzal az ürüggyel, hogy magukra hagyja őket, kiment.

- Mi történt ezzel az asszonnyal? - tudakozódott Széles Ferenc azonnal, mihelyt Fébe mögött becsukódott az ajtó. Látva, hogy a társa a homlokát ráncolgatja, gondterhelten harapdálja az ajkát, gyorsan visszakanyarította beszélgetésük kerekét az előbbi témára. - Még mindig csak egy tucat hittanosod van?

- Huszonhárom nálam, az én egyházkerületemben. Összevetve a többieket s más felekezeteket, több százan. Az én tanulóimnak nagyobb része tanyasi gyerek...

- Apropos: a tanya! Azt írtad, eladták.

Széles Ferenc az elmúlt években, kivéve a legutóbbi nyarat, állandóan a kérdéses tanyán töltötte el a nyári hónapokat, ahol gondolata-

inak finom röptű csapongását, alkotókedvének erőteljes ömlengését, tökéletes csendben, senkitől sem zavarva végezhetette. Nyugodtan kiadhatta magából azt, amit a városból idehozott.

Némi nosztalgiával folytatta:

- Sajnálom, mert mehetnék a hegyekbe, Balatonra, Velencére vagy máshová, például külföldre, sokkal szebb, főleg kulturáltabb helyekre. Ezen a tanyán azonban nemcsak jól, hanem otthon éreztem magamat. A szülőföldem volt, mert én is egy ilyen kis tanyán születtem. Egyébként te jártál nálunk...

- Tényleg ilyen hely volt.

- Kis erdő - áradozott tovább az író -, gyönyörű nyárfás ligetek, odébb méregzöld rétek, mocsár és az a ház! Fedele: fele zsúpszalma, fele cserép, mint a miénk volt. Körös-körül mező, aranyban hajladozó búzatáblák, ringatózó nyárfák, és az az eredeti illat! Több regényt, néhány rádiójátékot meg egy színdarabot írtam. Feltöltődve jöttem ide, tele árammal, mint egy frissen töltött akkumulátor. Ott mindent, az utolsó villanásnyiig kiadtam magamból. Sehol sem szállt meg annyira az ihlet, mint ott. A szüleim, a testvéreim emléke, a szomszédok, a fonó, a tollfosztás, a disznóölés s egyéb alkalmi összejövetelek hangulatos emlékei újra kitárulkoztak az írásaimban. Kilúgozódtam, mint a piszkos vászon. - Feljebb emelte a hangját. - Írtad, tudsz egy hasonló tanyát.

- A régi szobád üres - látva a barátja értetlenkedését, gyorsan hozzátette: - ott... ott, ugyanazon a tanyán. Egy gyerekem a szomszédos tanyáról jár be. Látogatásom során, mert én valamennyi tanítványomat meglátogatom, oda is átruccantam. Egy keramikus vette meg.

- Keramikus?

- Egészen fiatal nő.

- Erről jut eszembe. Emlékszel még arra a gyönyörű nőre? - vágott közbe az író.

- Én a nőkben sohasem a szépségüket, az embert látom, a halandó, bűnös embert.

- Arabellának hívják - folytatta az író, mit sem adva rá -, az egyik helyi nagy gyárban dolgozik.

- Emlékszem rá, de semmit sem tudok róla. Miért kérdezed?

- Az utóbbi időben az összes női alakjaimat róla mintáztam meg. Erős kritikát kaptam miatta, merthogy az én regényeimben valamennyi női figura szupernő... - A levegőbe bámult s megcsavargatta a fejét. - Sehol, sosem láttam annyira szép, egyöntetűen gyönyörű nőt. Miatta mentem ki vasárnaponként a strandra, mert az a nő, főleg fürdőruhában, rendkívüli élményt jelentett barátom!

- Nemcsak egyedül te bámultad meg.

- Nacsak! - nevetett fel az író nem kis kajánsággal.

- Itt élek, sok mindent hallok, látok. Valld be: te nem csak a napfényben, hanem saját dicsfényedben sütkéreztél azon a bizonyos strandon.

- Mi tőrés-tagadás, jólesett, hogy ezen a távoli helyen is felismeretek, egy kicsit ünnepeltek... azonban én itt ezektől az ártatlan, kis vasárnaponkénti kiruccanásoktól eltekintve, csak dolgoztam. Na! - térde csapott, s kérdőn bámult a barátjára.

- Kimegyünk a tanyára. A kis keramikus nő, amint említettem volt, beszéltem vele, szívesen átadja a szobát, amelyben laktál.

- Nagyszerű! - örvendezett az író. - Az írógépem és egyéb cuccom holnapután érkezik meg. - Ő is felállt. - Megvárhatom nálatok?

- A régi szobád itt is rendelkezésedre áll. Szíves vendégünk voltál, vagy és leszel!

A melegszendvicset közben megették, és kiszürcsölték a kávéjuk maradványát is. Miközben készülődtek, Széles Ferenc állandóan a fejét törte, szemével szüntelen Fébét kereste, aki közben eltávozott hazulról: Mi történhetett ezekkel?

Estére - határozta el - feltétlenül beszél velük!

* * *

Bognár Amália, keramikusnő, annak a bizonyos tanyának az új tulajdonosa, a korongján dolgozott, amikor meghallotta az autó zúgását. Gyorsan felállt, nemrégén rakta fel az agyagot, nyugodtan otthagyhatta, kikukucskálhatott az ajtón. Mint általában, most is fürdőruhát viselt, ezért mihelyt meglátta a férfiakat, visszafutott. A vízzel teli lavór a sarokban állt, megmosta a kezét, ám hátul a könyöke

mégis agyagos maradt. Könnyű nyári ruhába bújt, és kilépett a vendégek fogadására.

A pap és az író ekkor már az ajtó előtt álltak. Széles Ferenc enyhén meghajolt.

- Én vagyok az a bizonyos pasas, aki az utóbbi években valamennyi nyarat ezen a tanyán töltötte el.

- Kivéve az elmúlt nyarat - igazította ki a pap.

- Igen. - Az író kissé elszomorult. A felesége jutott eszébe, aki éppen az elmúlt nyáron halt meg.

- Agyagos a kezem, dolgoztam - mentegetődzött zavartan Amália. Talán most vette észre, hogy nem mosta meg alaposan, keze után a karját is, de az is lehet, hogy az író miatt, akit most először nézett végig, csodálkozott rá nagy, sugárzón kék szemével.

- Nem sokat zavarom - szabadkozott az. - A barátom említette, hogy újra megkaphatom a szobámat.

- A tiszteletes úr kérte, én odaadtam. Egyébként ugyanúgy van, amint itt hagyta annakidején. Talán kétszer-háromszor, ha benéztem oda.

- Megérezte volna, hogy visszajáró lélekként egyszer csak megjelenek?

- Nem volt rá szükségem.

- Elnézést - biccentette meg a fejét az író -, nem mutatkoztam be: Széles Ferenc vagyok.

Amália a kezét nyújtotta.

- Bognár Amália. - Kissé zavartan tette hozzá: - Több könyvét olvastam, a televízióban is láttam néhány filmjét.

- Amelyeket ugyan én írtam, de más rendezett, ugyanis a rendezők sok mindent elrontanak. Szóval a szoba megvan?

- Mikor költözik ki?

- Holnap.

Dr. Csizmadia Lukács igazi papos mozdulattal érintette meg a kezét.

- És ha nem érkezik meg a csomagod?

- Igaz... esetleg - a fejét vakargatta -, három nap...

- A szoba bármikor a rendelkezésére áll - vágott közbe, mosolyogva Amália - egyedül magán múlik, hogy mikor foglalja el.

Széles Ferenc alaposan, már-már feltűnően, végigböngészte szemével a lányt. Azonnal észrevette azt a különleges többletet, ami a nem különösen szép lány lényében bujkált. Feltűnően fehér Madonna-szerű arcán lélekbemaró mosoly ült. Így csak az mosolyog, néz, nevet, akit belülről, egyéniségéből feltörő tűz fűt. Kétfelé fésült haja vastag copfban végződött. Termete nyúlánk, lányosan karcsú volt, szeme nagy, aranyfényű kisugárzással.

- Az összegről még nem beszélgettünk - jegyezte meg végül is az író a lány varázsa alá került emberek megilletődöttségével.

- Érezze magát jól! - kapta a választ. - Én nem zavarom. Bent a műhelyemben fel-felkapcsolom ugyan a rádiómat, televíziót kizárólag este nézek. Egyik sem hallatszik ki.

- Köszönöm szépen. Remélem, megegyezünk!

Néhány percig még beszélgettek, megnézték a műhelyt, az író régi szobáját, majd elbúcsúztak, és a vendégek elhagyták a tanyát. Amália tele különös gondolatokkal, érzésekkel: az író munkásságát, úgy ahogy ismeri, viszont, mint ember csak ezek után mutatkozik be. Ahány ember, annyi talány, Vajon ő milyen lesz? Felrántotta a vállát, s magába mélyülten visszasétált a korongjához...

II.

Az elnehezült testű, öregedő igazgató megdöbbenően bámulta Arabellát: Szép, az egész gyár beszélte, többször hallotta ő is, de hogy ennyire, sohasem hitte volna el, ha most szemtől szembe nem látja.

Arabellának, a magas és feltűnően karcsú nőnek, mellei szembetűnően hegyesek, csípői teltek, lábai, éppen keresztbe rakta, rendkívül formásak voltak. Az igazgató felcsigázódott férfiasságától ösztökélten, szinte felsóhajtott: Micsoda térdek! A combja is! Arcát lélegzetelállítóan szépnek, vonásait különlegesenek, meghökkenésig finomaknak, tisztának, gyönyörűnek vélte. Szép ívelésű, erotikusan telt ajkai meggypirosan csillogtak, szempillái hosszúak s felfelé kunkorodóak, szemei élénkén villogók. Aranysárga, dús, szőke haját divatosan kontyba kötve viselte...

Arabella nemcsak harmonikusan szépnek, hanem kihívóan szexisnek tűnt az öregedő, ám nemében még fiatalos érzülettel teli férfi szemében. Mozgása, mialatt bejött, s leült, egyöntetűn kecsesnek hatott, lénye bájosan megnyerően sugárzott ki az egyéniségéből.

Az egyre jobban terhesedő csendet végül is Arabella törte meg.

- Hívatni tetszett, - Finoman az igazgatóra mosolygott.

Az igazgató előbbi csodálkozása még mindig nem hagyott alább, sőt menthetetlen kitört leplezetlen csodálása eddiglen néma burkából.

- Maga feltűnően szép, asszonyom! - Megzavarodottan nevetett fel. - Remélem, nem érti félre? - Nyílt bámulással kutatta tovább a bájait, mialatt folytatta: - Hogyan ragadhatott itt egy ennyire ragyogón szép nő? Ezt se értse félre! Elvégre nem a világ végén élünk, és nem is akármilyen kisvárosban. Munkaerőben sem bővelkedünk, ezért minden egyes dolgozónknak, főleg a jól dolgozóknak, a törzsgárdatagoknak nagyon örülünk, most mégis azt mondom: arany a porban, helyén való ez, nem vétek ez, fiatal asszonyom?

A feltűnően szép nő homlokán, árulkodó ráncokba gyűrődött az enyhe megütközés, ezt észlelve az igazgató gyorsan hozzátette:

- Magának, az ilyen ragyogó nőnek, őszintén mondom: még nem láttam ennyire egyöntetűn szép nőt, mint maga, pedig a korom..., és rengeteg helyen, itthon és külhonban megfordultam. Önnek, asszonyom, Pesten lenne a helye! Manöken, fotómodell, színésznő, meg ki tudja, mi minden lehetne ott, amíg itt... Jó, meós, de mi ez azokhoz a lehetőségekhez képest, amik Pesten várnak! Reklámfotókban, plakátokon, képeslapokon... országszerte mutogatnák, kiraknák a falakra, kirakatokba helyeznék, hogy bámulják, mint a Nemzeti Múzeumban a... festményeket. Szépségversenyeken indulhatna...

- Csakhogy én nem a menedzserek által rám tukmált iramot, a magam életét szeretném élni továbbra is, igazgató úr! Engem ne állítgasson különböző pózokba, holmi holdkóros képű, kiélt kujon vagy buzi. Ne vigyenek ágyba kopasz, esetleg hallókészülékes, műfogoros, vén urak, mert ugye a szakma szerteágazó kínálata, fiatal nőkből, akik közé én már nemigen tartozom, óriási. Újra... - elszólását gyors legyintésével hessegette el - kiszolgáltatott lennék. Előbb csak az éneket veszíteném el, később valamelyik szálloda, vagy egy egész hálózat telefonos prostijává kényszerülnék. - Éles fejrázás közben tiltakozott: - Ne... em!

- Nos, hát akkor, e kis kitérő után, bocsánatát kérve, térjünk vissza a magunk életére. - Miközben beszélt, a papírjait rendezgette. - Amint maga is tudja, új lányszállás épült. Százhusz személyre. Eddig hetvennégyen jelentkeztek, beleértve a régi lányszállásról áthelyezetteket is, várakozáson alul. Ettől függetlenül, én egyetlen pillanatig sem vélem, hogy elszámítottuk volna magunkat, azaz kisebb szálló is megfelelt volna. Személyzetisem jelentése szerint, a gondnoknőt már áthelyezték a régi lányszállásról, a meglévő két takarítónő mellé újabb két személyt alkalmaztak, akik már dolgoznak is. Jelenleg az ablakokat tisztogatják. A régi szállást, biztosan hallotta maga is, a KÖJÁL záratta be. Ezen túl raktárnak használjuk. - Az igazgató kövér arca valósággal fénylett, miközben a szép nő arcába fúrta átalakult tekintetét. - Csak igazgatója nincs még az új s modern lányszállásnak. Vállalja?

- Én? - Arabella majdnem hanyatt vágódott a székével együtt a csodálkozástól. Pillantásával ugyanúgy megcsókolhatta, mint megöl-

hette volna az igazgatóját. Váratlanul érte, mindenre számított csak erre nem.

Az igazgató sokat sejtetően mosolyogva végigsimogatta dagadt szemével, aztán rábiccentett.

- Igen, magát szemeltük ki igazgatónak. Hány éve is dolgozik nálunk?

- Tíz. Betanított munkásként kezdtem, később szakmunkás, majd elektroműszerész lettem, most meős vagyok. Végeredményben fizikai állományú, mint tíz évvel ezelőtt. Ezért csodálkozom ennyire. Igaz is, miért éppen rám gondoltak?

- Tanult. Leérettségizett, tudomásom szerint most végzett a debreceni tanítóképző főiskolán.

- Népművelő-könyvtár szakos vagyok. Képesítem ezért... művelődésügyi intézetben...

- Na látja - vágott közbe az igazgató -, éppen ezért gondoltunk magára! Ezek a lányok a környező falvakból, főleg tanyákról költöztek be a lányszállásra, és lesznek gyárunk munkásai, ki betanított gépmunkása, ki szakmunkása. Nevelni kell őket, formálni a tudatukat, megtanítani, hogyan-mivel töltsék el hasznosan a szabad idejüket, kulturáltan szórakozni, megszerettetni a könyveket, értsék is azt, amit olvasnak, mert kevés hasznot merít a könyvből az olyan ember, aki az esze előtt elvonuló igazságokat nem ragadja meg, és azok tanulságait nem alkalmazza cselekvése zsinórmértékeként. Olyan, mintha valaki az asztalra tett étel mellett is éhes marad, csak nézegeti, és nem eszik belőle. Ezeket a lányokat lépésről lépésre öntudatos emberekké neveljük.

- Mi lenne a feladatomban? - érdeklődött Arabella erős belső tusakodás közepette, miután az igazgató elhallgatott.

Az a feltűnően kis, pufók kezével, egy könyvet vett fel, és mutatott feléje.

- A működési szabályzat, a házirend. Az egyik helybeli nagy munkásszállótól kértük kölcsön. Nagyon érthetőn, főleg világos, egyszerű nyelven szerkesztették. Tehát az, ami ebben le van írva.

- Az munkásszállás, ez leányszállás.

- Értem mire gondol. A jogászaink csekélynyi módosításokkal át-
alakították, mérnöki nyelven, adaptálták a mi sajátos viszonyainkra.
A könyvelést s egyéb nagyobb adminisztrációt, például a költségvetés
elkészítését, a leltárívek felfektetését, az anyagszámadásokat, mellesleg az anyagbeszerzést is, a kisebb bevásárlásokon kívül, a benti személyzet végezné. Főnöke, egyik helyettesem, a gazdasági igazgató lenne. Fizetése kereken ezer forinttal lesz magasabb a jelenlegi havi átlagbérénél. - Elgondolkozva nézte az asztalt. - Mi is van még? Az eredményesség. Az pedig, biztos vagyok benne, nem marad el, mert maga, amint hallom, szereti az embereket, ők is magát: Közfelkiáltással választották meg szakszervezeti bizalmiuknak, egyhangún brigádvezetőnek, holott a szakszervezet, a munkahelyi vezetéssel karöltve, mást jelölt. Aki eredményt akar elérni az embereknél, kell hogy szeresse őket, ők viszont. - Felhúzta a szemöldökét. - Jól mondom? Még egy: A főmérnöke javasolta, az ő személye pedig, szememben biztosíték, és magát is kötelezi, serkenti a jó, a precíz, főleg lelkiismeretes munkára.

Arabella a főmérnök említésekor, szemmel láthatón összerezsent. Kemény Ferenc főmérnököt ugyanis azóta ismerte, amióta Pestről a férje szüleihez költözött. Kemény Ferenc meg a férje nemcsak gyerekkori barátok voltak, végig ebben a gyárban dolgoznak. Kemény Ferenc nagyon gyakran eljárt hozzájuk, és már az első találkozásukkor beleszeretett. Mi tagadás, ő is kedvelte, mégis az olyan régen bimbózó szerelem egyetlen órácskára sem szökkent virágba. Pedig az eltelt években bőven akadt alkalmuk, hogy ez az érzékiség testet öltjön végre. Mégis, miért nem lettek egymásé? Ezt a rejtélyt, ők maguk sem fejthették meg. Egy bizonyos: Arabella ellenállásán kívül egyéb körülmény, sajátos helyzetük is közrejátszott. Arabellának jölesett, hogy a férfi rá gondolt, másrészt, mivel eggyel több ok a kompromittálására, bántotta is.

Az igazgató mintha megérezte volna valamit az asszony lelke húrjának finom rezgéséből, máris rápirított.

- Minél tovább nézem, annál többet gyönyörködöm magában. Cso-da, ha Keménynek is tetszik? - A pletykás, öregedő urak közlékenységével tette hozzá: - Remélem, nem árultam el titkot?

- Ha eddig nem adtam rá okot - pattant a szépasszony hangja -, ez-tán még úgy sem! - Ragyogón kék szeme villogott, orra kitágult, mi-közben tovább háborgott. - Két gyerekem van s férjem, ha nem tudná az igazgató úr!

Az egy cseppet sem zavartatta magát.

- Szóval a gyerekei miatt maradt itt..., mármint vidéken?

- Nem maradtam itt, hanem ideköltöztem Budapestről. Amint mondtam is már, utálok Pestet.

Arabella maga elé révedt. Kemény Ferencre gondolt: Mennyire ér-dekes ember ő is! Mindennap benéz hozzá, valósággal lángol a sze-me, mégsem ostromolja. Úgy kíséri, mintha a saját árnyéka lenne. Sokszor nemcsak önönmagát nem értette, hanem őt sem. Mégis olyan, és talán csak azért olyan gyönyörűséges ez a szerelem! Terhes gyönyörűség! Terhes, mert ő, a férje s családja mellett semmiképpen sem akart viszonyt kezdeni. Gyönyörűséges, mert szereti, mert állan-dóan maga mellett érzi, mert senki, csak ők ketten tudnak róla. Ezért titokzatos. Titkaink pedig, bennünk lakoznak, kedvesek. Lám, most is, csak rágondolt, és máris gyönyörű érzéseinek szivárványszínű fel-legeiben röpköd...

Gondolataiból az igazgató szavai rebbentették vissza a valóság tala-jára.

- Vállalja tehát?

- Megbeszélem a férjemmel.

Az igazgató felemelte pufók kezét.

- Vezető lesz. I-gaz-ga-tó! Jelenleg egyszerű meós az elektromos alkatrész részlegünknél. Autódudák, elektromos kapcsolók tömkele-ge, mütyürke tranzisztorok ezrei... Ezért tanult? Nem a szakmájában képezte magát tovább, egyszer munkahelyet kell változtatnia, hasz-nosítania a tanultakat, ha itt nem, máshol. Nos, most itt az alkalom. Ragadja meg! Mi javasoltuk a főiskolára, tőlünk kapta a munkaidő-kedvezményt és a pótszabadságokat, ezek után csak nem engedjük el, nálunk pedig, más lehetősége nincs.

Széttárta a két kezét, s várakozón nézett a szépasszonyra.

- Holnap reggel választ adok.

- Holnap reggel, amikor ma tíz órakor ünnepélyes átadás lesz? Szeretném, ha maga venné át a kulcsokat.

Arabella nyelt egy nagyot. Szép, tiszta arcán sanda, ironikus mosoly futott át.

- Kész tények elé állítottak. Rendben van. Vállalom.

Az igazgató súlyát meghaladó frissességgel ugrott fel a helyéről.

- Ezt akartam hallani, szép..., dehogyan szép, gyönyörű asszony! - A kezét nyújtotta. - Akkor druzsák leszünk, maga is igazgató, én is.

- És szívesen cserélnék önnel, viszont az igazgató úr... - élcelt a többit elnevette.

Sokkal borúsabban folytatta:

- Nagyon komolyan állítom, nem Kemény Ferenc miatt vállaltam el. Füttyülök a javaslatára! - Felállt, farkasszem nézett az igazgatóval. - Mint férfihoz semmi közöm hozzá. A férjem barátja, ennyi! - Nagyot hazudott, nehezebb esett lepleznie, legalábbis, hogy el ne változzék az arcszíne, megőrizze eddigi szeszínűségét.

Az igazgató lökhárítóként tárta maga elé a két kezét.

- Nem tartozik rám, csak hecceltem egy kicsit, bocsásson meg érte! Persze, hogy azért javasolta, mivel a férje jó barátja, de ettől függetlenül, ön asszonyom minden követelménynek megfelel. A többi kettőjükre...

- Hármunkra - vágott közbe -, ugyanis, amint tudja és mondtam is imént, férjes asszony vagyok.

- Kár - akaratlanul csúszott ki a száján -, óriási karriert futhatna be. Bár magam ellen beszélek, mégis őszintén kimondom: halálos véték elásni magát ebben a gyárban s ebben az óriási, de távoli városban.

Arabella feszengett, amiért is az igazgató gyorsan témát váltott:

- A részleteket a gazdasági igazgatóval beszéljük majd meg. Várja! A kinevezéséhez szükséges papírokat is ő készíti el.

Arabella a kezét nyújtotta.

- Nagyon váratlanul ért - rebegte eközben -, szinte el sem hiszem. Mindenesetre köszönöm szépen a bizalmat. Ami pedig azt az elásottságot illeti, egy cseppet sem érzem elásottnak magamat. Családom van, imádom őket, boldogan élek közöttük, mert élni sokféleképpen

lehet, igazgató úr, és nem biztos, hogy mindig az a szebb, amelyik csillog. Nem a felszín, a tartalom, az életünk mélysége a lényeg.

Az igazgató nem hitte el, erős kajánsággal nézett a távozó, gyönyörű nő után. Öregedő, kifejezetten csúnya létére is nagyon vásott a foga a szép testű nőre.

* * *

Dr. Csizmadia Lukácsné a körmét rágta, mialatt a fejét törte. Férje a szomszédos szobában dolgozott. Azon járt az esze, hogy miként mondja meg, amit sokszor elhatározott, és számtalanszor végiggondolt. Hosszú időbe telt, mire elszántan az ajtóhoz lépett.

- Miért kopogtál? - hökkent meg a férje, miután felismerte a feleségét. Levette a szemüvegét, és törölgetni kezdte a zsebkendőjével.

Fébe lassú, már-már kimért lépésekkel közeledett a férje íróasztalához. A falak mentén, néhány régimódi szekrényen kívül, végig polcok álltak, amelyeken különböző könyvek sorakoztak. A szoba közepén antik csillár lógott le a mennyezetről, alatta hatalmas, vastag, faragott tölgyfa íróasztal, mellette ugyanolyan magas támlájú kárpitozott székek kaptak helyet. A padlók kivételével, szinte mindent sötétre festettek: a bútorokat, az ablakok párkányait, fölöttük a függönytartókat, még a csillár eredeti fényes reze is oxidálódott... Miután a férje mellé ért, megállt. Arcán elszánt dac ült, mozdulatai erős elhatározásról árulkodtak.

- Beszélni szeretnél veled!

- Tessék! Foglalj helyet! - Rámosolygott. - Elkészítetted a melegszendvicseket? Jó fél óra, és itt lesznek a vendégek.

- A konyhaasztalon vannak. Üvegburával fedtem le, hogy ne hüljenek ki. Ferit is kínáld majd meg!

- Pesten van.

- Miért utazott vissza?

- Valahol elakadt a csomagja. Holnapután jön meg, kérésére még azt nap kiviszem a tanyára.

- Tőlem nyugodtan itt maradhat.

- Csak megemlítettem. Miért nem ülsz le? - A legközelebbi székre mutatott. Az asszony nem fogadott szót, még közelebb lépett, és annak a széknak a karfájára dőlt, amely mellett a férje ült. Arca fehéren és búnbánón sápadozott, mint azé a gyereké, aki elhatározásra jutva egy szuszra bevall majd minden rosszat.

A férje végre visszarakta a szemüvegét.

- A te helyedben - bátorította, miután a felesége még mindig hallgatott - én elkezdeném.

- Az utóbbi hetekben...

- Hónapokban, Fébe! - vágott közbe a férje, elérve a felesége gondolatát.

- Erősen feszült közöttünk a helyzet.

- Többször megkérdeztelek, gondoldj csak vissza, hányszor faggattalak, Feri is észrevette, már az érkezésekor szóvá tette. Emlékszel? Te akkor is, mint mindig, kitértél az egyenes válasz elől.

- Mert az csak kettőnkre tartozik. Házaseset alig...

- Amit azelőtt sosem, bezárod a szobád ajtaját.

- Nem vádaskodom, de ami igaz, az igaz: Hetekre elutazol a munkád miatt, meg amint mondtad: időt adjál nekem a lecsendesedésre, a magamba mélyedésre.

- Néha számot kell vetnünk önmagunkkal, ehhez pedig, idő s alkalom kell... Látod, máris közbeszóltam, holott az előbb elhatároztam magamban, hogy nem szólok közbe. - Felállt, felesége vállára téve a kezét, merőn szembenézett vele, s hallgatott.

A csend végtelennek tűnt. Az a megérzés, hogy veszély fenyegeti a házasságukat, hosszan megnyújtotta a szüntelenül pergő pillanatokat. Miután a férfi, ismét megszólalt, szavai szinte jajgattak.

- Igen, igen, Fébe, te korántsem vagy az, aki voltál. Néha már azt hiszem, hogy kicseréltek. Lelki életed nulla, bibliát nem olvasol velem esténként, nem imádkozol, s ami ennél is rosszabb kimaradozol. Akadt, amikor haza sem jöttél, vagy uram bocsáss, finoman szólva is kifacsart citromként tértél haza.

Fébe lecsüggesztette a fejét.

- Lukács! - szakította félbe a férjét. - Úgy határoztam, hogy elválok tőled. - Ám, mikor a férjére szegte, teljesen átformálódott a tekinte-

tét, azon nyomban elakadt, mert annak szája remegni kezdett, szemei felakadtak, lélegzete elállt néhány pillanatra. Csak hápogott-hápogott.

- Ez... ez lehetetlenség! - suttogta, miután végre megszólalhatott. Szemét, a némán bámuló feleségébe fúrta, két kezét, szorosán a mellére szorította. - Vallásos családban nőttél fel, apukád...

- Őt ne emlegesd!

- Nem szereted apádat? - A férfi arcára igazi naiv megütközés ült. Két kezét leengedte.

- Amellett, hogy nem én választottam..., hagyjuk!

A férfi visszalépett az íróasztalához, kezébe vette az azon lévő bibliáját, belelapozott, és olvasni kezdte:

- Ám az Isten, a teremtés kezdete óta, férfiúvá és asszonnyá teremtette őket. Azért a férfi elhagyja atyját és anyját, és ragaszkodik a feleségéhez. És a kettő egy testté lesz úgy, hogy többé nem két test ők, hanem egy. - Újra a feleségére pillantott. - Ezért mondtam előbb, hogy ez lehetetlen.

- Házaseset az, amikor a nő, bár fiatal és egészséges, már nem kívánja a férjét, mert nem szereti? Egyébként, ha a házastársak a kötelező szexen kívül már nem ismernek más összekötő kapcsot, valljuk be őszintén: mi nem ismertünk mást, a házasság automatikusan felbomlik. Ide az iménti, felolvasott idézet, oda a nagy igazságok - szótagolta -, felbomlik.

- A szexen kívül számtalan összekötő kapocs létezik, például a szeretet. Az élet értelme, sava-borsa, az igazi célja nem a szex, hanem a szeretet, mert a szeretet hosszútűrő, jóságos nem irigykedik, nem dicsekszik, nem fuvalkodik fel, nem a maga hasznát keresi, nem ingerelhető haragra, nem tartja számon a rosszat. Mindent elfedez, mindent eltűr... A szex és a szerelem tisztavirág-életű, míg a szeretet sohasem múlik el. A testet a táplálék tartja fenn, lelkünket a szeretet.

- Lukács én megcsaltalak, nem is egyszer csaltalak meg. Beszenyyeztem a házasságunkat, azért elköltözöm tőled.

A férfi nehezen gyűrte le gyorsan felgyülemelő bánatát, sírásra ingerlő megaláztatását, férfiúi hiúságában megsértett önérzetét, a paptól különvált férfi megszégyenítését, amit ő óembernek nevezett.

- A test cselekedetei - válaszolta -, jól ismertek. Első helyen a paráznság áll. - Egy ideig sokat mondón hallgatott. - Rosszszulett saját szádból hallanom, amit mondtál volt, én mégsem ítélek el, mert a paráznakat és a házasságtörőket isten ítélete sújtja, ez pedig...

- A test cselekedetei közé szerintem, a házastárs elhanyagolása is hozzátartozik - állította meg a felesége. - Csak a híveid, maradék idődet a bibliakutatás, az utazás, a levéltárakban eltöltött molyoskodásod tölti ki. Kántorod vagyok... Na jó, csak segédkántor. Énekelek, közben bűnös gondolatok gyötörnek. - Felpattant a hangja. - Huszonhat éves vagyok. Szórakozni, divatozni, hódítani szeretnék. Ezekkel szemben mit ad nekem a te környezeted? Kenetteljes szavak, simulékony modor... Itt minden csúszik, mint a zsíros deszka, itt minden ragad, mint a mézes üveg szája az édeskés szavaktól, és minden mesterkéltséget, mint a vénasszony szépen kikészített arca, hamis, mint a lehangolódott zongora. Mi lehet, egyáltalán, lehet-e ilyen környezetben a céloom?

Éleset legyintett, a férje helyére ült, és elhallgatott.

- Ezért vagy ennyire pesszimista, elkeseredett, mert nem célarányosan gondolkozol. Mondd, mi lehet egy fiatal házasság nő célja, ha nem a család, a gyerek...

- Terhes vagyok. Nem biztos, én mégis úgy érzem, nem te vagy a gyerekeim apja.

A férje szeme lángot vetett, keze megrándult, hogy elkapja a felesége vállát és megrázza, ám ez a parányi rezzenés még nem érett meg a cselekvésre. A hirtelen fellobbant láng, éppen olyan gyorsan aludt is ki.

- Nem vagy biztos benne, ezért éppen úgy lehet enyém, mint másé?

- Veled több..., elég régen nem élek házasságot.

- De élteél.

- Ugyanakkor viszonyt folytattam melletted egy másik férfival is.

- Viszonyt? - botránkozott meg a férje. Fébe úgy vélte, nem értette meg igazán a szó valódi értelmét.

- Jó, akkor értelmesebben mondom - idegeskedett-kapkodott az asszony. - Szeretőd tartok melletted. Kurválokodom, egyszerű ribanc vagyok...

A férje magába roskadtan, testileg-lelkileg teljesen összetörten bámulta a feleségét egy ideig, majd sétálni kezdett. Oda és vissza, fal-tól-falig, fejét gondterhelten lecsüggesztette.

Magas, vékony férfi volt. Pap, hittudós, a hittudományok doktora, s farmernadrágot viselt. Bőre sikerült, ezért úgy lötyögött rajta, mint a régimódi pizsama. Mozgása megroggyant, mint akinek sürgősen vé-cére kell mennie. Egyébként, noha húsz évvel volt öregebb Fébénél, arca annyira erőteljesen fiatalosnak tűnt, hogy senki sem vélte ne-gyenhat évesnek. Jól összeillettek tehát. Most, mint a bokszoló a bekapott jobbegyenestől, nemcsak megroggyant, teljesen a padlóra zuhant. Régen sejtette, hogy a felesége félrelépett. Többször szóvá tette, azonban az asszony leplezetlen ingerültsége, minden alkalommal meghiúsította az őszinte beszélgetésüket. Legutóbb Széles Ferenc, az író kérdezősködött vacsorázás közben, ám Fébe diplomatikusan ki-tért.

De hogy ennyire lesüllyedjen! Megcsalja, s ezt az égbekiáltó vétkét olyan egyszerű szavakkal közölje, mintha elfogyott volna a konyha-pénze.

Parázna, ráadásul áldott állapotban van. A gyerek a lehető legna-gyobb áldás, ő most mégsem örül neki, sőt átoknyi súllyal nehezedik a vállára. Amiért máskor - öt éve várt erre a gyerekekre - ölje kapná, körbeforgatná, összevissza csókolná, most haragszik rá. Ő a pap, az Isten elhívott, felkent szolgája, haragszik? Tulajdon hitvesére harag-szik? Az újjászületett testben nem a szentszellem, hanem az óember uralkodik. A régebbi tiszta víz a bűn posványába ömlik... Összebor-zadt. Borzadálya túsúrasként érte, amitől akaratlan a „padlóról fel-pattanva” hirtelen visszaterelődött eredeti sodrába.

A felesége elé állt.

- Az igazság évezredekkel él túl. - Olyan hangon beszélt, mint a te-metéseken szokott a koporsó előtt. - A szelekhez hasonlóan éneklő: az emberek jönnek-mennek, az élet tovább halad, de az igazság örökre megmarad. Ez pedig, a következő: Isten szabad akaratot adott az em-bereknek. Neked is! Ezért lophatnak, ölhetnek, paráználkodhatnak, s törhetik meg a házasságukat, amint megtetted te is, de felbontani a

házasság szent frigyét senki, csak Isten bonthatja fel! Maga a hatalmas, az örökkévaló Isten!

Széttárta a két kezét, és kenetteljesen nézte a felesége arcát, mialatt folytatta:

- Szabad akaratom van, mondtam imént, ezért akkor mehetsz el, hagyhatod itt a férjedet s a papi lakot, az otthonodat, amikor neked tetszik. Én ezek, mindezek ellenére sem küldlek el. Ha elmész, elmész, de mivel mondtam: ez az otthonod, ezért ide bármikor vissza is térhetsz. Isten keze egyszer úgyis kiszedi belőled a konkolyt, mert ne feledd: nem te, Ő az, aki kiválasztott engem neked, téged nekem, s egyé olvasztott bennünket szent tégelyében.

Fébe, már ezt megelőzőn cinikusan közbehötyögött.

- Némely gabonának az a szíve bánata, hogy mellette konkoly terem? - Hangja, teljesen váratlanul leengedetté, kissé síróssá változott. - Igaz is, te búza, tiszta búza vagy, amíg én a konkoly, melletted gyom. - Felugrott és elkapta a férje kezét. - Nem élhetek többé veled! Bűnös vagyok. Beszennyeződtem, méltatlanná váltam hozzád, ezért most elhagylak. Egy nő, aki szeretőt tart a pap férje mellett... ráadásul itt a paplakban is szeretkezett vele... - Egy ideig gondolkozott. - Hogy visszajövök-e? Nem tudom. Ha rajtam múlik, ezt őszintén, és a szemedbe mondom: sohasem jövök vissza!

A férfi teljesen összetört. Úgy állt a felesége mellett, mint egy nagybeteg, aki bármelyik pillanatban összerogyhat.

- Végre pedzed: ez a hely paplak. Én a pap, egyben a férjed vagyok, akire több ezer lelket bíztak. Gondoltál-e rá, hogy milyen nehéz lesz, mennyire súlyos helyzet elé állítottál? Mit szólnak az emberek, milyen tanácsot adhatok a hozzám forduló házasságtörőknek, ha a saját feleségem is... - A szája szélét harapdálta. - Meg itt van Feri is, a maga zavaros istentagadás felé hajló nézeteivel, aki előtt mi: te meg én...

Hangja elcsuklott. Nem leplezhette tovább felindulását. Szeme könnybe lábadt, és csendesen sírni kezdett.

- Rossz helyed volt mellettem - szipogta el-elcsuklón -, bántottalak, megsértettelek egyszer is?

Fébe behunyta a szemét, úgy tartotta a fejét, mint a vakok.

- Ha minden jó ember két ember, te tíznél is több vagy, Lukács!
Bocsáss meg! - Lehajtotta a fejét, és ő is felsírt.

A férfi elkapta, s jó erősen megszorította a felesége kezét.

- Jól meggondoltad?

- Nem tehetek mást - tört fel a hang sóhajával együtt. - Szeretem azt a férfit. Kellemetlen ezt mondanom neked, hallanod pedig egyenesen borzasztó lehet, ami fáj nekem. Nem uralkodhatom többé érzéseimen, ezért akkor is mennem kell - megtörölgette keze fejével a szemét -, ha mellette, az előbb bírált, felét sem lesz olyan jó sorsom, mint melletted.

A férfi a kezét tördelve, maga elé meredőn folytatta töprengését:

- Egy pap, akit elhagyott a felesége!

- Ez a világ sohasem volt az én világom. Apám akarta, hát hozzád mentem, holott te is tudod: én sosem szerettelek téged. Melletted maradtam, amíg össze nem akadtam az igazival. - Kissé elmélázott. - Most újra boldog vagyok. Ha elveszek is, ha a pokolba kerülök is, a felesége leszek.

A férfi elengedte a felesége kezét, és odébb lépett. Az asszony zsebkendőt vett elő, megtörölgette a szemét, belefújta az orrát.

- Mondtam volt: szabad akaratod van, ezért azt tehetsz, amit akarsz, viszont a felelősség is téged terhel. Engem csak az emberek, a híveim, a tanítványaim és a barátaim bélyegeznek meg, ha megbélyegeznek. Isten nem ítél el, ő ugyanis mindent tud, viszont te Őelőtte is felelsz egykoron, ha még nem itt a földön!

- Te tiszta vagy - vágott közbe Fébe enyhe szenvedéllyel-, amíg én mocskos, mégis örömmel vállalom ezt a mocskot. Sz szenvedek, de ugyanakkor örülök is.

- És ha ő...

- Ha csak egy hétig, akkor is veled élek. Megmondjam a nevét?

A férje nagyvonalúan tárta szét a kezét.

- Olyan mindegy, hogy ki az - nagyvonalúsága mellett mély fájdalom, keserűség bujkált a hangjában.

Fébe ösztönszerűen megsajnálta, azonban önzése a még meglévő csipetnyi jó érzését is elégette felajzott testének tüzeiben. Mindenre elszántan állt a férje előtt.

- Mikor mész el? - kérdezte meg az, miután a hallgatás már nehézkessé vált, az előbbihez hasonló nagyvonalúsággal, ám továbbra is kétségbeesetten.

- Azonnal.

- Vendégeket várok. Talán már meg is érkeztek. Az esperes úr meg néhány atyafi...

- Nem! - vágott közbe hevesen Fébe. - Nem maradhatok itt tovább!

- Legalább... - ám, amint az asszonyra nézett, nem mondta tovább, később ugyan folytatni akarta, ám akkor meg Fébe megelőzte.

- Mondd meg nekik őszintén, legalább túl leszel rajta. Ferivel is közöld. Én már össze is pakoltam.

Kintről autódudálás hangzott, mire Fébe felvillanyozottan egyenesedett fel.

- Személyesen jött el értem.

- Tégy úgy, amint jónak látod! - közölte mély szomorúsággal a férje. - Én mindenesetre imádkozom, sokat imádkozom érted.

- Nem kérlek, hogy csókolj meg, de, búcsúzásként, ugye kezet fogsz velem?

A férje feléje nyújtotta a jobb kezét. Az asszony egy ideig némán nézte, majd melléje lépett, a kebléhez szorította a fejét, és a levegőbe csókolt, amint a színésznők szokták.

- Értsél meg...! - könnyezett, szája széle remegett, szép arca megnyúlt. - Szeretem, nem tehetek mást!

- Biztos vagy ebben?

- Halálosan biztos.

- Rendben, de mindent átgondoltál-e?

- Aprólékosan. Olykor sírva, olykor örömtelin.

Elengedte a férjét, az ajtóhoz futott, de ott váratlanul megállt.

- Bocsáss meg! - szólt visszafordulva. Hangja elcsuklott, úgy állt az ajtóban, mint egy falról leemelt, templomi bűnbánó Magdolna-szobor, egészen addig, amíg kintről nem dudáltak ismét, mire, mint ha áram csapta volna meg, összerezzen, és szó nélkül kisietett...

Az új lányszállást felavató ünnepség gyorsan véget ért. Az igazgató rövid beszéde után bejelentette, hogy az új leányszállás igazgatójává Faragó Bálintné nevezte ki, majd ünnepélyes mozdulatokkal átadta a nemzetiszín szalagra kötött bejárati ajtó kulcsát, amelyet Arabella, kissé remegő kézzel vett át. Egyébként hódítón szép volt. Mindenki megbámulta, megcsodálta.

Az avatás utáni szokásos jutalmak átadása is elmaradt, holott a lányszálláson, a gyáriakkon kívül az építők képviselői is megjelentek, ugyanígy a jelenlévő vezetők megvendéglése. Az igazgató, a többi vezető, meg az ilyen-olyan vendég, akik velük együtt részt vettek az átadáson, a megszokott sablonos jókívánságok után, az autójukba ültek, és egymás után elhajtottak. Csak Kemény Ferenc főmérnök maradt ott. Ugy intézte, hogy minél kevesebben vegyék észre. A szobákat járta, mintha az épülettel ismerkedne. Arabella csak akkor fedezte fel, amikor váratlanul betoppant az irodájába. Majd leült a meglepetéstől.

- Te...? Nem láttalak. Csak nem bújtál el? - fogadta, mialatt zavartan rakosgatott ezt-azt az íróasztalán.

- Ha kerestél volna, biztosan észreveszel.

Arabella leült, viszont a főmérnököt nem kínálta meg helyyel, amiért is ő az asztal szélének dőlt, hogy szemtől szembe gyönyörködhessek a szépasszonyban.

- Gratulálni szeretnék az új igazgatónak. - Mivel a szép nő arca rezdületlen maradt, gyorsan megkérdezte: - Nem örülsz az új kinevezésednek?

Arabella felállt, és élesen szembefordult a férfival.

- Jó, hogy itt maradtál, legalább megmondom... - Keménynek akart látszani, arcán mégis egyre jobban felengedett az előbbi mesterséges fagy. - Hallom, te javasoltál igazgatónak.

- Én - vágta rá a férfi egykedvűen, majdnem felvonta a vállát is.

- Nehogy azt hidd, ezek után a lekötelezettek vagyok, ezért azt tehetsz velem, amit akarsz.

- Önzetlenül tettem.

- Köszönöm. - A szája szélét harapdálta, majd valamivel melegebb hangon folytatta: - Kedves tőled, amiért rám gondoltál, gratuláltál nekem, de ezt, ne haragudj meg kellett mondanom.

A férfi leült. Egy ideig, lábfejét megállás nélkül mozgatva, a cipőjét nézegette, majd hirtelen felcsapta a fejét. Szemében furcsa tűz: az elszánás és a bánat lángnyelveinek keveréke lobogott, mialatt beszélt:

- Harmadik napja a te kultúrfelelősöddel élek.

- Fébével, a papnéval? - fejezte ki meglepetését Arabella szavakban is. - Ami azt illeti, szép nő - csacsogott zavartan. Fejét felütötte, szeméit a távolba fúrta. - Nemrégien beszéltem vele, nem említette, miért?

A férfi az asszonyon legeltetve a szemét, válaszolta.

- Ilyesmit nemigen vernek dobra a nők. Egyébként ő ezelőtt is a lányszálláson, a régi lányszálláson dolgozott, viszont a gyárba ritkán járt be.

- Többször beszélgettünk. Azt hittem a férjével, a pappal él, de amint hallom - ironizált váratlanul -, valakinek csak sikerült lecsapni a kezéről. Én is gratuláljak?

- Inkább részvétet kívánjál.

Arabella leplezetlen megütközéssel bámult a férfira.

- Ha nem szereted, miért csábítottad el?

- Egyszerűen rám csimpaszkodott. Eddig csak magam voltam boldogtalan, most őt is azzá tettem.

- Nem értelek, Feri - rebegette a szép nő enyhe fejrázogatása közepette, mire a férfi felállt.

- Holott nagyon egyszerű: még mindig, örökké téged szeretlek, Bella. Azt hittem, ha vele élek, elfelejtetek. Tévedtem.

- Ez a szerelem csak ábránd lehet, semmi más.

- Mindnyájunknak szüksége van ábrándokra.

- Végre, te is elismered, hogy csak ábránd.

- Csak azért, mivel te nem viszonzotad, sohasem viszonzotad a szerelmemet.

Arabella ajkain fanyar mosoly bujkált, olyan szemmel nézett a férfira, hogy az nem is nézés volt már, maga a kínszenvedés.

- Miért kínozol? - suttogta egy idő után. - Annyiszor kértelek, ám te mindig csak a magadét fújod.

- Mondj, ami akarsz, tegyél, amit jónak látsz, én sohasem foglak megérteni! Szeretjük egymást, te mégis rákényszerítettél, hogy egy másik nővel éljek.

- Én semmire sem kényszerítettelek.

- Nem azt duruzsoltad-e: nősülj meg! Én bevettem, mert azt hittem, ha nős leszek..., a fenét vagyok nős, hiszen Fébe még el sem vált, te a szeretőm leszel.

- Honnét vetted ezt? - kérte ki magának a szép nő, miközben ő is felállt. A férfi nem válaszolt, ezért tovább beszélt. - Sem feleséged, sem szeretőd. - Összetette a két kezét, és közelebb lépett a férfihoz. - Férjem van, két szép gyerekem, nem érted?

- Ha birka lennék, talán, csakhogy én ember vagyok.

- Nézd, Feri! - a szépasszony leengedte a kezét, hangsúlya rábeszélővé változott. - Végre egy szép, fiatal nővel élsz...

- Egyszerű, kis csillagocska, amíg te maga a Nap vagy. - Nagyon őszintén beszélt, szavainak lágy folyama belső, meleg érzésekkel telítődtek, amire Arabella testén, minden ellenállása ellenére enyhe forróság futott át.

- Fébe, igenis szép, s hozzám képest sokkal fiatalabb. - Összes maradék erejét latba vetette, szavai mégis olyan hangszínt vettek fel, mintha nem a férfit, hanem saját magát akarná meggyőzni. - Ha ott is hagyta a férjét, attól még erkölcsös nő, ráadásul, egészen biztosan szeret, másként, nem hagyta volna ott a férjét! Becsüld meg, engem pedig, felejts el végre! - A kezét nyújtotta. - Igazán szívből kívánom neked: legyél mellette boldog! - suttogta.

Nem folytathatták, mert a gondnoknő váratlanul belépett. Hóna alatt lepedőket szorongatott, kezében vaskos kulcsosomót tartott.

- Elnézést! - hebegte zavartan. - Azt hittem egyedül van.

- Azért kopogtathatott volna - fedtte meg a főmérnök.

- Úgy beszélsz, mintha rajtakapott volna valamin... - nevetett közbe Arabella kacéran. A gondnoknő - elvégre ő is nő -, egyetlen pillanatra sem kételkedett abban, hogy ezzel a heccel a férfit ugratta.

A főmérnök kissé megzavarodottan fordult Arabellához:

- Akkor még egyszer: minden jót és sok sikert kívánok az új beosztásodhoz.

- Köszönöm. Legközelebb, biz isten megkínállak valamivel, de egyelőre még kávé sincs. - A főmérnök elindult, Arabella utána kiáltotta: - Üdvözlöm a bentieket!

Miután becsukódott mögötte az ajtó, a gondnoknő Arabellához fordult:

- Kint eligazításért várákoznak az asszonyok...

- Várákoznak? - Az ajtóhoz sietett, kinyitotta, és kiszólt. - Miért nem jönnek be? Hozzám bármikor bejöhetnek. No, jöjjenek csak!

Mihelyt a négy takarítónő besomfordált, Arabella a gondnoknőhöz fordult:

- Fébe?

- Átfutott valamiért a régi lányszállásra.

Aha! - gondolta eközben Arabella: ezért beszélgethetett velem ennyire nyugodtan Feri!

Kint cipőkopogást hallottak, a gondnoknő az ajtóhoz lépett, és kilesett.

- Máris megérkezett - szólt hátra, majd a közeledő Fébéhez fordult.

- Mindnyájan itt vagyunk, gyere be!

Az belépett, Arabella a saját székére mutatott.

- Látom, futottál, s lihegsz, ülj le!

- Te?

- Állok, ugyanis most - enyhe iróniával folytatta: - az ünnepi beszéd következik! - A saját mellére bökött a mutatóujjával. - Én tartom.

- Halljuk! - csigázta fel a kedélyeket, Arabellától átvett kedélyes hangnemben a gondnoknő.

- Sohasem voltam vezető, nem tudom, mit illik ilyenkor mondani. Egyszerű melósként dolgoztam a gyárban.

- Meóst akartál mondani, nem? - kotyogott közbe Fébe minden célzás nélkül.

- Betanított munkásként kezdtem. Később, munka mellett leérettségiztem és elvégeztem a főiskolát is, de eddig nem avanszáltam feljebb, csak most. Szóval, ne féljete, mert remélem ezentúl mindnyá-

jan tegeződünk, nem játszom meg magamat. Csak egyetlen kikötésem van: a lelkiismeretes munka, ezt sem miattam, a lányokért, meg a közös otthonunkért, mert ez az épület, hol a nap nagyobbik részét együtt töltjük el, részünkre nem szállás, de remélem a lányok számára sem, mindnyájunk otthona lesz.

Ancika, az egyik kövér, nagyothalló takarítónő meglökte a szomszédját, az ugyanolyan kövér, ám fiatalabb másik asszonyt.

- Mennyire szép nő! - súgta. - Biztosan van valakije, ezért emelték ki.

Arabella meghallotta, azonnal válaszolt.

- Senkinek sem vagyok a babája, Ancika. Aki szép, még nem biztos, hogy kikapós is. Miért lettem mégis én az új igazgató? Mert a régi nyugdíjba ment, a gyárban pedig, csak nekem van népművelői főiskolai végzettségem. Befejeztem.

- Megszokásból csúszott ki a számom - mentegetődzött a kövér asszony. - Ne haragudj rám!

Arabella közbelegyintett: ugyan! A kövér takarítónő leforrázottnan indult el az ajtó felé, majd letaposta a többiek sarkát... Csak Fébe maradt bent.

- Hallom - kezdte Arabella, miután alaposan kinevették magukat, az előbbi kövér, süket takarítónő mindenkit letaposó kirohanása látán -, otthagytad a férjedet.

- Kitől hallottad? - pironkodott, sápadozott felváltva Fébe.

- Feritől. Tudod... - magyarázkodott -, a gyárban ő volt a főnököm, ezen kívül Feri a férjem legjobb barátja, szó szerint: a gyerekkori barátja. Gyakran eljár hozzánk, bár mostanában elmaradozik, ugyanis a férjem többet tartózkodik külföldön, mint itthon.

- Sokat beszélt rólatok nekem is.

Arabellán meleghullám futott át, kissé el is pirult: Vajon elmondta-e neki, hogy szerelmes... volt bele, ám azonnal meg is nyugodott: a férfiak nem szoktak ilyenekkel eldicsekedni jövődöbelijük előtt, ezért sokkal nyugodtabban beszélt tovább:

- Szereted?

- Otthagytam volna miatta másként a férjemet?

- Ő? - önkéntelen csúszott ki a száján.

- Talán. Csak azért nem vágtam rá az igent, mert Feri olyan, de olyan furcsa férfi. Mintha titkolna előttem valamit, mintha bánata lenne, sőt gyászolna valakit. Lehet, hogy csak a természete ilyen. - Kissé felvillanyozódott. - Te, a virágot is a kabátja alatt hozza. Szégyelli, titkolja, nem tudom. Sokat faggatom, ő másra tereli a szót, vagy udvariasan kitér az egyenes válasz elől. Egyszer berúgattam. Akkor is csak zagyvaságokat beszélt, mint a többi részeg. Egyébként Feri nem mindennapos, sőt rendkívüli férfi: meggondoltan visszafogott, szűkszavú, nem teszi a szépet, mint más, de hát pap felesége voltam, Lukács sem duruzsolt sokat a fülembé. Megszoktam. Úgy fogadom el, amint van. Nem ezt vártam, jópofát vágok hozzá, és kész!

- A férjed beleegyezik a válásba? - Csak azért szólt közbe, hogy elharapja a kesernyés ömlengés szürke szálát, amely mi tagadás, kissé jólesett felzaklatott önérzetének, ugyanekkor félt, hogy elárulja magát.

- Egy pap, hová gondolsz? - kesernyéskedett Fébe. - Kivárjuk a fél-évet... egyébként gyerekünk lesz.

Arabella elfehéredett, pupillái kitágultak. Egész idő alatt most először érzett féltékenységet, csalódást, ami nemcsak rosszul esett neki, hanem fájts is. Erős magába szállással kereste rá a miértet. Rövid volt az idő, nem találhatta meg, hogy leplezze hosszú, zavart hallgatását, gyorsan rákérdezett:

- Feri a gyerek apja?

- Valószínű. Lukács ugyanis... Miért nem született gyerekünk az eltelt öt év alatt, holott mind a ketten akartuk? Most azonnal úgy maradtam.

Arabella Fébe mellé lépett, és a vállára rakta elnehezült kezét.

- Mi lesz veled?

- Csak a múltamat ismerem, nem rózsás. A jövőmbé pedig, nem láthatok bele. - Sóhajtott. - Egy biztos: Feri nem igazán szerelmes belém. Szeret, ám e kettő nem ugyanaz.

- Ezt, mármint, hogy... - nyelt egy nagyot -, meg is mondta?

- Minek kimondani azt, amit úgyis érzünk?

- Jól ismerem. Feri introvertált ember.

- Nála ez nem alkati - vágott közbe Fébe -, érzelmi kérdés.

Arabella egy ideig alaposan átvizsgálta nagy, kék, hosszú, felkunkorodó szempillás szemével, ezután váratlanul megkérdezte:

- Ugye, jó barátok leszünk?

- Ha tudnád - mintha szorítaná valami a mellét, mély lélegzetet vett -, mennyire egyedül vagyok most. Voltak barátnőim, ők azonban valamennyien ahhoz a világhoz tartoztak, amelyet felrúgtam. Vallásosak, zömük, legalábbis szerintem csupa-csupa képmutatók. Más senkim. De... de komolyan mondtad? Akarod?

- Én sem dúslakodom barátnőkben. Gyerekeim, férjem, anyósoméék meg a rokonság. A többiek a gyáriak, de mivel elkerültem tőlük, ezen túl vajmi keveset számíthatok rájuk.

- Őszinték leszünk egymáshoz?

Arabella nem válaszolhatott, éppen csak rábólinthatott, mert kopogtattak.

- Az erősítőt hozták - nyitott be a gondnoknő. - Gyere, mutasd meg nekik Fébike, hová szereljük fel!

Az elnézést kért és kiszaladt. Arabella az asztalához ült, fejét két tenyerébe szorította. A faramuci helyzetén merengett. Egy s ugyanazon férfibe szerelmesek, ő mégis felajánlotta Fébének a barátságát. Miért ne, elvégre az ő szerelme plátói. Tíz éve szereti Ferit, mégsem csalta meg vele a férjét... - Ökölbe szorította a kezét, és a homlokára vert. - Miért... miért, mert meglehet, ő valójában nem is szereti azt a férfit. Ábránd az egész... ah! - Legyintett egy nagyot. - Most már, ha akarná is késő, mert nője van, aki ráadásul terhes is tőle, tehát a szép ábrándjainak is vége?

Maga elé meredt, s megrettent: Valami véget ért, más kezdődött el helyette. Feri az egyik munkatársa férje lesz, ő a régi meós, mától kezdve igazgató. Holnaptól benépesül a szálló, s kezdetét veszi az új színdarab, amelyben Feri még annyit sem szerepelhet, amennyit eddig. Egyszerű statiszta marad.

Nem érzett bánatot, sőt felélénkült.

Faragó Bálintné - az új leányszállás igazgatója - a leltáríveket nézegette, amikor váratlanul kinyílt az ajtó. Azonnal tudta, hogy Fébe az, mert egyességük szerint ő sosem kopogtatott.

Fébe most csak a fejét dugta be.

- Egy keramikus nő keres - Arabella nyílt csodálkozással lesett rá, mire az belépett, és becsukta maga mögött az ajtót is. - Egészen fiatal. Valami... kiállítás ürügyén szeretne beszélni veled.

- Ah! - Arabella a homlokára csapott. - Szóltak a gyárban, én meg csacsimód, csak nézek. Hol van?

Fébe válasz helyett kiszólt:

- Gyere be!

- Miért nem engedted be azonnal? - kérdezett közbe Arabella. - Bejelenteni..., mi vagyok én, vezér?

Fébe helyett a belépő nő válaszolt:

- Én kértem meg. Hátha zavarok.

- Te vagy az a keramikus - ment elébe Arabella -, aki állandó kiállítást rendeznél majd nálunk?

- Bognár Amália vagyok - nyújtotta a kezét a fiatal nő.

- Hallom - üdvözölte Arabella, alaposan rábámulva, kézfogásuk közben -, az egyik közeli tanyán élsz.

- Élek és dolgozom.

Amália, ha nem is megkapón szép, szembetűnőn fiatal, korához képest túl komolyan tűnő, szelíden csinos nő volt.

Arabella, miután az előbbinél sokkal alaposabban végigfutotta rajta a szemét, megkérdezte:

- Ha nem haragszol, hány éves vagy?

- Huszonnégy.

- Keramikus, ennyire fiatalon?

- Keramikus? - húzta a szót erős öniróniával. - Egyszerű fazekasnak tartom magamat. Keramikusnak készülök, viszont ahhoz tanulnom, utaznom kellene. Megtanulni, ellesni egyes fogásokat...

- Foglalj helyet! - mutatott a fotelra Arabella.

Miután mind a ketten elhelyezkedtek, Fébére szólt:

- Te nem ülsz le?

- Dolgom van - mentegetőzött. - Kati, a művelődési ház igazgatója vár.

- Előbb beszéltem vele.

- Akkor biztosan neked is elmondta: a jövő havi programot tárgyaljuk meg vele.

- Jó lenne, ha te is részt vennél ezen a megbeszélésen, elvégre te vagy a kultúrfelelős. A kiállítás...

- Amíg tárgyaltok „elszórakoztatom”.

- Köszí, de kissé később feltétlenül gyertek vissza!

Fébe engedelmesen rábólintott, s kihátrált.

Arabella tovább kutatta a szemével a fiatal lányt: Ovális arca nyár vége felé is fehéren virított. Hosszú, sima haját középen elválasztva copfba fonta. Nyúlánk alakjának domborulatai inkább diszkréten, mint hivalkodón emelkedtek ki. Hosszúkás lábán klumpát viselt. Egybeszabott apró virágmintás ruháját derekánál keskeny övvel szorította össze, amely még jobban megvékonyította „egybeszabott” sovány alakját. Ha nem is volt kifejezetten csinos, az a gyermeki egyszerűség, amely az arcán ült, mint mezei virágnak a május, külön bájt adott egyszerű, gyermekes lényének. Csupa puritánság, mégis megkapó, mint a reggeli erdő. Elgondolkozó nézése, feltűnő komolysága, távolba révedező pillantása megfejthetetlen, titokzatos burokba csomagolt talány maradt.

- Nem rendeznék nagy kiállítást. Nincs sok anyagom, csak néhány darabot mutatnék be, mondjuk... ötvenet, egyedi fazekas és néhány kerámiamunkát.

- Miért feltételes módban: mutatnék be?

- Mivel még nem kaptam meg az engedélyedet. - Titokban ő is végigfürkészte a társát. Minél tovább nézte, annál inkább elbűvölte Arabella érett szépsége. Előbb a művészek szemével böngészte titokban végig: micsoda harmonikus szépség! Ezután a rácsodálkozók ámulatával: ennyire szép nőt még a képeslapokban sem látott, noha az utóbbi években egyre több kering forgalomban.

Arabella egy ideig élvezte a lány őszinte rácsodálkozását, amely kimondatlanul is benne ragyogott a szem olajos csillogásában, végül hálásan rámosolygott.

- Az engedélyt - rázogatta a tenyerét -, nem a gyárban adták meg?
- Hozzád irányítottak.
- Rendben van, én engedélyezem. A helyét..., majd megbeszéljük, ugyanis több variációm van.
- Akárhová tehetjük.
- S ha összetörik, netán ellopják?
- Na, bumm, akkor eltörik! Nyugodtan fogják meg, forgassák, nézegessék! Egyszerű amatőr munkák.
- Most, de később művészi alkotásokká válhatnak.
- Bár így lenne, no de, én meg a művész! Egyelőre távoli álom. - Feljebb tolt a szemöldökén a bőrét. - Állandó jellegű kiállításra gondoltam. A darabokat alkalomadtán cserélném...
- Gyönyörű kultúrtermünk van, külön könyvtárszobánk, sok-sok polccal, pontosabban a helyükkel, mert a polcok még mind a raktárban hevernek. Mert, ugye könyvünk, az még nincs, azaz kevés. Nyugodtan rakhatnánk ezekre a helyekre is, vagy szereltessek polcotat a kultúrtermünk falaira is?
- A költségeket természetesen...
- Nekünk teszel szívességet, reszkírozod a műveidet, mert a töréséért, finoman mondva: és az eltűnésükért nem vállalunk felelősséget. Egyébként ezek a polcok, amint említettem is, mind megvannak. A szögek helyei a falba vésve..., csak fel kell szerelnünk. A beszállítást is elintézem...
- Az állami gazdaságtól bármikor kapok kocsit. Ingyen hozzák be.
- Az anyagot viszont előtte szeretném megnézni.
- Legalább öt kilométerre lakom, ha nem többre...
- Mivel jöttél?
- Kerékpárral.
- Tudod, mit? Kimegyünk kocsival.
- A kerékpárom? - vonakodott a lány.
- Bedugjuk a csomagtartóba. A vége kilóg ugyan, majdcsak nem kapnak el a rendőrök! Esetleg mellékutcákon húzunk ki a városból. - Felállt. - Indulj előre, és várj meg a kocsimnál! A bejárat előtt áll. Vajszínű Zsiga. Megbeszélek valamit Fébével és a várakozó Katalival, azután utánad futok...

Mire Arabella leért, Amália a biciklijét is odatolva, a vázán ülve várta.

- Ugye, nem nagyon várokoztattalak meg?

- Az épületben gyönyörködtem. Ezek az üvegdíszítések a homlokzaton...!

- Szerintem fényűzés, a tervezője szerint a városkép miatt volt szükség erre a díszes homlokzatra.

- Üvegpalota.

- Rengetegen fényképezik. Állítólag a legújabb képeslapokon is rajta lesz. No de, rakjuk be a bringádat, amint a gyerekeim mondanák.

Könnyedén berakták, azonban a csomagtartó födelét sehogyan sem tudták lezárni, olyan magasan állt, hogy veszélyeztette a kilátást, végül is egyik járókelő segített nekik...

Arabella nevetve jegyezte meg, miután már mind a ketten bent ültek a kocsiban:

- Ez biztos gügyének vél engem, de tényleg, miért nem jöttünk rá előbb, hogy egy kis igazítással, ne a csomagtartóba, a hátsó ülésre rakjuk be, ezt a kis túrakerékpárt. Mert nők vagyunk?

- Én mindig elismertem a férfiak gyakorlatiságát.

- Szólíthatlak Liának? - kérdezte meg Arabella, előbbi hangján, miután becsatolta az övét.

- Mások is így hívnak.

- Engem meg Bellának. Jóval öregebb vagyok ám, harminchárom éves múltam.

- Mégis sokkal fiatalosabb, csinosabb vagy, mint én a magam huszonnégy évemmel.

- Csak érettebb. - Nevetve folytatta: - A lakás csak egy idő után válik belakottá, a kocsí bejáratossá, a ló betörtté, a bor és a nő éretté. Egyébként két nagy gyerekem van: felsősek az általános iskolában, és természetesen férjem - folytatta még nevetése közben a szépaszszony.

- Sokáig bámultalak. Nem vetted észre?

- Mindenki megnéz. Eleinte furcsa volt, mostanra megszoktam.

Amália, mert a továbbiakban hallgattak, sokáig törte a fejét: miként lehet egy kifejezetten gyönyörű nő ennyire szerény, mintha szégyellné, amiért szép!

A jellegzetes, elhagyatott alföldi tanya egy kis erdőben állt. Az erdő előtt az állami gazdaság földjei terültek el. A tanyához egy holdnyi erdő tartozott, nagyjából akácok. Azelőtt szántóföldek lehettek.

Az udvart, mint óriási tornyok, messziről odalátszó nyárfák övezték. A kis tanyasi ház úgy összekuporodott a tövükben, mint gomba az avarban.

Fejük fölött méhek zsongtak. Orrukat vaddudva szag, odébb nem régen lekaszált fű édes illata csapta meg. Egy idős férfi gyűjtögette boglyába.

- A szomszéd bácsi - mutatott rá Amália. - Jó kilométerre lakik. A teheneinek gyűjtögeti, végeredményben szívességet tesz, amiért lekaszálja, összegyűjtögeti, megszártja s hazaviszi.

Az öreg mellé értek, aki nagy hangon köszönt:

- Adjon Isten! Megjöttök?

- Sok van még hátra, Laci bácsi - kérdezte meg a köszönése után Amália, csakhogy mondjon valamit.

Az öreg feljebb lökte a zsíros szélű kalapját, azután körülmutatott:

- Arra mind, de mára befejezem.

- További jó munkát!

- Köszönöm! - S tovább dolgozott.

- Ez a tanya tényleg a tiéd? - érdeklődött Arabella, miután otthagyták az öreget.

A tanyához, sok fű és gaz között, kitaposott út vezetett. Valamikor kerítés övezhette a tanyát, most csak a maradványai: fonott fűzfa, néhány elkorhadt oszlop darabjai látszottak. Az udvar is rendezetlennek tűnt, valahogyan mégis minden a maga helyén állt. Farönkökből fűrészelt asztal, farönk székekkel, agyagcsomó, gallyfarakások favágótuskóval, meg a homokos gödör, amelyben egy lapátot felejtettek. Így szép s jó, amint van. Csak a megszokott tyúkok kotkodálása, egy-egy elfojtott kakaskukorékolás és a disznóröfögés hiányzott.

Amália csak kissé később válaszolt:

- Nem egészen, ugyanis csak a felét fizettem ki készpénzzel, a többit havi részletekben törleszttem. Októberre telik le. Szerencsére nem került sokba.

- Ennyire fiatalon, honnét volt ennyi pénzed?

- A szüleim elhaltak, egy öröklakás maradt utánuk. A testvérem lakik benne. A részemet kifizette. Abból fedeztem a tanya felét, vettem az összes fazekas felszereléseimet: korongot, polcokat, gyúrópadot, építettem egy kemencét, no meg azt a néhány munkaeszközt: sulykolót, agyagszeletelőket, festékörllő mozsarat, különféle szitákat, festékes tálakat, ecseteket..., egyébként mindent megmutogatok.

- Agyag? Amint hallom, ez a vidék szikes.

- Pest megyéből, Mendéről hozatom vagonszám. Egy-egy vagon hónapokig elég, noha nagyon meghajtom magamat. Az állomásról a helyi állami gazdaság vontatója hordja ide ki.

A fűből feketerígó rebtent fel, macska zavarhatta meg. A környező kisebb bokrokon elülő verebek csiviteltek. Odébb szarkák cserregtek, elnyomva a vadgerle turbékolását és a zöldike éles hangú tilinkolását.

- Közelebb nincs agyag?

- Biztosan van. Ott ismerős vagyok, itt senkim.

Az ajtóhoz értek. Amália előrement s kitárta.

- A házam, nézd meg beljebb is!

- Nekünk csak egy öröklakásunk van. Neked tanyád - jegyezte meg Arabella nevetve, miután belépett az ajtón. - Most jut eszembe, be sem volt zárva.

- A madarakon kívül senki sem jár erre, ha mégis, egyszerűen belöki, így legalább az ajtóban nem tesznek kárt.

Az ajtó a pitvarba vezetett, innen jobbra és balra egy-egy ajtó nyílt. Az a műhelybe, amaz a lakószobába.

- Előbb nézzük meg a műhelyt!

Amália előreindult. Ezt az ajtót is kitárva találták. A műhely közepén fazekaskorong állt, mellette nagy pléhedény foglalt helyet, Amália ebben keverte meg az agyagot. Odébb a hatalmas asztalon nyers agyagedények pihentek. Ezek felett, a falon, szögre akasztott szerzőszámok lógtak. A hatalmas asztal mellett egy kisebb asztal is helyet

kapott. Amália, ezen tartotta a festékes tálakat. Mellettük sokféle ecset látszott, amikkel a mintákat pingálta. A két asztal közötti szűk helyre kétfülű fakadat préselt be, benne zsírosan ragyogó, folyékony máz csillogott. A többi helyen, jobbra is, balra is, körös-körül, egészen fel a mennyezetig polcok álltak, telis-tele rakva száradó, vagy kiegészítésre váró nyers cserépedényekkel.

- Ezek - mutatott rájuk Amália - átlagos darabok. Vásárokra, piacokra hordom. Mázos, mintás virágcserépek, tálak, falra akasztható, cifra tányérok, s különféle figurák, butykosok... Olyasféle darabok, amelyeket szívesen megvesznek. A pénz miatt gyártom. Árukból, eléggé jól megfizetik, tartom fenn magamat, törlesztem a kölcsönömet, veszem az agyagot, a festékeket... és uram bocsá, teszek félre néhány száz forintot. Ez az én értéktöbbletem.

Arabella nagy érdeklődéssel nézett meg mindent, főleg a polcokra rakott cserépedényeket szemlélte sokáig, néhányat leemelt s megforgatta, megkoccintotta, behajtott mutatójával, vagy a körmével.

- Mennyi minden, s ezek a felszerelések! - mondta csodálattal.

- Legfontosabb a korong. A többieket a megformálás előtti, például azt az agyagszeletelőt, s ezt a pléhtechnőt..., vagy a megformázás utáni munkákhoz használom.

A falhoz lépett és végigzongorázott az ujjával a szögre akasztott szerszámokon, majd tovább lépve, a börtönajtókhoz hasonlító, zord, fekete vasajtóra mutatott.

- A kemencém. Kintről fűtöm. Egyébként nemcsak a kint érlelt, elődolgozott agyagot lapátolom, hordom be vedrenként, gyúrom, keverem, szeletelem, magam vágom össze a fát is. Itt rakom be a nyers darabokat és szedem kiégve vissza. Ott jobbra, azokat, amelyekből egyet-egyet levettél a polcról. Balra, amint láthattad, a nyers kiegészítésre váró darabokat tárolom.

Arabella ismét körülnézett, még egyszer levett az előbbi polcról egy-két darabot, s megint megpöcögtette a körmeivel, majd visszarakta. Megpörgette a korongot, úgy örült, amikor forogni kezdett, mint a gyerek.

- Hogyan bírod hajtani, nehéz...

- Megszokás kérdése, fel sem veszem.

- Ezeket akarod kiállítani? - mutatott Arabella a kész darabokra, amelyekből előbb megpöcögtetett néhányat.

- Óh, nem! Azok a szobámban láthatók, egyébként van még egy raktáram, de ott ugyanúgy, mint itt, a vásári portékákat tárolom. Havonként járok vásárookra, piacokra, addig sok minden összegyűlik. Kell is, mert egész teherautó árut viszek egyszerre magammal.

- Elfogy?

- Sokszor kevés is, de ha már nem érdekelnek ezek, továbbmehe-
tünk.

Arabella még egyszer körbeforgatta a fejét.

- Órákig elnézném, de sem neked, sem nekem nincs most erre időm. Egyszer majd kijövök, és hosszabb időt töltök el itt.

- Nagyon szívesen látlak. Hozd ki a férjedet és a gyerekeidet is! Nyársalunk az udvaron! Meglásd, mennyire jól érzik magukat. Borom is akad. Az állami gazdaságtól vettem, állítólag jó.

- Ismerem. A sógornóm könyvelő, a sógorom traktoros ott. - Meg-
érintette a lány vállát. - Menjünk!

A szobát, egyébként ez a helyiség padlós volt, igazi nőies ízléssel rendezte be Amália. A bútorok ragyogtak, minden tisztán, fehéren csillogott: a csillár, a függönyök, a sarokban a cserépkályha, a székek és az a hatalmas vitrin is, amelyben azokat a gyönyörű munkákat tar-
totta, amelyeket kiállít, s most megmutat.

- Ezek azok! - bökött rájuk, miután kinyitotta az ajtaját.

Arabella őszinte elismeréssel csapta össze a két kezét.

- Miért mondtad, hogy nem vagy művész? Miért vagy ennyire sze-
rény? Egyik szebb, mint a másik. - Közelebb lépett. - Ezek a díszíté-
sek!

Hangja őszintén s elragadtatottan repesett.

- Éppen ez bennük a pláne. - Amália szeme másvilágian csillogott, arcára ünnepi színek ültek. - Ez a vidék, a hímzést, a népi mintázást, általában stílusát, népi motívumát tekintve, fehérholt, amíg teszem azt Hódmezővásárhely, Szentes, a Mezőség vagy a dunántúli Csákvár... meg a többiek környéke, túl feldolgozott, mondhatni már-már elcsé-
pelt. Szabad időmben a környező településeket, kis falvakat, tanyákat járom. Mintákat gyűjtök, melyeket később felviszek az általam készí-

tett darabokra. Ezt például - egy szögletes butellát vett ki s mutatott fel - az egyik mángorló vésetéről rajzoltam le.

- Te tanultál...? - kérdezte Arabella nem rejtett naivsággal.

- A Hollóházi Porcelángyárban tanultam, szereztem szakmunkás bizonyítványt, később lettem a mestervizsgát, és iparendélyt váltottam...

- Huszonnégy évesen kisiparos: - csodálkozott rá a vendége. - Mióta élsz itt?

- Két éve. Egyébként, folytatva az előbbit, tizennégy éves koromtól dolgozom, tanulok, közben elvégeztem az iparművészeti szakközépiskolát, jelenleg a főiskolán tanulok, erre a tanévre évhalasztást kértem. Meghajtom magam, mert nagyon kell a pénz!

Szeme nem csupán csillogott, hanem égett is. Arca kipirult, a művészek megszállottsága ült a rózsák között, s lobbant lángra a hangjában is, amikor sorban kiszedte, és egyenként is bemutatta a munkáit.

- Amint mondtam, ezek butellák. Ez hordó formájú, emez szögletes, rajta virágos akácfa, alatta táncoló csikó. Amaz könyv alakú, a mellette lévő viszont ovális. Színük zöld...

- De milyen csillogó élénk színű zöld!

- Ezt a különleges, élénkzöld színt is itt láttam meg először, ugyanúgy, mint ezt a jellegzetes sárgát.

- Mennyire különleges ez is! - csillant fel újra Arabella hangja.

- Egy szál a színes szőttesben. Egyébként menő, jellegzetes színek, csak az árnyalati különbségek lényegesek. Hódmezővásárhelyen. Mezőtúron, Mezőcsatán, Szentesen, Csákváron, Erdélyben ismert színek. Mondom: csak az árnyalat és a rájuk rajzolt motívum más, mondhatni elütő: gémeskút, búbos kemence, imádkozó öregasszony, ezen a szíjra fűzhető butellán árvalányhaj van, ezt is itt rajzoltam le egy hímezsről. Ezek a mezei virágok is csak itt láthatók... Csörgőkorsó, összenyomott szájjal, körkörös díszítése búzakalász, mondhatni búzatábla, néhány szál vörös pipacssal... Pálinkás butykos. Ezek barkályok, kanták, Erdélyben, főleg Brassó megyében közismertek, a minta viszont erről a környékről való: kontyos asszonyfej, lány pártában.

- Ez a csíkos fazék - mutatott rá Arabella, őszinte csodálkozással -, szinte modern, összefolyó tűzszínek, sok-sok apró lángcsóva, s ez a forma!

- Ez saját minta. Mellette viszont azok a boros-, vizeskancsók, vagy ez a csalikancsó már tipikusan idevalósi. A legfelső polcon, feléred, vedd le, ha akarod, úgyszintén egyéni minták. A régi, közismert fazekas áttört díszítésű cserépkosarat alakítottam át. Csak a formája egyéni, mert a mintája tipikusan idevalósi. Ehhez hasonló az a lapos virágtartó is, amíg ez a mellette álló ismert egyszerű cernástál, közismert fazekasmunka.

- Jé, cserépsíp! Ugye az? - az egyik darabra mutatott.

- Az, a kaszás öregember mutatta meg. Dédapja készítette fából. Ezt a különleges cserépkorsót, itt mellette, Mindszenten láttam meg, díszítését viszont egy itteni kiskapu faragásáról mintáztam meg.

- Ezt a fazekat? Elég szűk fenekű.

- Ennek a párját is itt találtam meg az egyik padláson, törötten. A mellette álló viszont széles fenekű, de a díszítése ugyanaz: pipacs. Szívesen veszik, ezért szériában gyártom.

Arabella tovább mutogatott, amíg Amália, eközben egyik darabot a másik után vette a kezébe.

- Csipkés szélű tál - egy ideig gyönyörködött benne, ezután lerakta, s a mellette lévőre mutatott -, tányérok,... ez pedig, jé, milyen édes korsó, ilyet még én is láttam kislánykoromban.

- Mezőtúri csárdáskorsó - tovább mutogatott -, Miska-kancsó. A kancsó is, a mintája is lopott. Az a bokály csákvári, de ellentétben a Miska-kancsóval, a rápingált minta idevalósi.

- Ezen a korsón női fej van, a mellette lévő viszont férfi, finomkerámiában.

- Ezt a Néprajzi Múzeumban láttam. Sajnos, ez a vidék, amint mondtam is motívumokban szegény, azon kívül a gyűjtés felénél sem tartok: legalább öt év kell..., öt a fenét! Tíz is beletelik, mire úgyahogy...

- Addig itt akarsz lakni? - szánakozott Arabella.

- Életem végéig. Közben sokat utazom...

Arabella megcsóválta a fejét, majd a következő üvegszekrényben lévő darabokat gusztálta. Valósággal lenyűgözte a sok, szebbnél-szebb művészalkotás, s az ünnepélyesség, amely a lány arcán ragyogott, a hangjában csilingelt, lassan rá is átragadt.

- Ezt nem teheted, Lia! Szép-szép, egyelőre hasznos is, de ez a hely, ez a rengeteg munka nem egy ilyen egyedülálló, törekeny, fiatal nőnek való.

- Én nagyon jól érzem magam itt.

Arabella elnézőm, kissé megértőn mosolygott.

- Ha mégis megunod, gyere be hozzám! Hely van. Állást is kaphatsz a gyárban. A mintakészítőket kiválón megfizetik. Közben a szenvedélyednek élhatsz. Az udvaron építünk neked egy kemencét...

- Csak a szavadon ne fogjalak egyszer!

Tréfálkoztak, amíg Arabella vissza nem terelte a beszélgetés folyását eredeti medrébe.

- Nagyon örülnék, ha itt, ezeket a majolikákat, kerámiákat is - Amáliára lesett. - Jól mondom? - Miután ő elnéző mosollyal rábuccentett, folytatta: - Mind-mind kiállítanád, mert amellet, hogy egyedülállóan szépek, messzemenően ízlésfejlesztők. Szinte kivétel nélkül egyedi darabok. A népi motívumok idevalósi díszítő elemekkel. A lányaink családanyák lesznek, egyelőre, sajnos tele giccsel. Ha látnád, miket vásárolnak, raknak ki a szobáikban! Sokan hazaviszik, ugyanis szombatoként hazautaznak, ezért még tenyésztik is azt a vásári mételyt.

- Itt csak porosodnak, ott legalább látják...

- Megcsodálják, világgá viszik a híredet, mert te, Lia, máris művész vagy, csak még nem fedeztek fel. Második Kovács Margit leszel, mert, amint látom, vannak itt tipikus kerámiák, flipek, sőt kisebb szobrok is. - A közeli üvegszekrényre mutatott. - Például, ez a könnyökölő lány, mellette a citerás legény. Vagy az a táncsoport, főként asszonyokból. Hol is..., te jó Isten! Hollókőn, vagy Rimócon vannak ilyenek, valahol a távoli Nógrádban. De a Pest megyei Maglódi népi táncsoport is ilyen sokszoknyás asszonyokból áll...

Amália szerényen lehajtotta a fejét.

- Örülök az elismerésnek - hatódott meg. - Itt csak akkor látok embert, ha az állami gazdaságban ebédelek, vagy a vásárokon, a piacon árulok. Megszokott szavak, néhány sablonos bók... egyébként, ahány ember, annyi burok, mert ezeken a tanyákon mindenki külön-külön burokban él, lassan én is. Munkáimat nemigen ismerik. Közönséges cserepesnek tartanak, amint a többi vásári fazekast, holott ha nem is vagyok még népművész, azért valamivel többre tartom magamat már, mint a csibeitatókat, egyszerű virágcserepeket gyártó piaci fazekasokat.

- Valamivel? - Arabella hangja még az előbbinél is jobban rajongott. - Sokkal, de sokkal több! Kész művész vagy, Lia! Nem is hiszed, mennyire örülök, amiért megismertelek. Ezen túl, természetesen, ha te is jónak látod, sokszor felkereslek.

- Gyere, minél gyakrabban gyere! De nem csapsz be?

- Téged? Először is nem szokásom...

- Bocsáss meg! - vetette bűnbánón közbe a lány.

- Amint ez a látogatás egy élménnyel felért, igazán gyönyörű dolgokat láttam, a többi is élményt jelent majd. Szeretnék munka közben is látni. Egy ennyire törekeny, vékony nőt, agyagot gyömöszölni...

- Fát vágni, fűteni, lehülőfélben lévő, de még úgy is, majdnem hatvan-hetven fokos kemencébe benyúlkálni, bebujkálni. Az agyag, végeredményben sár, mocskos, s a hamu sem éppen épületes látvány! Nyáron fürdőruhában dolgozom, néha nyakig sárosan, szinte cserepes a bőröm, ha pedig akkor látnál, amikor hamuzok..., mint a kéményseprők!

- Még sincs piszok a műhelyedben.

- Minden egyes munkanap után összetakarítok, ennyiben különbözök a férfiktól.

- Arabella az órájára lesett.

Húha! - kiáltott fel azonnal. - Vissza kell mennem, dolgom van. - Szembefordult a lánnyal. - Nem mi teszünk neked szívességet, amiért helyt adunk a kiállításodnak, te tisztelsz meg bennünket. Ki hitte volna, alig öt, jó legyen tíz kilométer, egy kis tanyán, ilyen nagy mű-

vész, aki nem csupán fiatal, hanem rendkívül tehetséges is. - Elin-
dult. - Akár holnap behozhatod. A polcokat reggel felrakatom.

- Köszönöm - örvendezett Lia.

Kint lassú szendergéssel közeledett az este. Bár a nap már régen el-
bújt a fák mögé, s belehasalt a távoli mocsárba, még nem sötétedett
be. A háztetőn macska sétált. Fölötte a levegőben galambok tűntek
fel, spirálisan törtek fel a magasba. Szárnyaik, mint a lebegő szta-
ni-olpapírok, fel-felfénylettek a nap fennrekedt sugaraiban...

Régen lejárt a munkaideje, mire Arabella visszaért a lányszállásra,
ahol a portásnő azonnal eléje sietett.

- Egy fiatal nő várja. Órája is van, amióta itt ül.

- Miért nem jön holnap?

- Küldtem, de nem megy.

Arabella kissé bosszúsán sietett tovább, haza akart menni a gyere-
keihez. Az ajtó előtt, a falnak támaszkodva, tényleg egy lány várta.
Megállt előtte, s bosszúsán végigmérte a szemével.

- Hallom - kérdezte meg nem a legszívélyesebben -, több mint egy
órája vársz?

- A gyárból küldtek ide.

- Délután sosem veszünk fel új személyt a szállásra. Nem én talál-
tam ki, ők írták elő. A saját rendeletüket szegik meg?

- Én kértem meg a gazdasági igazgatót, ugyanis nincs hol aludnom.

Arabella végzett az alapos szemlélődéssel, mintha felötlött volna
benne valamiféle emlék, maga elé fanyalgott.

- Te ugye azelőtt is a gyárban dolgoztál, ha jól emlékszem a szere-
lőműhelyben?

- Diákként, a férje keze alatt. Ő javasolta ezt a szállót is.

- Gyere be! - Előreengedte a lányt, csak arra az időre lépett elébe,
amíg kinyitotta az eddig kulcsra zárt ajtót.

Bent Arabella leült. Az előbbi út, az a sok szép alkotás járt az eszé-
ben, amit a tanyán látott: mindezt egy fiatal nő készítette, egy meg-
szállott teremtes, aki mesterségének nemcsak művésze, egyben szer-
elmese. Mindenről lemondva az isten háta mögött, egy elhagyatott,
a várostól igen messzire eső tanyán, ahol olcsó házat vehetett, ahol
ingeny fa van, a kemence fűtéséhez...

Arra eszmélt fel, hogy az előtte álló fiatal lány fészkelődni kezd.

- Ülj le! - Mialatt leült, ő folytatta: - Ennyire sürgős? Eddig? Vagy semmi közöm hozzá?

- Szerelmi ügy.

- Na! - Arabella szeme felcsillant. - Hány éves vagy?

- Tizenhét.

- Tizenhét évesen - kacagott fel -, szerelmi ügy. Ugyan!

- A férfi negyvenéves. Felesége van s egy gyereke. - Elhallgatott, felváltva nézte a kezét és a földet.

- Csak nem vagy terhes?

- Ugyan! - méltatlankodott.

- Ezelőtt hol laktál, mert valahol, ugye laknod kellett.

- A szüleimnél.

- Elzavartak?

- Magamtól jöttem el.

- Mondd tovább!

- Egy éve udvarolt, persze én mindent tudtam, azt is, hogy felesége és gyereke van. Ő viszont titkolta otthon a viszonyunkat.

- Mígnem a felesége felfedezte, s közbelépett.

- Kimaradozott, túlórázik s a többi..., hazudta. Végül egy kisvendéglőben buktunk le. Jóska imádkozta a pacalpörköltet, ott állandóan lehetett kapni, ezért odavitt engem is. Igen ám, de vesztünkre, a vendéglős ismerte őt is, meg a feleségét is. Persze, hogy azonnal beköpte az asszonynak. - Ajkbiggyesztve folytatta: - Botrány, miegymás, Jóska mégsem tágított, mire a neje dülőre vitte a dolgot. A lakásunkban keresett fel. A szüleim nem voltak otthon, valahol..., mit tudom én hová mentek el. A nő gondolta ott találja a férjét is.

- Nem volt ott?

- De. Ők tüzelőállásba helyezkedtek, én meg kapkodhattam a fejemet, miután az asszony mindent, felváltva a férje meg az én fejemhez vert. A férje elé állt, s azt követelte, hogy döntsön: a gyerek s ő, vagy én?

A fiatal lány megint elhallgatott. Arabella megsürgette:

- Őket választotta, igaz?

- Azt mondta, hogy nem élhet nélkülem. - Mély lélegzetet vett. - Az asszony teljesen összetört. Nem rendezett további patáliát, csak eldobta magát. Megszántam, s már ott eldöntöttem, hogy szakítok Jóskával.

- Tizenhét éves vagy, ő, amint mondtad, negyven. Neki elmenne, ám neked! - Élesen megrázta a fejét. - Nem hozzád való! Na jó, ez a te dolgod, csak azt mondd meg, miért jöttél el otthonról?

- Munkatársaim mind a lányszálláson laknak, köztük talán jobban elfelejtem a múltamat, ha felvesz.

A lány megint elhallgatott. Arabella rövid elmerengés után felelt.

- Hely van, egyébként is a gyárban dolgozol, ezért jogos.

- Szakmunkás tanuló vagyok...

Arabella felállt, mire ő elhallgatott.

- Gyere, felkísérlek a szobádba. Egyelőre én jelölöm ki a helyedet, később cserélhetsz!

Kint már égtek a villanyok, gyorsan sötétedett.

* * *

Faragó Bálint karjába kapta a feleségét, és megforgatta.

- Te! - kacagott az tetetett felháborodással -, odaég a húsom!

Ők a munkahelyükön, a gyerekek az iskola napközijében ebédeltek. Hazajövet ritkán főzött. Most kivételesen, meleg vacsorát készített.

A férje lerakta, de még nem engedte el. Fejét magasan feltartva, a levegőbe szimatolt.

- Kirántott hús - csillant fel a szeme.

- Krumplival...

- Pirosra sült, ropogós krósedlivel - így nevezte.

- Fejes salátával. Szereted?

- Ez nem kifejezés rá. Sokára lesz kész?

- Ha nem engedsz el, odaég. - A férje elengedte. - Az utolsó darabot sütöm, azonnal készen leszek.

Arabella a konyhába futott, ahonnan tányérokka, asztalterítővel tért vissza. Sietve megterített, ebben a férje is segített neki, majd visszafutott, egy nagyobb és egy kisebb tálat hozott, rakott az asztal-

ra. Egyikben kirántott hús, mellette ropogósra sült krumpliszeletek, a másokban fejes saláta zöldellt.

- Miért vagy ennyire feldobott? - lesett a férjére, miután az enni kezdett.

- Képzeld - a villa megállt a kezében -, megint külföldre küldenek.

- A barátod, Kemény Feri, mi...?

- Mit tudom én! Ő közölte, ez igaz - enyhe vállvonogatás után semmivel sem törődve, jóízűen evett tovább.

Arabella kezdetben, mivel Kemény Ferenc egymásután küldte a férjét külföldre, azt hitte, szabadulni akar első számú vetélytársától. Ő egyedül marad, és szabad a vásár! Nem így történt. Kemény Ferenc, bár azon túl is, ha nem is gyakorta, eljárt hozzájuk, önmagát meghazudtoló korrektséggel viselkedett. Finom célozgatásokon kívül nem keresett különösebb alkalmat együttlétükre, igaz, ő sem. Mind a ketten visszafogottan viselkedtek a férje távolléte alatt, holott alkalom, ha nem is bőven, de ha keresik, akadt volna...

Arabella is evett. A férje tovább beszélt:

- Ide, Lengyelországba. Cucc alma, mert mit hozhatnék onnan, esetleg kozmetikumot, viszont a pénz ott is dupla...

- Meddig leszel oda? - szakította félbe a felesége.

- Egy kerek hónapig.

- Egy hónapig! - kesergett a szépasszony.

- Pontosán harminc napig.

Arabella, mivel nem beszélte meg vele előzőleg, kiszolgáltatottnak, magára hagyott eldobottnak érezte magát. Gyerekei, mintha nem is lettek volna, férje sem ült vele szemben, senkije sem létezett most gondolatában, csak a reá váró fojtogató magány. Az a kicsinyke fény is kialudt, amely máskor némi reményt, melegséget sugallt lelke egyhangú sivárságába. Kemény Ferenc ugyanis hetektől másik nővel él együtt, tehát ő sincs többé! A gyertya tövig leégett, csak a sötétség vak mélysége tátongett, amelyben eddig ugyan tapogatózhatott a férje és egy másik férfi között, most ettől a lehetőségtől is elesett. Bár egyszer sem élt vele vissza, de mint lehetőség állandóan fennállt! Most ennek a lehetőségnek is vége!

Elfojtott dühkitörése a sokat veszített emberek haragjává fokozódott, mire végre összeszedte magát, és ismét megszólalhatott.

- Sok férj csodálkozik, ha megcsalja a felesége - lerakta a kését, a villáját, és az asztalra könyökölt -, én nem! Mert élet ez, Bálint? Egy évben hat-hét hónapot távol vagy, én ugyanannyit maradok egyedül. Harminchárom éves vagyok. Gyerekeim nagyok, tőlük már nem sok szeretetet kapok. Tőled sem, mert állandóan távol jársz. A szüleid..., nézd Bálint, ők nagyon rendes emberek, viszont, akármilyenek is hozzám, nem vagyok az édes lányuk.

Előbbi elfojtott dühe színt váltott. Hangjában a szenvedélyesség került túlsúlyba.

- Szeretetre, sőt, bármilyen bután hangzik is, babusgatásra vágyom. Ha itthon vagy, udvarolsz nekem, ezért jó veled, viszont nélküled unatkozom, mert nagyon egyedül érzem magamat.

A férfi eddig evett, csak néha figyelt oda a feleségére, most ő is lerakta a villáját.

- Nézd, Bella, végeredményben én csak egyszerű melós vagyok...

- Szakképzett műszerész, ráadásul a gépipari szakközépiskolát is elvégezted.

- Akkor is örülnöm kell, ha külföldre küldenek. Miből, hol vertem volna össze ennyi pénzt? Öröklakást, egyemeletes, villaszerű épületben. Nyaraló, kocsis - körülmutatott -, ez a berendezés is! Szépen öltözködünk. Gyerekeket nevelünk, úgy járattuk őket... Igaz is, hol vannak?

- Anyuka vitte el őket Terusékhöz, disznóölésre.

- Disznóölésre, nyáron?

- A mélyhűtőben nyáron is eláll a hús. Azt üzeni, menj el értük!

Legalább segítesz hazahozni az aprólékot.

Nem folytathatták, mert csengettek. Arabella felállt.

- Ki lehet ez? - kérdezte meg eközben.

A férje egykedvűen, még mindig a felesége szavainak hatása alatt, kissé elnyújtottan válaszolt.

- Majd meglátod, ha kinyitod az ajtót!

- De szellemes vagy!

Csendes zsörtölődése közben ment ki az előszobába.

A férje egyik gyári barátja látogatta meg őket, akivel együtt utazik majd ki Lengyelországba.

- Jókor jöttem - kiáltott fel a köszönése után azonnal, amikor meglátta a terített asztalon lévő húst s mást, majd minden kínálás nélkül az asztalhoz ült, ahol jóízűen rácsodálkozott a terítékre. Két kezét összedörzsölte. - Kirántott hús, sült krumplival! Á! Zöldsaláta is van!

- Kérsz? - kínálta meg Bálint kissé borúsán. Felesége előbbi kitörése hevében fetregőn.

- Köszí! Csak vicceltem.

- A tréfában is lehet igazság, és a rosszakaróm is mondhat olykor igazat.

- A tréfát értem, de minek lennék én rosszakaród?

- Mert te, amint ismerlek, képes lennél - nevetett hangosan - megenni az egészset, és én akkor éhes maradnék.

- Emlékszel, mit csináltunk a svédeknél?

Mind a ketten nevettek. Arabella bort és süteményt rakott az asztalra.

- Kimegyek a gyerekekért, ti beszélgessetek.

- Készültetek valahová? - kérdezte meg a vendég, elnézést kérően Bálinttól.

- Csak én. Terusékhoz. Ismered a testvérem. Az Állami gazdaságban laknak. Disznót vágtak. A srácaimért, meg egy kis aprólékot is hoznék.

- Biztosan az úttal kapcsolatos teendőkről szeretne veled beszélgetni - figyelmeztette a felesége -, ami most fontosabb az apróléknál. Én megyek el helyetted...

- Te - Bálint sandán tekintett a feleségére. Miközben zavartan vakargatta a fejét -, most jutott eszembe: lemerült az akkumulátor vagy mi. Nem indul a kocsis, később akartam megnézni, feltölteni az akkut.

- Gyalog megyek.

- Gyalog? Több mint öt kilométert gyalogolni, na, ne viccelj!

- Hányszor megtettem már! Ha akkor nem, most sem árt meg egy kis gyalogolás, sőt...! Egyébként csak oda lesz hosszú az út, vissza, tudod milyen Terus: hazahoz bennünket. - A vendégükhöz fordult: - Ha húst nem eszel - neheztelően pislogott a férjére -, mert elijesztetted azzal a hülye hasonlatoddal, legalább a süteményemet kóstold meg!

- A bor sem kutya - nevetett közbe Bálint -, eredeti kékfrankos. Arabella megállt a férje előtt, s erőltetetten rámosolygott.

- Átöltözöm, és máris indulok. Sziasztok!

A szomszédos szobába sietett, átöltözködött, majd a fürdőszobába rohant rendbe szedni az arcát...

Kint, még a következő utca sarkához sem ért, valaki rádudált, mire önkéntelenül hátranézett.

Kemény Ferenc volt. Arabellának meglepődésre sem maradt ideje, mert a férfi melléje gurult az autójával.

- Hová sietsz annyira? - szólt ki a nyitott ajtón.

- Az állami gazdaságba, Bálint testvéréékhez. A gyerekeket hozom haza. Az anyósom vitte el őket disznóölésre.

- Jó öt kilométerre van, te gyalog?

- Lemerült az akkunk.

- Szállj be, kiviszlek! Egyébként hozzátok készültem.

- Kösz - s beült.

A férfi elindította az autóját. Néhány perces autózás után, félreeső, meglehetően elhagyatott, városvégi utcában váratlanul megállt, ahol, mielőtt Arabella megszólalhatott, megütközését kifejezhette volna, erősen feldúltan lesett rá, amitől Arabella teljesen megbénult.

- Nem tudlak elfelejteni, Bella! - Két keze a kormányon pihent, oldalról figyelte a szép társát. - Bármiként alakult is a sorsom, továbbra is az életemhez tartozol, mint...

- Ezért élsz együtt Fébével, igaz?

Az levette egyik kezét a kormányról, és az asszony combjára rakta.

- Rám csimpaszkodott. Terhes, mondta. Mit tehettem mást? - Sutogóssá redukálta a hangját: - Hidd el Bella, nem én kezdeményeztem ezt a viszonyt. A régi szállóban ismertem meg, egy rendezvényen, azután, miután te, ki tudja, hányadszor visszautasítottál... Én képviseltem a gyárat. Ittunk, elbódultam, gátlásaim felszabadultak... Elkeseredésemben vigaszt vártam tőle, s ő még aznap este...

- Nem érdekelnek a részletek - szakította félbe mialatt levette a combjáról a férfi kezét, és visszahelyezte a kormányra. Az mintha észre sem vette volna, tovább beszélt:

- Hosszú éveket vártam rád, hiába. Nősülj meg, hajtogattad... - Nyelt néhányat. - Összeálltam egy nővel, akit nem szeretek, mégis együtt kell élnem vele, mert gyereket vár tőlem. Hiába élek vele együtt, állandóan te jársz az eszemben...

- Fébe szép nő - evezte tovább Arabella az örvénylő vizekre sodródott csónakot. - Elégedjél meg vele!

- A Nap mellett ő csak Hold lehet. - Elkapta a szépasszony kezét, és magához szorította. Arabella huzakodása, szabadkozása közben kérdezte meg:

- Fébe sejt valamit, a kapcsolatunkról?

- Nem, egyébként milyen kapcsolat a miénk?

Arabella nem válaszolt azonnal. Később szembefordult vele, az amúgy is rövid szoknyája feljebb csúszott. Térdük összeért. Felbolydult idegrendszerükön különös érzések suhantak át. Kissé elszédítette őket a múlt illata, amely feléjük csapódott, ám, mielőtt testiséggel megtelt volna, máris kiszikkadt az eddig is, csak plátói kapcsolatuk sekély posványja.

Ennek ellenére, a férfi rövid, belső tusa után, szorosán magához húzta, mire Arabella azt a maradék ellenállását is elvesztette, amely távol tartotta eddig lappangó érzéseinek fellobbanásától. A férfi megcsókolta, Arabella testét kéjes remegés járta át, mégsem alélt el a szerelem forró napsütésében, amint azt a társa várta, sőt... Egyetlen, váratlan mozdulattal lerázta magáról a férfit, és visszahúzódott a helyére. Szemében, miközben a férfira lesett, a fájdalom némi kétségbeeséssel és sajnálattal keveredett össze.

- Nem! Ezek után még úgysem szabad, holott eddig sem történt semmi - rebegte kissé fátyolosan, némi visszafogottsággal.

- Miért nem?

- Mert, amint minden pillanatnak van előzménye, következménye is lehet. - A férfibe szúrta áthatón, bájos tekintetét. - Nem érted? - esengett kesernyésen. - Két, szép gyerekem van és férjem, ezen kívül Fébe sem labda. Nem teheted tönkre azt a szerencsétlen asszonyt! Egy papot, nagyon rendes férjet, gazdagon berendezett fészket hagyott el miattad. Vállalta a szégyent, a felelősséget a férje becsületének meghurcolásáért. Mert, nehogy azt hidd, dicsőségére válik egy

papnak, ha otthagyja a felesége! - Visszatolta a férfi közeledő kezét. - Legszívesebben azt mondanám, szakítsunk, de mit szakítanánk szét, amikor érzelmi, plátói kapcsolaton kívül, se testi kapcsolat, se más, nem köt össze bennünket? Egy csók, egy... egy, szóval semmi!

- Szeretlek, ne titkold, te is szeretsz.

- Ha ez téged megnyugtat...

A férfi megint átölelte.

- Miért nem engeded fellángolni lappangó szerelmünket, amely hosszú éveken folyton-folyvást parázslík? Miért vagy az esztelenségig visszafogott?

- A parázsló kis tűz éppen olyan veszélyes lehet, mint a gyorsan lepergő tűzparádé, ezért elfojtom. - Csendesen eltolta magától a férfit, és amennyire tehette odébb húzódott tőle. - Részemről így is nagyon veszélyes volt ez az ártatlan szerelmi bújócska. A férjem, az anyósom, a rokonaim... Ezentúl te sem vagy szabad, tehát neked is meg kell tartóztatnod magad. Ne is beszélj nekem többé szerelemről!

- Sokáig küzdöttem ellene. - Izzó hangja, hosszú fénycsíkot vágott a sötétben. - Hogy szeretlek, eddig is tudtam, de amióta Fébével élek, sokszorosan átérzem.

- A mi szerelmünk olyan virág - suttogta az asszony -, amelyből sohasem lesz gyümölcs, azelőtt lefagyott, mielőtt megfogant volna.

Váratlanul kinyitotta a kocsiját, kiugrott és futásnak eredt.

- Bella! - kiáltott utána a férfi, ám, mielőtt utána ugrott volna az visszakiabált:

- Innen már gyalog is elmegyek. Maradj csak!

Az este, amely lassan körülvette őket, a menekülő asszony segítségére sietett. Egy-kettőre betakargatta a rohanó nőt, az egyre jobban szürkülő leplébe...

Bella a futástól hamar kimerült, ami lehiggasztotta kissé összezagyválódott érzéseit, és amint közeledett az állami gazdasághoz, már csak az gondolat volt, amely a gyermekeivel kötötte össze: Hűvös van, vajon felvették-e dzsekijüket?

III.

Faragó Bálintné, Bella fáradtan toppant be a lányszállásra. Fébével a folyosón, a bejárat utáni kanyarban akadt össze.

- Nusi néni? - kérdezte meg tőle.

- Előbb engedtem el. Tíz percet kért. Az unokájáért rohant el az oviba. Addig én vigyázom a portát.

- A lányok? - Arabella nyolc óra helyett sokszor hét óra előtt bejött a munkahelyére. Ilyenkor sorba járta a szobákat. Elbeszélgetett a lányokkal. A fiatalabbaknak tanácsokat adott az öltözködéshez, a színnek összeválasztásához, mert Arabella, ragyogó szépsége mellett, mindig a legújabb divat szerint öltözködött, fölöslegesen, mivel remek alakján a legegyszerűbb ruha is jól állt, ezért nemcsak szívesen vették a tanácsait, igényelték is.

Némelyik lánnyal bensőségesen hosszabb ideig elbeszélgetett. Sokszor bizalmas és szigorúan féltett családi, érzelmi ügyekkel is felkeresték. Ha reggelente, vagy napközben nem jutott erre ideje, munkaidő után az irodájában várta meg a vele beszélni akaró lányokat, akik három műszakban dolgoztak, ha egyik héten nem, a másikon biztosan bent találták.

A lányszálláson napközben is tartózkodtak lányok, leginkább az éjjelesek, akik a nap nagyobbik felét átaludták, ezért az emeleten, ahol a hálósobák kaptak helyet, nem rádiózhattak, és hangosan sem beszélgethettek. A társalgót - ahol viszont bármikor rádiózhattak, magózhattak, hangosan társaloghattak, sőt énekelhettek -, a könyvtárat, a televíziós szobát, az irodával együtt-, emellett kapott helyet a rakár, a betegszoba és a fürdőszoba is -, a földszinten helyezték el.

Arabella, ha ideje engedte olykor órákat töltött el a lányok között: játszottak, televíziót néztek, s beszéltek meg a látottakat, néhanapján táncoltak.

Most délután öt óra is elmúlt, mire betoppant a lányszállásra.

Fébe, mielőtt válaszolt volna, jóízűn félrehúzta a száját, vállát egykedvűn felrántotta.

- Minden rendben. - Végig a főnöknője arcát böngészte. - Ellenben te nagyon fáradt lehetsz.

- Egész éjjel vezettem. A férjemet vittem fel Pestre, a Ferihegyi repülőtérre. Este indultunk, nemrégén értem vissza. Letusoltam, s már is rohantam ide.

- Miért nem ruccantál ki egy kicsit Pesten? Én, da'fke megtettem volna, amiért elment.

Fébe tudta, hogy Arabella mennyire nehezen s duzzogva engedte el a férjét.

- Időmből bőven kitelt volna, elvégre szabadságon vagyok, viszont kocsival voltam, és egyébként is, utálok Pestet. - Jelentősegteljesen bámulta egy ideig Fébét. - Gyere, iszunk valamit! Ráérek, a gyerekeim megint kint vannak a sógornőméknél. Eredeti francia konyakot vettem a Ferihegyi repülőtéren.

Előre indult, Fébe örömmel követte.

Az irodában Arabella üveget vett elő a kézitáskájából, Fébe poharakat hozott, s rakott az asztalra.

- Képzeld - folytatta Arabella miközben töltött -, útközben egy csöves lányt vettem fel. Egészen összelekedtünk, már-már csaknem rábeszéltem... A gyárban munkát, itt szállást kap. - Fennhangon nevetett. - Talán ezért lécelt le? A retyóra megy, igazán így mondta. - Továbbgurgulázott torkában a gyöngyöző kacaja. - Pisilni ment és tojt visszajönni. - Megtorpant. - Ne haragudj, de a hosszú út ellenére is elememben vagyok - töltött, s felemelte a poharát. - Kóstoljuk meg ezt a híresnek mondott konyakot!

- Ittak. Arabella elismerőn bólintott, majd ismét töltött a poharakba.

- Tudod mit, azért is berúgunk!

- Itt s most? - nevette ki Fébe.

- Igen. Én szabadságon vagyok, te munkaidő után. Utána úgyis hazamegyünk, nem?

Fébe mindenbe beleegyezően emelte fel a poharát. Ittak, s összenevettek.

Fébe, mivel az ital cigányútra tévedt, sokáig köhögött, kríkogott.

- Jól átvért az a kis szajha - hörögte, szeme az előbbi fulladástól könnyezett. Köhögése hamarosan elmúlt, ugyanis a társa jól hátba

veregette. - Én ugyan nem álltam volna meg neki a kocsimmal, az biztos! Utálok az ilyen kis, útszéli prostikat.

A szesz hatására, mert még egyszer ittak, a hangulat még inkább feloldódott. Arabella igen beszédes és szokásától eltérően, közlékenyenye vált. Most, mégis sokáig dobolt hosszú ujjával, mielőtt megszólalt volna.

- Én megértem őket. - Farkasszemet nézett a társával, majd felhúzta a szemöldökét, és elmosolyodott. - Valljak?

Fébe először nem értette. Azt hitte az ital hatása. Az ő feje is bizsergett, testét a jóleső melegség átvonuló hullámai egyre jobban elöntötték. Pajkos biztatással Arabellára kacsintott.

- Jó hónapja dolgozunk együtt, én rengeteget mesélek neked, amíg te... - sokat sejtetően elhallgatott.

Arabella előbbi hümmögő nevetése lecsendesedett.

- Előbb azt mondtam: én megértem a prostikat. Tudod-e, miért? Mert valahogy én is így kezdtem.

- Ez igaz? - hőkölt hátra Fébe, két kezét a melléhez szorította.

Arabella megint ivott. Csak azután válaszolt, miután újra töltött a nem éppen üres poharába.

- Kérdezd meg Bálinttól, ő biztosan elmondja neked!

- Jópofa vagy, amikor ezer kilométerrel távolabb repül?

- Feleúton sem jártam Pest és Debrecen között, amikor ő Varsóban kilépett a földet érő repülőgépből.

Fébe kételkedően ráncolta össze a homlokát.

- Tényleg az voltál? - hangsúlya csupa kétellyel telt meg. - Nagyon cikis, nem hiszem el. Az ital, igaz?

Arabella hosszabb hallgatás után válaszolt. Arcán fanyar mosoly bujkált, még akkor is zavaros múltját kutatta, messzeségbe merengően, miután újra felemelte a fejét.

- Régen, fiatal lány koromban történt. Egyszer, miért azt ne kérdezd, eluntam nagynéném örökös hárpiaságát. Szüleim régen meghaltak, ő nevelt fel. Felszöktem Pestre. Csak azután döbbsentem rá, hogy mit tettem, amikor leszálltam a vonatról s kódorogni kezdtem a Keleti pályaudvaron.

Megint elhallgatott. Maga elé révedt. Arca megnyúlt s elváltozott. Újra és újra átélte a történeteket.

- Jó órája sétáltam, eközben azon törtem a fejem, hogy mihez kezdek egyedül, se pénzem, se lakásom, senkim... Rengeteg ember forgolódott körülöttem, mind idegenek voltak. El sem mondhatom, mennyire árvának, kétségbeesettnek, tehetetlennek éreztem közöttük magamat. S az úr, amely körülvett! Az egyik trafik kirakatát nézegettem, amikor leszóltak. Utáltam az utcai ismerkedést, annyi mindent hallottam, olvastam, féltem, mégis akkor s ott jólesett, hogy végre szóltak hozzám. Egy férfi állt mellettem. Ami legelőször szembetűnt, sebhely..., nagy forradás éktelenkedett az arcán.

- Vársz valakit? - csípett belém a szemével.

- Nem mindegy? - flegmáskodtam, mire ő elkapta a kezemet, és maga után vonzott.

- Hazaviszlek! - Látva megdöbbenésemet, megtorpant. - Lakásod..., nincs? - Ügyetlen bólintással feleltem, amire ő azonnal lecsapott. - Nálam ellakhatsz.

- Mire gondolsz? - pattogtam műfelháborodással, ám a szemem, az arcom teljes engedelmisséget árult el. - Rendszeresen nézem a televíziót, olvasom a képeklapokat... Nem megyek idegen férfi lakására! Téved, ha engem olyan nőnek néz!

- Ördögien csinos csaj vagy, kicsi! Vigyázz, mert ez a hely...

- A nevedet sem tudom - úgy látszott végleg megtörtem, mert, ha bátortalanul is, de visszategeztem, sőt, ő elindult, én, puliként követtem.

- Minek az? Szólíts Vágottképűnek!

Hirtelen megálltam, ugyanis titokzatossága rádöbbsentett valamire. Persze, ez a valami még nem volt azonos, azzal... no de, ezt majd később mondom el! Ettől kezdve ellenálltam. Dacosan megvettem a lábamat.

- Nem megyek! - ellenkeztem -, de ha tudsz egy albérletet, megköszönöm...

- Van pénzed? - Olyan kifejezőn lesett rám, mintha belém látna. - Az albérletet előre ki kell fizetned, ezt nem olvastad? Munkahelyed sincs, akkor? - Rettentően nagyképű pasi volt, mintha most is látnám,

amint előttem állt, s belém fúrta zavaros tekintetét. - Én könnyen szerzek neked munkát. - Még élesebben fordult velem szembe, erősen cinikusan folytatta: - Idefigyelj, te..., kis taknyos. Mondd, mi vár rád, itt ebben a nagyvárosban? Ha olyan sok mindenről olvastál, láttad a televízióban, azt is tudnod kell, hogy jön valaki, lefog és megerőszakol. Rendkívül csinos, szexis nő vagy, ráadásul egészen fiatal, mondhatni pipi. - Sokat sejtetőkön rám kacsintott. - Könnyen megesik az ilyen manapság! Nézd, szépségem, én őszintén beszélek: egyszerű bótot ajánlok neked. A stricid leszek... akkor, ott nem tudtam, mi az. - Lakást adok neked meg mindent, s vigyázok rád!

Arabella felemelte a poharát, és megint ivott. Nem sokat, éppen csak belenyalt.

- Nem részletezem - folytatta, miután a poharát visszarakta az asztalra -, hazavitt, és én még az este övé lettem. Azelőtt lány voltam, ott az ő ágyában váltam asszonnyá. Nem esett jól, a plafont bámultam, és eltúrtem, hogy átgázoljon rajtam. Utána, felültem, magamra húztam a paplant, és sírva fakadtam: Engedj el! - rimáinkodtam kétségbeesetten, fulladozón. - Nem akarok többé, sem veled, sem más-sal! - A hajába kapaszkodtam. Nagy haja volt, könnyen ment. - Ki vagy te nekem? Egy idegen. Nem kell a pénz, semmi sem kell, inkább hazamegyek...

Ő válasz helyett pofon vágott, mire én magamhoz térve, kétségbeesetten elhallgattam.

Nem folytatta azonnal. A fejét lehajtotta, a kezét nézte, úgy látszott, megint átélte a vele történeteket. Szép arca összebodrozódott.

- Észre sem vettem, fel sem eszméltem ájuultságomból, máris kurtizán, magyarul: kéjhölgy lettem, hogy szépen fejezzem ki magamat. Vele éltem, ő azonban gyakran eladott. A legelső férfi, akivel összehozott, sohasem felejttem el, kopasz, jó ötvenes, egyenruhás, kövér alak: tűzoltó vagy vasutas lehetett. Vágottképű vitt ki hozzá, valahová a külvárosba, Rákospalotára vagy Újpestre, nem emlékezem. Amikor meglátott, valósággal megveszett értem...

- Nem csodálkozom - vetette közbe Fébe. - Én is megbokrosodnék érted, ha férfi lennék. Sokat elnézek, főleg a zuhanyozóban... Tested formás s kemény, melled erősen lányos...

- Köszí! Akkor még fiatalabb, sokkal fiatalabb voltam. Itt is keményebb, ott is rugalmasabb, nem csoda azóta két gyereket szültem, szoptattam.

- Nem hízelgek: egyáltalán nem látszik meg rajtad. Ritka az ilyen nő, én biztosan elcsúnyulok: nagy marad a hasam, itt is, ott is, egy kis zsír, hurka...

- Tornásszál, és jógázhatsz is, mint én!

- Könnyen beszél, akinek sportoló a férje.

- Múlt időben, lányom. Csak volt az! Szóval... - maga elé révedt s folytatta: - Az a bizonyos egyenruhás férfi azonnal tépni kezdte a ruhámat, én rimánkodva menekültem előle: ne, ne, nem akarom! - Ő megállt előttem, mintha most is látnám a csodálkozástól felakadt óriási halszemét.

- Te... te! - hebegte, ült le legallyazódottan az ágy szélére. - Hiába fizettem érted annyi pénzt? Mennyit nem mondta meg.

Ismét felugrott. A szekrényéhez lépett, ahonnét egy üveg itallal tért vissza. Nem húzom, nem részletezem: Az ital édes volt s erős, alaposan berúgatott. Részegen, semmit sem éreztem abból, ami velem történt...

Ettől kezdve sokat ittam. Vágottképű egyébként szépen kiöltöztetett, rengeteg ruhát, cuccot vett nekem, néha babusgatott is, ettől függetlenül el-eladott. Mondanom sem kell, kapós, kis kéjhölgy lettem. Engem tartottak a legszebbnek, azok közül, akiket Vágottképű futtatott. Mégis, sokkal, de sokkal, kevesebb férfival „kerültem össze”, mint a többiek: ettől függetlenül sokszorta többet kerestem, mint ők.

- Milyen érzés volt? - faggatózott Fébe. - Jó, ittál előtte, mégis?

- Úgyis mondhatnám, semmilyen - válaszolta azonnal Arabella - úgyis, hogy szörnyű. Képzeld magadra egy hatalmas csúszós, taknyos halat, olyféle. Főleg a kijózanodás volt hátborzogató, mondhatni, hányingert keltő. Nézd! A hozzám illő fiataloknak nem volt sok pénzük. Egyébként is Vágottképű, ahány lány annyi féle tarifát szabott meg. Hét lány, mert ennyit futtatott, hétféle tarifa. Engem, élettársának tekintett, talán azzá is váltam, noha - legyintett -, mindegy csak kivételes, nagypénzű egyénnel hozott össze, hadd ne használjak durvább kifejezést. Leginkább keményvalutáért dolgoztatott. Ezért az

itthoniak közül, csak idős, legalábbis középkorú, jól kereső, vezető beosztásban lévők, esetleg maszekok fizethettek meg. Ők pedig - szájához emelte a poharát, de nem ivott -, elmondani is borzasztó, hát még végigszenvedni! Vén, kiélt kujonok, legtöbbször hájas képűek, pocakosok!

Anélkül rakta vissza a poharát, hogy ivott volna.

- Nem is beszélek róla! - Mégis folytatta: - A plafont lestem, egyszer-egyszer ugyan végigszántott rajtam valami, ennek azonban..., csak később, Bálint mellett eszméltem rá mi..., szóval kéjt ritkán éreztem.

- Bálintot hol ismerted meg? - kíváncsiskodott Fébe. Izgett-mozgott, minden hihetetlennek tűnt, amit hallott, egyik ámulatból a másikba esett, azt sem tudta melyiknek higgyen! Mese-e, vagy tényleg igaz, amit hall? Ez a gyönyörű, házas, gyerekes asszony az!

- Egy vendéglőben, szórakozás közben, mert én nem stríheltem, nem telefonhívásra mentem, Vágottképző házhoz szállított, utóbb a leginkább szállodákba.

- Bella - rökönyödött meg Fébe -, nem ismerek rád! Stríhel, futtat, dolgozni..., te sohasem használtál ilyen parlagi kifejezéseket. Ez nem te vagy!

- Most minden képben van, mint az egyenes, élő adás.

- Annyira meseszerű, hogy még mindig nem hiszem el, főleg, hogy ebben a mesében, a magad, a megismert egyszerűségeddel, szelídségeddel, hihetetlen szépségedhez nem illő puritánságoddal, szememben a legek nőjével, te vagy a főszereplő.

- Sosem beszélünk róla Bálinttal, de neked elmondja...

- Tényleg nem vetette még a szemedre?

- Még csak nem is célzott rá.

- Szóval egyik vendéglőben ismerkedtetek meg.

- Szórakozni mentünk Vágottképzővel. Bálint, a másik asztalnál, az egyik barátjával beszélgetett. Ereje teljében volt, egyébként ma is erős férfi.

- Bokszolt, ezt tudom.

- Országhírű versenyző volt, külföldön is számon tartották.

- Máig csinos férfi.

- Nehogy lecsapd a kezemről őt is! - csúszott ki akaratlanul a száján. Szerencséjére Fébe semmit sem vett észre belőle.

Arabella Kemény Ferencre gondolt, ugyanis az emlékezésétől, meg a sok szesztől átítatódott teste egyre jobban elzsibbadt. Idegrendszerének pókhálószövevényén különös érzések, már-már erotikus kéjek nyargalásztak. Hogy csillapítsa érzései tüzes lovainak nyargalását, megint innia kellett, mire felajzott idegrendszerének áramköre megszakadt ugyan, ám nem sokat ért el vele, mert érzelmeinek tódulása kaput törve rontott be újra csapongó gondolatainak színterére, ahol a futam előlről kezdődött.

- Ott hagytad abba - sürgette Fébe -, hogy bokszoló volt.

- Mégpedig országhírű sportoló. Serdülő országos bajnokság megnyerése után, ő törte le később a pálmát az ifjúsági országos bajnokság fájáról is.

- De megcifráztad.

Arabella rámosolygott, és tovább beszélt:

- Külföldön is sokat versenyzett. A lengyeleknél valamiféle nagy bajnokságot nyert, az NDK-ban többször, a Szovjetunióban kétszer járt. Ahol megfordult mindig ő aratta le a babért, ja, néhány kubai fiút is lecsapott, holott a négerek nagyon jó bokszolók.

- Tehát a legek embere?

Arabella nevetésén most érződött meg először, hogy ivott.

- Szó szerint ezt tartotta magáról: a legnagyobb sikert, a legtöbb pénzt, a legszebb nőt! Amikor meglátott, így kiáltott fel: ez lesz az! Átült az asztalomhoz, és a második konyak után szobára hívott. Én, mintha már ott megéreztem volna, hogy közöm lesz hozzá, viszont Vágottképútól igen féltem - kérésemre otthagytott, de ígérte, később visszajön értem, mert belém szeretett. Én megmakacsoltam magamat: - Udvarolni udvarolhat - búgtam a fülébe -, de lefeküdni nem...

Nem folytatta, egy ideig maga elé lesett.

- Azt sem tudtam akkor - kezdte el mégis -, mi fán terem a szerelem, mégis, ha hiszed, ha nem, ott azon nyomban elhatároztam, hogy többé nem fekszem le senkivel, csak veled!

Maga elé lesett. Egyik kezével dobolt, a másikkal az asztalra tenyereelt.

- Nem ment könnyen. Munkahelyem nem létezett. Pénzem? Nem számított, mert Bálint, azon túl mindennel ellátott, ugyanis titokban, mindennap találkoztunk. Mondanom sem kell, szabályos kitartottja lettem.

- Vágottképű? - kérdezett közbe Fébe.

- Harmadik nap kapott szagot, ám mielőtt kikészíthetett volna, megszöktem tőle.

- Bálint ezután hozott ide?

- Nyakig belém esett. Cseppet sem érdekelte a múltam. Ő is lefeküdt annyi lánnyal, ahány férfival én, sorolta. Viszont nem akart idehozni: Tipikus vidéki város, szülei a város periferiáján laknak. Unatkozni fogok, ő ritkán jöhet haza... Majd tanulok, erősködtem. Komolyan gondoltam, ugyanis picinyke lányka koromtól tanítónőnek készültem, és újra tisztává akartam válni. - Legyintett. - Nem részletezem. Megegyeztünk: én gimnáziumba iratkoztam, érted milyen nagy fordulat állt be szinte egyik napról a másikra életem piszkos folyamában? Azt terveztük, hogy Bálint szakközépbe jár. Engem a szülei elhelyeznek, valójában ők is vittek be a gyárba, utána formaian összeházasodunk. Természetesen, csak addig lakom az öregeknél - mondogattuk -, amíg saját lakást nem szerzünk.

Arabella megint ivott, Fébe rá is szólt:

- Nem lesz sok?

- Berúgunk, nem? - hangjában máris enyhe részegség lehelete gurgulázott.

- Az anyósodék nem ismerték a múltadat?

- Melyik meny beszél a múltjáról az anyósának, főleg, olyan múltja után, mint az enyém volt? Egyébként nagyon kedvesen fogadtak, már akkor lenyűgöztem őket, amikor Bálint bemutatott nekik.

- És tanulni kezdteél...

- Előtte, megmásítva tervünket templomban is összeházasodtunk, utána iratkoztam be. Bálint Pesten, én itt helyben. - Rövid ideig maga elé révedezően lapozgatta a múltja könyvének összemocskolódott lapjait. - Amint mondtam: kisgyerekkoromtól vágytam a továbbtanulásra, viszont az előzmények... Valóságos kis alkoholistává váltam, mire idekerültem. - Legyintett. - Borzalmasan éreztem magamat, az biz-

tos! Igaz, egy évig nem dolgoztam, de még így is csak altatókkal aludhattam el. Utána fél napokat átlustálkodtam. Tehettem, mert az anyósoméék mindennel elláttak, és Bálint havi háromezer forintot adott haza. Nagy pénz volt akkor!

- Neked, vagy a szüleinek adta oda a pénzt?
- Az anyósoméék egy fillért sem fogadtak el, sőt...!

Arabella hol a pohár után nyúlt, hol visszahúzta a kezét. Fébe észre is vette.

- Ha rám hallgatsz, nem iszol többet!
- Pedig, amit most mondok el, arra előbb innom kell! Kiitta az itálát, de utána már csak egy ujjnyit töltött.

- Mondtam imént: sohasem szerettem senkit. Bálintot sem. Az igazi szerelmet később ismertem meg, itt s Bálint oldalán. A férjem legjobb barátjába szerettem bele. - Hirtelen megtorpant. Attól félt, hogy Fébe gyanút fog, ugyanis mindenki tudja, így ő is, hogy Kemény Ferenc meg Bálint gyerekkori barátok, ezért sietve hozzátette: - Főmezőgazdász az állami gazdaságban.

- Akiről Feri is beszélt? Az a bizonyos harmadik barátjuk?

- Igen - hagyta rá, majdnem felnevetve, maga sem tudta, honnan hallhatta ezt Fébe, ugyanis ő semmit sem tudott ennek a bizonyos barátjának a létezéséről. - Szóval, miután megismertem, egyre többet járt hozzánk, és mi szép lassan összemelegedtünk.

- Bálint nem gyanított semmit?

- Ne feledd, ő csak szombatonként járt haza, az a bizonyos nagy ő pedig, hétköznaponként is átugrott hozzám ugyanis legtöbbször egyedül tartózkodtam otthon, az anyósoméék napközben dolgoztak... Egyik este egyedül tartózkodtam a lakásban, ő elém állt:

- Gyere! Elviszlek táncolni!
- Elfelejtetted: foglalt vagyok.
- Attól még táncolhatunk.

Egy ideig haboztam, később ráálltam. Unatkoztam egyedül, és a szórakozás, a tánc is nagyon hiányzott. Jó, ha Bálint itthon tartózkodott, gyakran elvitt, ő azonban ebben az időben sokat versenyzett, ezért legtöbbször már szombatonként sem utazott haza... Nem részletezem: ettől az időtől kezdve titokban gyakran eljártunk táncolni. Mi-

re feleszméltünk egymásba szeretünk. Én akkor tudtam meg, hogy mi is az igazi, lángoló szerelem.

Behunyta a szemét, és maga elé nézett.

- Bálint persze... - motyogta Fébe.

- Hihetetlen - vágott közbe -, mindezek ellenére sem, sohasem csaltam meg Bálintot. Egyszer ugyan felmentem, mert felcsalt a lakására. Ittunk egy kicsit, majd hirtelen csókolózni kezdtünk. Hü, mit éreztem akkor! Te, én nem a földön, fent a mennyországban jártam, pedig mondtam, csak csókolóztunk.

- Ah, de izgalmas! Egészen felizgattál - nyöszörgött kajánul Fébe.

- Később a heverőjéhez cipelt, ahol, teljesen váratlanul meggondoltam magamat. Ma sem tudom, mi történt velem, sokat gondolkoztam, de erre, máig sem találok magyarázatot. Bálint egyszerű, kis prostiként ismert meg, csípett fel, mégis, ország híré sportoló létére is feleségül vett. Küzdött értem, tanult, külföldi kiküldetéseket vállalt, hogy pénzt, sok pénzt küldhessen haza nekem. Én pedig, ráadásul a legjobb barátjának a karjaiban kéjelgek? Mennyire fogadkoztam, mennyire megígértem, és most mégis itt vagyok, így vagyok? Világéletemben tisztaságra vágytam, szüzen férjhez menni, mégis korán meghemperegtem a szennyben, ahonnét Bálint emelt ki, mosott ragyogó szerelmével tisztára. És én most megint belevessem magamat a mocsokba? Nem! - kiáltottam fel. Hirtelen berobbanó lelkiismeret-furdalásom mindent, az iránta érzett szerelmemet is legyőzte.

Sírni kezdtem, ő vigasztalt, mire én valóságos dührohamot kaptam. Te még a... a menzeszem is megjött... Nem rá haragudtam, magamra. Semmivel sem törődve, rendbe szedtem magam. Nagyon szégyelltem a történeteket. Ne haragudj, könyörögtem neki később, miután kissé magamhoz tértem eszeveszettségemből. Nem, és nem tudom megtenni! Szeretlek, de nem csalom meg veled a férjemet. Egyébként, ha akarnám, sem tudnám megtenni most! Nő vagyok, vérzem... Gusz-tustalan...

A pohara után nyúlt, és kiitta azt, amit előbb beletöltött.

- Vannak pillanatok, események, amelyeket sohasem felejtünk el. Életem nagy pillanata, vagy nevezzük nyugodtan eseményének, ez

volt. Senki sem tudja, titok. Életem egyik nagy titka, mert ilyen ugye több is van, igaz?

Elhallgatott, szemét a földre szegezte.

- Mondd tovább, Bella! - sürgette meg Fébe együtt érzőn.

- Elköszöntem tőle, és hazamentem. - Elhallgatott, ám Fébe tovább sürgette:

- Jó... jó, de csak van folytatása!

Arabella arcán csendes mosoly futott végig.

- Ha ennyire érdekelnek a részletek, azt is elmondom: Laci, mert így hívták, leült és végignézett: Ilyen bársonyos bőrrel, remek alakkal, tündöklőn szép arccal... Igen, ezt mondta, minden szavára emlékezem, mintha most is látnám, mintha ma történt volna, még a lehetőségét is érzem. Nem túlzok, jó, udvarolt, a bókoló férfiak pedig, ugye nem spórolnak a szép szavakkal. Végül felállt, mellém lépett:

- Mi lesz itt veled, ezek között a szürke emberek között? Észre sem veszed, és máris olyan leszel, mint a többi városi liba. Kielégít téged ez az élet?

- Nősülj meg! - vágta a fejéhez, válaszként. - Velem ne törődj! - Letérdelt, és szabályosan megesküdt. Te, mint a szirupos filmekben: szívére rakta a kezét, szemét az égre emelte:

- Sohasem nősülök meg! Az árnyékom leszek, mint egy Jókai-regényalak...

Arabella várakozón Fébe arcába fúrta a szemét.

- Vége - súgta Arabella, noha Fébe mást várt.

- S betartotta az esküjét? - adott hangot ennek.

- Ah, igen. Olykor összeakadunk, egyébként kerüljük egymást. Hűséges maradt az esküjéhez, amint én Bálinthoz. Közben két gyereket szültem, nevelem manapság. Nem járok templomba, viszont ismeresz...

Fébe melléje állt, és megsimogatta a haját.

- Sohasem hittem volna el, ha nem te mondd. Nehéz fiatalságod lehetett.

- Én nem mondhatom el, amit sokan: csak egy valamit gyászolok, a fiatalságomat. Mit gyászolnék rajta! Azt a kevéske időt, amelyet Lacival töltöttem el, tánc közben? - Megszorította az asztal szélét. - Ne

érts félre, nem panaszkodom Bálintra. Ha ezt tenném, örült igazságtalanságot követnék el. Aztán ott vannak a gyerekeim is... Sok-sok gyönyörű évet töltöttem el a családom körében, azonban az a nagy ő, valahogy, már-már magam sem tudom igaz-e, nem, mintha mindig hiányzott volna az életemből. - Felnézett, és hangszínt váltva Fébéhez fordult: - És te..., te boldog vagy vele?

Fébe egy ideig habozott.

- Maga az is mond valamit, hogy nem feleltem azonnal. Mást vártam a mézeshetektől. Feri titkol előttem valamit. Kezdetben csak gyanakodtam, most már biztosan tudom, hogy van valakije. Köztem és a között a másik titokzatos alak között őrlődik. Otthagytam a férjemet, ő meg... Ah! Ne is beszéljünk róla többet!

Arabella testét, mialatt beszélt, legyűrhetetlen érzések járták keresztül-kasul, tennie kellett valamit, másként robban, mint a túlfűtött kazán, ha nem oldódik ki a biztonsági szelepe. Ordítani, sírni vagy nevetni... Az utóbbit választotta. Hirtelen a Fébe vállára dőlt és felkacagott.

- Mi történt veled? - ámuldozott az.

- Nem tudom - bugyborékkolt a kacaj újabb hulláma a torkából. - Részeg vagyok.

Fébe riadtan lesett körbe, Arabella észrevette.

- Ne félj, nem veszik észre, és ne feledd: én bírom a szeszt!

Összeszedte a poharakat, a csap alá rakta a kagylóba, és elmosta. Az üveget, a maradék itallal a felső szekrénybe zárta.

- Mi a véleményed ezek után rólam? - fordult ezután elkomolyodottan a társához.

- Ha igaz, ha nem, amiket elmeséltél nekem: eddig is felnéztem rád, ezen túl egyenesen csodállak.

- Nem ítélsz el a múltamért? Azért a sok szennyért? És ez a plátói szerelem is a férjem mellett...

- Te mindezek ellenére mindannyiunknál tisztább vagy, Bella. Mert ki képes erre, amit te művelsz? Szeretsz valakit, mégsem csalogod meg vele a férjedet. - Mintha most jutott volna valami az eszébe, váratlanul az órájára lesett, s idegesen összecsapta a kezét:

- Margó születésnapja! Feri meg a kapuban vár! - Az ablakhoz futott és kilesett: - Még nincs ott. Mondd meg neki, légy szíves: Margóhoz mentem! A hátsó kapun megyek ki, arra sokkal közelebb. Ne várjon, otthon találkozunk!

Már futott is a csaphoz. Kikapta a másik kagylóból a virágcsokrot, kissé megigazgatta, majd a tükör elé lépve rendbe hozta a haját is, ezt követően megcsókolta Arabellát, és máris rohant az ajtóhoz. - Ne felejtse el megmondani! - kiabálta vissza.

Arabella hahotázva válaszolt. Fébe megtorpant.

- Te... te tényleg részeg vagy!

- Biztosan, viszont eszembe jutott valami. - Kiabálva folytatta: - Jó, megmondom... Még akkor is nevetett, miután Fébe után becsukódott az ajtó.

Ő sem maradt sokáig. Egy ideig le a s alá sétált, ezután Fébéhez hasonlóm, ő is rendbe szedte a ruháját, megfésülködött, hideg vízben alaposan megmosakodott, megtörülközött, majd sietve kiment. Kint körülnézett: a portán már az éjjeli portás kuksolt.

- Mariska! - szólt be neki. - Nyitva felejtettem az ajtómat, zárja majd be! A betegszoba?

- Senki sem beteg - vágott közbe az.

- A televíziót is kapcsolja ki, mert tegnapelőtt egész éjjel ment.

- Mindent megnézek. Még a WC-ben is leoltom a villanyokat.

- Tíz órakor záróra! Nincs tovább tánc, magnó, semmi!

- Tessék nyugodtan hazamenni, nem lesz baj!

Elköszönt, és továbbsietett. Alig lépett ki a főbejáraton, máris felfedezte Kemény Ferencet. Az autója előtt állt, és az épület felé lesett. Intett neki, mire gyorsan eléje indult.

- Fébe születésnapra ment. Azt mondta: ne várj rá, majd hazamegy!

Feri, miután rábólintott, egyre átmelegedettebben nézte, végül az autójához lépett, kinyitotta az ajtaját, és a szép nőre mosolygott.

- Ül be, hazaviszlek!

Arabella rövidke tétovázás után felrántotta a vállát, és szó nélkül beült a kocsiba. A férfi melléje telepedett, és miután felfedezte, hogy sokat ivott, hirtelen átölelte, az részegségéből adódón, elvesztve józan ítélőképességét, engedelmesen hozzábújt.

Minden átmenet nélkül csókolózni kezdtek.

- Bella! Csak egyszer, először és utoljára... Sohasem erőszakoskodtam, most kérek...

- Amint észrevetted, ittam - kibontakozott a férfi karjaiból. - Bálint itt hagyott. Tartóztattam, mégis elment. - A férfi szemébe nézve váratlan fordulatot írt le a szavaival: - Részeg vagyok. Azt tehetsz velem, amit akarsz! - rebegte kissé felajzottan.

A kocsni körülbelül öt perc múlva állt meg. Szinte futva, tették meg a további utat. Bella, bent a lakásban bizonytalanul lesett körbe, azt sem tudta hol van, s miként került oda? Hosszabb időbe telt, mire rájött, hogy Feri lakásában tartózkodnak.

- Ha Fébe haza találna jönni...? - ijedezett.

- Késő estig sem engedik haza. - Átölelte, és csókolgatni kezdte. - Szeretlek - suttogta két csók szünetében.

- Mit érek vele?

- Csak egyszer...

- Tudom: először és utoljára legyek a tiéd. Megalázó, mert a nők az egyszerűt és az utoljárát nem kedvelik, mindenben az örökkévalóságra vágnak, főleg a szerelemben.

A férfi nem engedte folytatnia, a ruhájának esett.

- Most örülsz meg - nevette ki, amikor végre itt vagyok?

Nem folytathatta, mert az ajtó váratlanul felpattant. Akkor döbbenetek rá, hogy elfelejtették becsukni.

- Képzeld...! - rontott be Fébe, ám mihelyt megpillantotta őket, hirtelen visszahőkölt, két kezét a szájához szorította, és a falnak dőlt. - Ah...! - Elsápadt. Szeme felakadt, erősen megütközve bámulta az élettársát és Arabellát, aki, mialatt összekuszálódott ruháját rendezgette a legközelebbi fotel mögé állva, felnevetett.

Fébe ugyanolyan mereven, falfehéren állt tovább a fal mellett, amint előbb: teljesen lebénultan, mígnem Arabella, miután végzett, közelebb lépett hozzá.

- Amit bent meséltem neked, mind igaz, csakhogy az a férfi se nem főmezőgazdász, se nem Laci, hanem ő! - Kemény Ferencre mutatott. - Róla meséltem neked. - Újra felnevetett. - Egyébként a legjobbkor jöttél, mert amint láthattad, még semmi sem történt.

Ezután a férfihoz fordult:

- Látod: se először - idézte -, ám utoljára, mert sohasem csalom meg veled Bálintot! Fölösleges tehát próbálkoznod máskor! Biztosítalak, ha nem iszom ennyit, ez sem történik meg! - Ismét Fébére lesett: - Neked meg nincs miért haragudnod az élettársadra s rám!

Ő nem válaszolt. A szekrényhez lépett, kinyitotta, és idegesen elkezdte kirámolni a ruháit. A férfi egy-egy tanácstalan, már-már segítséget kérő pillantást vetett Arabellára, majd Fébe elé állt.

- Szerettem őt, ezt te is tudod.

- Hazudsz! - Továbbdobálta ruháit a bőröndbe, amelyet a szekrény tetejéről vett le. - Sohasem mondtad, hogy szereted őt.

- Hányszor, de hányszor megkérdezted: miért vagyok olyan visszafogott, talán van valakim...?

- Ám te sohasem válaszoltál.

- Tudtad, ha pedig mégsem, mostantól tudod.

- Megígérted - még mindig nem nézett a férfira, tovább pakolt.

- Semmit sem ígértem olyat, amit nem tartottam be.

- Azt is megígérted, hogy nem csalsz meg.

- Mással, ám ő nem más! Hosszú évektől szeretem.

Nem folytathatták, mert Arabella melléjük lépett.

- Magatokra hagylak benneteket. Ami rám tartozott, már elmondtam. A többit intézzétek el magatok között! Veled egyébként holnap találkozok, majd elbeszélgetünk!

- Bemegyek a munkakönyvemért, aztán sem vele, sem veled tovább!

Arabella nem várta meg, amíg befejezi, még beszélt, mialatt kiment a szobából.

* * *

Fébe másnap kilenc óra után állított be a lányszállásra. Arca, mint a kifacsart citromé, minden tartalmától megfosztottnak látszott, nézése feldúlt, mozgása erős vajúdsárról árulkodott, mialatt széttöredezett léptekkel a főnöke elé állt.

Az csak egyetlen pillantást vetett rá, úgy tett, mintha dolgozna: az irataiba mélyedt, néha írt valamit, majd miután mindent visszarakott a helyére, a világ legtermészetesebb hangján rászólt:

- A munkaidő, amint te is tudod, nyolc órakor kezdődik, ráadásul ma hosszúnapos vagy: reggel héttől este hétig. Nincs, kivel helyettesítelek.

Fébe zavartan játszott az ujjával, majd, mint aki végre elhatározásra jut: mindenképpen érvényt szerez régebbi döntésének, hirtelen felcsapta a fejét, és ha visszafogottan is, de megszólalt:

A munkakönyvemért jöttem - hangja mutált, mint a kamasz gyereké, tekintete pedig, amikor Arabella arcába szúrta a szemét, már-már kölykét féltő nőstény tigrisként, mindenre elszánt támadással ért fel.

Arabella felállt, két kezét magához szorítva Fébe elé sétált, és élesen szembefordult vele. Jó fejével magasabb volt nála, most amint kihúzta magát, szinte fölője magaslott. Fébe egy ideig állta néma, átható nézését, majd lehajtotta a fejét, és mint, akit hipnotizálnak, beleegyezően jelezte, hogy kész az engedelmességre. Ám ő nem szólalt meg azonnal, csak akkor húzta meg a ravaszt, miután az jócskán ráült a távcső célkeresztjére.

- Ebben a városban senki, még a férjem sem tudja azt, amit neked bevallottam. Prostituált múltamat ismeri, elvégre ő emelt ki a mocskból, amelyben alaposan meghemperegtem, viszont Feriről semmit sem tud. Feri pedig, a szennyes múltamat nem ismeri. Te előtted mindent, azt is, amazt is feltártam.

Eddigi magabiztos hangja kissé összedarabolódott. Tartása lejjebb engedett, kezét sem tartotta már magához szorítva, lassú mozdulatokkal Fébe karjára rakta.

- Biztosan elítélsz. Egyébként - tette hozzá felgyorsított hangsúllyal - tegnap semmi sem történt. Te magad is láthattad.

Visszament a helyére. Egy ideig idegesen rakosgatta az asztalán lévő papírokat.

- Téged várt, én megszólítottam, mire ő felajánlotta: hazavisz... - Mialatt felnézett Fébére hangja, mivel az előbbi fellengzőssége helyébe a visszaemlékezés néma bánata ült, merengővé változott. - Melléje ültem. - Egyszerre rángatta a fejét és a két kezét. - Semmire,

de semmire sem emlékezem tovább. Sokat ittam, ott teljesen a fejembe szállt az ital. A lakásokban ocsúdtam fel. Arra világosan emlékezem: megkérdeztem: ha hazajönne Fébe, vajon mit szólna...? És megemlégtettem, hogy semmi értelme nincs már az együttlétünknek, felejtünk el mindent, vége! Aztán, hogy s mint, igaz-e, nem, ölelkeztünk, csókolóztunk, nem, nem emlékszem pontosan. De nem is fontos. Szerencsére időben érkezted, ezért semmi, de semmi ellened, s a férjem ellen elkövetett bűn, nem történhetett meg. Megnyugtatlak: nem fog megisméltódni, egyszer és mindenkorra vége köztünk mindennek, még annak a kis plátói szerelemnek is.

Könyökét az asztal lapjára nyomta, állát két tenyerébe szorította.

- A szüleim korán meghaltak. Mint már mondtam: a nagynéném nevelt fel. Ő nagyon vallásos asszony volt. Egyszer, sohasem felejttem el azt a napot, szép menyasszonyi ruhába öltöztetett: fátyol, fehér kesztyű..., mintha most is látnám magamat, amint méltóságteljesen, kényeskedően megyek a templomba. Nagyon szép kislány voltam, sokan megbámultak. - Nem jártam elsőáldozási előkészítőre, ezért hivatalosan nem lehettem elsőáldozó. A nagynéném mégis becsempészett a többiek közé a menetbe, engem is megáldoztattak. Az a tisztaság, az a felemelő, boldog érzés, az ünnep, amelynek fénye a mai napig kísért, főleg, ha harangszót hallok, örökké emlékezetes marad. Ettől kezdve örökké egy meghatározhatatlan tisztaságra vágytam. Fátyolban, szűzen, oltár előtt esküdni. Azon az estén is erre gondoltam, amikor elvesztve lányságomat, a plafont bámulva egy vadidegen férfi alatt hevertem. Akaratom ellenére váltam azzá, amivé... Miért sírsz? - kérdezte..., ez már később történt, azzal a bizonyos egyenruhás öregúrral. Én azt feleltem: csak! Tisztaságra, tisztán maradásra vágytam, lásd, mégis örökre beszennyeztem az annyira vágyott fehérségemet, prostituált lettem. Szerelem, érzések nélkül, parancsra, és pénzért dőltem a férfiak karjába, akiknek Vágottképű eladott. Mert az igazi nevét sem akkor, sem azóta nem mondtam és nem is mondom ki. Nem érdemli meg.

Sóhajtott.

- Ne tudd meg soha, mennyire megalázó, lealjasító érzés ez! A többi, hogy Feri meg én szerettük egymást... Nem, nem is tudom, nem-e

csak hittük, hittem, hogy szeretem, nem csupán elfojtott romantika volt az egész...

Felállt, és folytatta:

- Bálinttal az oltár előtt, saját magamnak utána fogadtam meg: többé soha, senki csak a férjem! Rengeteg udvarlóm, hódoló akadt, nagyfejű, pénzes, híres emberek, közöttük Széles Ferenc az író is ostromolt, ráadásul őt, a többiekkel ellentétben kedveltem is, mégsem feküdtem le senkivel. Igen, igen, az eltelt hosszú évek alatt, egyszer sem csaltam meg Bálintot. Ezek után hihetetlen, magam sem értem, miért nem. Elhiszed-e, nem, mit gondolsz rólam, nem tudom. Én mindenesetre, a történetek ellenére is tisztának érzem magam előtted Ferivel kapcsolatosan.

Elhallgatott. Ismét közelebb lépett Fébéhez, ahol kíváncsian leste az arcát. Ő úgy állt előtte, mint az előbb: lehajtott fejjel, az ujjával játszott. Arabella még várt egy ideig, majd lassan tovább beszélt:

- Hogy ezek után mit gondolsz rólam, elképzelem, mégis azt tanácsolom neked, ne lépj ki tőlünk! Egyébként sincs nálam a munkakönyved, mindannyinkét bent tartjuk a gyár munkaügyi osztályán. Dolgozzunk továbbra is együtt!

Az összetört asszony álla alá nyúlt, és gyengéden felemelte a fejét, hogy szembenézésre kényszerítse.

- Megígérem neked: soha többé nem ismétlődik meg!

Fébe arca továbbra is kifejezéstelen maradt. Arabella szinte könnyörögve folytatta:

- Most sem történik meg, ha nem iszom annyit. - Elmosolyodott. - Egy valamire mégis rádöbentett ez az eset. Tudod, mire. Ezt nagyon őszintén mondom neked: végre döbbenésszerűn ráeszméltem arra, ami évekig bennem lappangott s visszatartott Feritől: én valójában nem őt szeretem, hanem a férjemet. Az eltelt évek alatt soha, de soha nem kerültem ennyire közel Bálinthoz, mint most, a történetek után. És hiányozni sem hiányzott ennyire, mint jelenleg.

Fébe lassan megmozdult. A legközelebbi székhez lépett, és leült. Erős ellenállásának utolsó szikrája is ellobbant, mindenre elszánt akarata megtört, s a mindent átható harag csillagszórójának szikrácskái is kialudtak tengerkék szemének hullámzó retinájában.

- Igazolod a késésemet?
- Már beírtalak. Nagyon izgultam, hogy nem jössz be.
Fébe szemmel láthatón megkönnyebbült.
- Megyek! - Felállt, és máris indult az ajtó felé. - Itt hagyhatom a bőröndjeimet?
- Hol vannak?
- Az ajtó előtt. - Kiment, és behozta. - A ruháim meg a fehérneműm.
- Mégis...?
- Még ma visszaköltözöm a férjemhez.
- Visszafogad?
- Azt mondta, mielőtt eljöttem volna, hogy bármikor visszamehettek: Ez marad továbbra is az otthonod, ide bármikor visszatérhetsz! - idézte. - Most szaván fogom.
- És a gyerek?
- Éppen úgy lehet az övé, mint Ferié.
- Ezek után nehezen hallgatsz rám, az is meglehet...
- Az előbb sem utasítottalak vissza - vágott közbe Fébe.
- Akkor hallgass meg: maradj mégis Feri mellett!
- Szerinted jó lenne?
- Tudod, mi asszonyok - válaszolt bölcselkedően Arabella -, szeretünk főzni, nagy a gyakorlatunk, mégis megesik néha, hogy elsózzuk az ételt. - Élesen a társa szemébe nézett. - Olyankor mi nem eszünk belőle?
- Tehát, amit főztem egyem is meg? Gondoltam rá: mert az igazi szerelem elnéző...
- Hosszútűró, megbocsátó.
- Még egyszer mondom: gondoltam rá, de megtenni félek tőle. - Farkasszemet néztek. - A gondolat és a cselekedet két különálló dolog, Bella!
- Viszont a cselekedetet mindig meg kell előznie a gondolatnak. Gondolkodj még rajta, és cselekedj. Itt a szálláson is ellakhatsz néhány napig.

- Meglehet, visszamegyek hozzá, viszont - jelentette ki hosszabb belső tusa után -, ha nem változik meg..., soha többé nem bocsátok meg neki.

Arabella átkarolta, Fébe a vállára borult, s felsírt.

- Nagyon elítélsz? - súgta Arabella, miután mind a két oldalról megcsókolta.

- Te sokkal tisztább vagy, mint én - válaszolta könnyeit nyeldesőn.

- Nem szeretted a férjedet, ennyire szép, mit szép gyönyörű nő létedre is, amikor minden ujjadra kaphattál volna férfit, kitartottál mellette, én meg... - Elcsuklott a hangja, nem folytathatta.

Arabella is sírt, mert néha jólesik sírni: feldob, mint a jó kávé, megtisztít, mint a szappan, fiatalít, mint a nevetés...

IV.

Forgó József, a helyi állami gazdaság igazgatója, olyan tartással nézett szét Amália udvarán, amint a tavaszi határszempléken szokta a lovas kocsin ülve. Két kezét hátra rakta, jó feszesen kihúzta magát.

- Kasza... kasza! - fújta utasításszerűn. - Lassan derékig ér a dudva, a csattanómaszlag, a pásztortáska, a lósóska, a lómarmancs, a vadcsalán, a vadkender... Csupa gaz. Csak a szikfű érne valamit, ha leszednék, mert hamarosan elvirágozik. - Oldalra fordította a fejét. - Az akácós is sűrű, lassan mindent elönt a bozót, ritkítani kellene!

- Kinek beszélsz te? - nevette ki a felesége, miután kikecmergett a kocsiból, és melléje tipegett.

- Megszokásból - válaszolta a férje.

Forgó József közel járt az ötven évhez, viszont a felesége alig múlt el huszonöt. Az állami gazdaságban ismerkedtek meg. Mária, mert így hívták a feleségét, beosztott mezőgazdászként került a gazdaságba, ám még gyakornoki éveit sem töltötte le, máris egymásba szerettek, és összeházasodtak. Mária jelenleg földnyilvántartóként dolgozik a gazdaság irodájában. A férje azelőtt nőtlen volt, jelenleg három gyerek apja. Hármas ikrek. Mivel ők voltak a környék első hármas ikrei, hírük a megye túlsó határáig eljutott. Mária megint terhes, és az orvosai szerint megint, ha nem is hármas, de ikrei születnek.

Mária a férjébe karolt, mire az előbbi zord igazgató, egyszeriben szerető férjjé vedlett. Szeme apró csillogással, mozdulatai gyengédséggel teltek meg.

- Küldök két embert. Egykettőre rendbe teszik a környéket.

- Ezelőtt egyik környékbeli öregember kaszálta le a füvet...

- Látod most milyen, az öreg meg sehol!

- Nagyon szeretik a gyerekek Liát, megérdemli a segítséget.

A férje erre még jobban felélénkült, ugyanis élt-halt a gyerekeiért: akik szerették őket, azokat ő is szerette.

Amália az autóajtó csapódására figyelt fel. A nagy csendben a legkisebb zaj is meghallatszott a tanyán. Eléjük sietett. Mária, erejéből telten, szinte szaladt eléje.

- Szia, Lia! Nagyon régen jártál nálunk! - korholta, miután megcsókolta. - Beugrottunk, hogy élsz-e még? - nevetett.

Amália a férfival is kezét fogott.

- Sokat dolgozom - mentegetőzött az asszonyhoz fordulva -, mostanában kétszer annyi árut is eladhatnék, és egyedi darabokat is tervezek, gyertek, megmutatom a rajzokat!

- Agyag? - szólt közbe az igazgató. - Mert szívesen adok kocsit.

- Köszönöm, egyelőre elég - mosolygott rá hálásan Amália.

- Délben ebéd előtt vagy utána bejöhetnél - korholta tovább derűsen az asszony a barátnőjét.

- Bekapom az ebédemet, és máris rohanok vissza. Jól bírod magad? Az ikrek?

- Sokat emlegetnek. Tényleg, miért nem jössz be?

- Holnap mindenféleképpen benézek, köcsuprokat viszek nekik, most égettem ki.

Beértek a lakásba. Előbb a műhelybe néztek be, ahol Amália sorba megmutogatott nekik mindent, ezután a szoba következett. Az asszony, mihelyt meglátta a vitrint, összecsapta a két kezét, és felkiáltott:

- Eladtad?

- Nem.

- Akkor...?

- Végre helyet kaptam, egyelőre a lányszálláson, utána felváltva a városi művelődési házban s a gyár kultúrtermében. Állandó kiállításokat rendezek.

Mária hevesen átkarolta, és megcsókolta.

- Nagyon örülök. Igaz is, az ilyen nagyszerű alkotásoknak nem a vitrinben van a helyük.

- Hát elkerültek. Kávét...?

- Ne... ne! - tiltakozott Mária.

- Neki nem szabad, én meg az előbb ittam - magyarázta meg a férje.

- Italt?

- Semmit, csak beugrottunk, egyébként a városba sietünk...

- Egy kis vásárlás?

- Kiruccanás a cukiba. Nem tartasz velünk?

Amália őszinte sajnálkozással nézett vissza az asszonyra.

- Várok valakit. Háromra ígérte, most...

- Kit, vagy titok? - nevetett közbe.

- Széles Ferenc író.

- Ismerjük - szólt közbe a férfi. - Minden évben itt nyaralt. Szerintem egyike az ország leghíresebb íróinak. Legutóbb az egyik tévéjátékát sugározták a televízióban.

- Egyszer hozzánk is kihozta a televíziót - dicsekedett az asszony.

- Remek összeállítást hoztak létre, vagy össze, mindegy.

- József is szerepelt - nevetett Mária Amáliára. - Negyedórás műsorból tíz percig beszélt, na persze, nem állandóan őt mutatták: aláfestés a gazdaság életéből, miegymás... Gyönyörű képsorokat láttunk.

Amália zavartan mosolyogva leste őket, közben az íróra, az öregedő, mégis megnyerő külsejű férfira gondolt, akivel az elkövetkező hetekben egy fedél alatt lakik majd. Váratlanul érte. Hónapoktól nem látott igaziból férfit, most egy házban lagnak majd. Hozzá képest öreg, biztosan nős is, de híres ember, emellett kifejezetten csinos férfi. Csak egyszer látta, valami mégis megragadta, mert azonnal megérezte, hogy ez a férfi más, mint a többiek, akikkel eddig összeakadt. Varázsa van, mint a naplementének. Annyira izgatta, mint a felbonthatlan ajándékcsomag. Vérkeringése felgyorsult, lázas izgatottsága percről percre fokozódott, ugyanekkor félt is a pillanattól, amikor a férfi megjelenik. Mert ki ő hozzá képest? Egy isten háta mögötti megszállott fazekas, akit a környékeliek sokáig egyszerű bolondnak tartottak, amíg Széles Ferenc országszerte, sőt külföldön is jelent meg regénye, megalapozott hírnevű író. Maga sem dönthette el, mi izgatta jobban, mert határozottan izgatta, a férfi vagy az író?

Mária közben sokat sejtető mosoly kíséretében meglökte az elmélázó lányt.

- Legalább lesz egy férfi is a tanyán! Nem árt manapság!

- Még, ha fiatalabb lenne, de így! - válaszolta Amália ugyanolyan hangnemben nevetve.

- Manapság a menő fejek kifejezetten harapnak a fiatal nőkre! - Kíméletlenül célzott és lőtt. - Igaz, Forró József?

A férje előbb átszúrta megbocsátó mosolyával a feleségét, azután Amáliához fordult:

- Tudja, ki tetszik neki?

- Mármint az írónak - magyarázta meg Mária.

- Faragó Bálintné, Arabella az új lányszállás igazgatónöje.

- Mondják - jegyezte meg Mária. - Állítólag vasárnaponként miatta járt ki a strandra.

- El is hiszem - csettintett a nyelvével, jóízűen a férfi.

Mária hirtelen a szájára tapasztotta a tenyerét.

- Te! - fedtte meg játékosan a férjét. Ezután megint Amáliához fordult: - Elég jól ismerem azt a nőt, ugyanis Mayerék: a sógora meg a sógornője nálunk dolgoznak. A férfi traktoros, a nő munkatársam: könyvelő. Nála nem sokat kereskedhet, mert ha igaz, amit beszélnek, kizárólag a gyerekeinek meg a férjének él. Ritkaság ennyire szép nőben, nem?

- Arabella tényleg nagyon csinos - jegyezte meg a férfi - fürdőruhában perig egyenesen... - A feleségére pillantott, és gyorsan másra terelte a szót. - Széles Ferenc is csinos férfi, ráadásul országszerte ismert személy, ezért mindenhol felismerik. Az ilyen két ember körül pedig, főleg ha azok összetalálkoznak, azonnal megindul a pletyka.

- Állítom neked, egy szót sem váltottak. Én is megfordultam néhányszor a strandon, gyakran láttam őket, nem tudom honnét vetted, hogy tetszik neki.

Amália közben széket tolt eléjük.

- Ülj le, Mária! Maga is foglaljon helyet József!

- Sietünk - szedelőzködött Mária -, csak benéztünk. Hátha becsalhatunk a városba, de ha vendéget vársz...!

- Miatta tulajdonképpen elmehetnék - hirtelen megtorpant -, mégsem, ugyanis a kulcsa nálam van. Néhány holmit már kihozott. A református lelkésszel járt itt, régi iskolatársak, jó három héttel ezelőtt. Elveszett a csomagja. A posta zagyválta össze, mire fel visszautazott Pestre.

- Nem folytathatták, mert kintről zörgést hallottak. Amália összeráncolta a homlokán a bőrt, és a vendégeihez fordult:

- Megérkeztek - ha eddig leplezte, most szembetűnővé vált a belső izgalma, amely a férfi megérkezésére felvillanyozta az egész testét. Arca felderült, szeme égett, szája körül megfejthetetlen mosoly bujkált...

Kopogtattak.

- Tessék! - szólt ki az igazgató, hiába nem otthon volt, megszokásból, amint az irodájában szokta.

Széles Ferenc meglehetősen fáradtan állított be.

- Nem tudtam, hogy vendége van - toppant meg. - Elnézést!

- Ah! A mester! - Üdvözölte az igazgató, olyan mozdulattal közeledve hozzá, mintha át akarná ölelni, holott csak a kezét nyújtotta. Sokáig szorongatta az író jobbját, mintha régen látott, kedves barátját üdvözölné.

Széles Ferenc Amáliával fogott utoljára kezét.

- Késtem, elnézést! - mentegetőzött. - Nem kaptam meg a holmit, elakadt valahol.

- A nagytiszteletű úr közölte velem, hogy késik. Csak nem gyalog jött?

- A barátom, az a bizonyos lelkész hozott ki a kocsijával. - Az igazgatóhoz fordult: - Már amennyire a Trabantot kocsinak lehet nevezni.

- Kelet-Európa legjobb kocsija. Megsúgom: nekem is van egy, a feleségem jár vele ki a határba. A tiszteletes úr?

- Visszament a többi holmimért. Elnézést kérek a zavarásért, csak a kulcsért jöttem be, meg jelentkezni a háziasszonynál, hogy megérkeztem.

Az igazgató bizalmaskodón az író vállára rakta a kezét.

- Mi megyünk, ugyanis beruccanunk a városba. Minden eddig megjelent könyvét olvastam. Újabbra mikor számíthatunk?

- Később, még csak a fejemben van kész.

- Napokig hatása alatt álltam a legutóbbi televíziós játékának. Az a leváltott elnök, mint mezőőr! Szívesen megnéznék egy ehhez hasonlót - dicsérte Mária.

- Mostanában csak regényeket írok, bár hallottam: egyik regényemet dramatizálják.

- Kár, hogy nem ír több tévéjátékot, a rádióknak hangjátékot.

- Amint a termelést szakosították, az író sem lehet valamennyi műfajban tökéletes. Azokra bízom, akik nálam jobban értenek a forgatókönyv írásához.

- Pedig - ragadtatta el magát továbbra is Mária - tévéjátékai egyenesen zseniálisak, amint a könyvei.

Az író, mintegy jelezve távozási szándékát, gyengéden meghajolt. Sohasem szerette az ömlengést, a társalgásnak eme erősen mesterséges hajtása pedig egyenesen taszította.

- Remélem, meglátogat bennünket - kérte az igazgató.

- Nagyon leköteleznék bennünket, ha vendégül láthatnánk - csacsogta nyomban utána a felesége.

- Köszönöm, élek vele.

Miután kezet rázott a házaspárral, Amália kezébe adta a kulcsát.

- Kikísérem a vendégeimet, utána segíték berendezkednie! Egy nő ugyanis... - gyorsan továbblépett a sikamlós talajról. - Minden úgy van, amint itt hagyta, csak leporoltam kissé.

Miközben a vendégek a kapu maradványai felé haladtak, az író hátra igyekezett a szobája irányába.

Ezt az elkülönített szobát, az öreg tanyasi ház végéhez toldották. Hogy kik s miért, arra senki sem emlékezett már. Külön bejárata volt. Ablakai az erdő árnyas fáin felé nyíltak. Azoktól nem messzire, a kökénybokrok szomszédságában, bodza- és olajbogyóbokrok lapultak, de akadt néhány csipke- és vadorgonabokor is.

Az erdőn túl - a füves és enyhén bokros rész után - a jókora tó szélén, zsámbékos sásrengeteg zúgott a szélben, telepötyögtetve fűzfabokor szigetecskéikkel. Valósággal fehérlett a víz tükre az átvonuló madaraktól: vadludaktól, kócsagoktól, óriáscsőrű gémeiktől, de akadt köztük a bíbicen és a gólyákon kívül, egyébként most is idehallatszott a gólyakelepelés, olyan madár is, amelyeket csak az ornitológusok ismertek.

Széles Ferenc mélyeket lélegzett. Melle kidagadt. Kezével olyan mozdulatokat írt le, mintha tornászna. Minden mozdulatán látszott, hogy feltűnően jól érzi magát.

- Itt vagyok honn, itt az én világom... - idézte Petőfit, mialatt jóízűen mosolyogva telepedett le a tornácon lévő farönkre, ahol is Amália rátalált.

- Még nem is járt bent? - álmélkodott, mihelyt a férfi mellé ért, és meglátta a lerakott bőröndöket.

- Ha tudná, kislány, mennyire jól érzem magamat itt! - Lassan felcihelődött. - Ez a mély csend, ez a végtelen nyugalom, amely itt körülvesz.

Akaratlan megakadt a szeme a furcsa lányon, mintha csak most fedezte volna fel.

- Nézze! - beszélt közben. - Mehetnék Kékestetőre, Bakonyba, a pilisi hegyekbe, vagy mit tudom én hová: Nógrádba, Börzsönybe... Rengeteg szép hely van ebben a kis országban, olyanok, ahol jártam, olyanok, amelyeket még nem fedeztem fel. És külföld! Ilyen korban sok mindent megengedhet magának az ember, olyakat is, amelyeket fiatalabb korában nem tehetett meg. Én azonban, bármilyen nevetségesen hangzik is, írni, úgy istenigazában, csak itt tudok. Kis tanyán születtem, úgy látszik, a gyermekkor, a szülők, meg mit tudom én, mi minden emlék a lényembe ivódott. A japánok szerint az ember egyénisége hároméves korig alakul ki, tehát az első három év, amely az én életemben végestelen-végig a tanyát jelentette, vált meghatározóvá. Még ötvenéves koromban is visszahat. Avitáció? Ősanyaként hatnak rám az emlékek, a tanyán eltöltött gyermekkori évek? - Felnevetett. - Egyik barátom, együtt érettségiztünk, mialatt mi a kollégiumi tanulószobánkban készültünk az érettségire, ő egy kimustrált disznóólban tanult, mert, amint mondta: csak ott fog az esze. Talán disznóólban élt hároméves koráig? Kétlem, viszont, hogy ott tanult egész érettségi szünetben, igaz. A másik, ő íróbarátom, tíz-egynéhány könyvet írt eddig, valamennyit egy présházban alkotta.

Végignézett a lányon. Az ember nagyon bonyolult lény, Lia! - Néhány pillanatra megtorpant. - Így nevezték az előbb, én is szólíthatom így?

- Nyugodtan. - Ő is leült egy másik farönkre. A férfi folytatta:

- Sokszor elcsodálkozom. Az orvos belevilágít a kítátott számba: mondjam, á...á! Végigkopogtatja a hátamat, a mirigyeimet, nyomkodja a hasamat, meghallgatja a szívverésemet, tudja azzal a... két-ágú micsodájával.

- Fonendoszkópjával.

- Közben nekem is beugrott... Elektromos hullámokat rögzítenek papírszalagra, a szívem működéséről, és azokból többféle következtetéseket vonnak le. Megszámolják a vérésejtjeimet, átvilágítják a tüdőmet..., ha meghalok, felboncolnak, beletúrnak az agytekervényeimbe, de vajon megtalálják-e a gondolataimat, a felgyülemlett tudáshalmazomat, ismeretanyagomat, az éneket? Mert, amint nincs két egyforma ujjlenyomat, úgy nincs két egyforma egyéniség sem.

- Én is sokat gondolkozom: hol székel, vagy ha úgy tetszik, lakozik bennünk az egyéniségünk?

Az író elgondolkozva bámult a távolba. Bal tenyerével az arcát simogatta, mintha azt kutatná, nem szőrös-e?

- Valahol az agyunkban - válaszolta -, ez biztos, de mérhetik-e, kitalogathatják-e, átvilágíthatják-e, például boncoláskor, agyműtétek alkalmával... ez az! Itt van! Ebben a kis tekervényben, tekervényhalmazban van! Einsteint a világ legnagyobb tudósának tartják, őt is felboncolták. Az agytekervényeit is megnézték. Képzelteti mennyire kíváncsiak lehettek rá! Semmi különöset, eltérőt nem fedeztek fel. Így volt-e, nem, olvastam. Ugyanolyannak találták, mint más halandó emberét, mondjuk egy analfabétáét. Akkor mégis, hol raktározódik el az a plusz, amely őt magasan az átlagemberek fölé emelte?

- Csak nem a lélekre gondol?

- Lelkem, az én világnézetem szerint az agyam, csak kíváncsiskodom, mert én is, mint valamennyi ember, kíváncsi vagyok. Az egyik ember a horoszkópjából jósol, más a kézírásunkból, vagy a tenyerünk vonalaiból, újabban az ujjlenyomatainkból, orrunk ferdüléséből is jósolnak. Miért? Mert mindnyájan kíváncsiak arra, amiket azokkal a felsorolt műtyürke szerkentyűkkel nem mérhetünk. Arra a titokzatoságra, legyen a neve: fátum, balsors, szerencse, ómen, végzet, amely így vagy úgy megszabja, alakítja a sorsunkat, meghatározza az egyé-

niségünket. Miért válik az egyik emberből gyilkos, a másiból világhírű tudós? Ez gazdag, amaz szegény, házassága jó, vagy rossz, ugyanolyan adottságokkal... Élt kilencven évet, a másik alig húszat. Egyáltalán, szerencsés, más szerencsétlen. - Legyintett. - Ugye, unatkom?

Választ sem várva felállt, s előrement. Amália egészen a szoba közepéig követte.

- Szívesen segíték, ha akarja - ajánlkozott ott.

- Mit? - tárta szét a kezét a férfi. - Mindenesetre köszönöm. Az a néhány ruhadarab, fehérnemű... Azokat magam is kirakom: lepedő, paplan...

Amália az öreg ágyhoz lépett.

- Adja ide a lepedőt, egy nő mégis jobban ért hozzá! Rendbe teszem az ágyát, berakodok a szekrényébe, maga, ez alatt rakja ki a könyveit, mert biztosan hozott...

- Néhány kézikönyvet: helyesírási tanácsadó, értelmező szótár, nyelvművelő kézikönyv, szinonimaszótár... ilyesmiket. Persze, van még egy csomó papír, indigó, meg természetesen, az írógépem. - Közben rakodott. - Óra, rádió, csak televízió nincs.

- Nyugodtan nézheti nálam.

- Amennyit én nézem, főleg itt!

Amália leterítette a lepedőt, a kispárnát, a paplant a pap hozza majd. Az író a szekrényben rakodott, miközben hozzáfordult:

- Estére mi a programja? - Mintha csak úgy mellesleg vetette volna oda, holott minél több ideig tartózkodtak együtt, annál inkább érezte: a férfi varázsa alá került.

- Sétálok. Nem tart velem? Lesétálunk a rekettyésig, hazafelé lámpással jövünk, mert olyan sötét lesz, mint a szurok.

- Tudom. Két éve élek itt.

- Viszont, fogadom, azon a bizonyos zsámbékos, rekettyés részben s a tavon még nem járt. Igaz?

- Mocsár. Természetvédelmi terület..., sár és víz, mit keresnék én ott? Maga is, minek megy oda, főleg este?

- Békabrekegést hallgatni, meg ismerek ott egy különálló, romantikus szigetet. Leülök, és a csillagokat bámulom.

- Annyi a szűnyog, gondolom, mint a nyű.

- Dohányzom. A füst elriasztja őket.

- Sosem jártam ott, nem leszek a terhére?

- Ah! Azt mondják a környékbeliek ide menekültek, amikor szorongatta őket a török. Persze akkor nagyobb kiterjedésű volt ez a mocsár, melynek nagyobbik részét lecsapolták. Ők sem ismerhették jobban a járást, mint én. Valamennyi részét körüljártam, még csónakáztam is...

- Mély a víz?

- Nem. Csak csákyázni lehet, evezés helyett. Csónakom az állami gazdaságban van. - Nagyot nyújtózkodott. - Egyébként ez az utolsó estém, mert holnaptól beletemetkezem a munkámba.

- Honnét szedi a témát, amikor itt csak a madár jár?

- Magammal hoztam, ami pedig hiányzik, az ma este feltöltődik bennem békakurutyolás alatt, csillagnézés közben.

Amália különös elektromossággal telt meg. Arca kipirult, agya fokozatosan elzsibbadt, szeme úgy ragyogott, mint két esti csillag a sziporkázó égen.

- Nős... gyerekei? - a megdöbbenés, hogy erre is képes, hirtelen beléje fojtotta a további szavakat.

- A feleségem meghalt, a gyerekeim nagyok.

- Természetesen szereti őket?

- Mint a keresztünket, amelyet a hátunkon cipelünk, mert olykor a teher is lehet édes.

Amália érzékeny húrokat pengetett meg, rezonálásuk őt magát is megdöbentette, ezért gyorsan másra terelte a szót.

- Az állami gazdaságban ebédel majd? Én is oda járok. Azon kívül, hogy jól főznek, olcsó is. Ha akarja, heti néhány forintért át is hozzák.

- Már ebédeltem ott. Igaz, csak néha jártam át, hetente ha kétszer. Majd meglátom.

- Meglátja? - ámult el a lány. - Az a néhány konzerv, amit hozott, reggelikre sem elég. Kenyeret meg nem is láttam.

- Tudja, amikor írok, erős tudathasadásban leledzek. Se nem látok, se nem hallok. Igazi énem megszűnik, azonosulok...

- A hősével, netán egy... egy gyilkossal?

- A regényemmel.
- Tehát nem csak egy figurával.
- Minden egyes szereplővel és eseménnyel.
- Éhséget sem érez?
- Sem éhséget, sem mást.
- Miből él...?

- A tartalékaimat élelem fel, mint maci a téli álmában, mert én az akkumulátorhoz hasonlón, a teljes lemerülésig égek. Na, persze, egy kis fogyás mindig jól jön, főleg az ilyen hízásra hajlamosoknál, mint amilyen én is vagyok.

- Egész nap az írógépét verni, írni? Borzasztó lehet.
- Annál valamivel több és szebb: örültség.
- Örültség? - ironizált a lány. - Ez magának szép?

- Csodálatos örültség, kislány! No de, rólam eleget beszélgettünk, viszont magáról alig tudok valamit. Fiatal, a maga korában még szabad megkérdezni: hány éves?

- Huszonnégy.

- Böven a lányom lehetne. Nem is tudom, mit csináltam ebben a korban. - Végignézte a lányt. - Ilyen fiatalon, itt egy tanyán, éjjel-nappal, télen-nyáron...

- Mindennek megvan a maga romantikája: a tanyának is!

- Nekem mondja, aki tanyán látta meg a napvilágot? Pontosan ilyen tanyánk volt, sajnos, hamar elkerültem otthonról. Városban tanultam... Sokat mesélhetnék, mert nem ment simán, mennyi de mennyi buktató, Istenem, de hagyjuk! Valamennyi ivadékom paraszt volt, maradt, csak én kupálódtam ki, vedlettem át annak, ami vagyok. Rokonságom, régi játszótársaim leuraztak... - Felnevetett. - Látja, megint magamról beszélek! Szóval, ennyire fiatalon örültség itt élnie, kislány!

- Nézze, Feri... Szólíthatom így? - Amália maga is megdöbbsent a bátorságán. Elvörösödött, zavartan babrálta a gombját.

- Feri, Ferenc bácsi, bátyó, amint tetszik.

- Én mindent egy lapra tettem fel: keramikusművész leszek. Ezt a tanyát olcsón, szinte fillérékért vásároltam meg.

- A városban ez tényleg nem menne.

- Az állami gazdaság pedig, kész szerencse. Olcsó fuvar, ebéd, barátok, és ami legfontosabb: ez a vidék népművészeti szempontból férfoltnak számít. Nem, vagy alig dolgozták fel. Igaz, népművészeti önálló motívumokban nem gazdag, de ennek a környéknek is van azért önálló népművészeti hagyománya. Nem is akármilyen: hímzése, fafaragása egyedülálló. Én ezeket a motívumokat összegyűjtöm, s átviszem díszítésül az edényeimre, vagy kerámiát formálok belőlük. Van egy olyan csipkés szélű tálam, természetesen agyagból, amelyet itteni pásztorok faragtak fába. Valamikor rengeteg halász, pákász élt ezen a vidéken, tőlük is sok minden megmaradt. Az előbb csónakról beszélt, nos, olyan csónakdíszítésekkel is találkoztam már, amely csak ezen a vidékem honos. Le is mintáztam. Hamutartóként hasznos lehet. Maga a csónak orra egyedülálló, Bizáncban látni hasonlót, csakhogy ott ezt a formát gondolának nevezik. Nem sorolom fel mind, majd megnézi. Kezdő vagyok, szinte ismeretlen a szakmában. Megélnék-e máshol, amíg itt kereshetek valamit? Emellett e környék piaca kiváló. A város közel van, mindent megvesznek, mert a fazekasáru itt hiánycikk. Nekem pedig, most sok pénzre van szükségem. Utazni szeretnék. Előbb itthon, később külföldön. A kemencémet is korszerűsítenem kell, mert a jelenlegi a finomkerámiához már nem, vagy nehezen felel meg.

- Férjhez menés, legalábbis partner?

- Amint maga az írás, én az agyag szerelmese vagyok. Ez olyan tökéletes kielégülést nyújt nekem, amit férfitől sohasem kaphatnék meg.

- Úgy beszél, mint egy kisöreg.

- Az is vagyok a korosztályomhoz képest, korban s egyébként is. Én finom barokk vagyok, ők hozzám képest zord rómaiak, mondhatni barbárok. Nekem a komolyzene és a népzene a kedvencem. Azoktól a szavaktól pedig, amelyeket már-már költőszavanként használnak, egyenesen undorodom. - Néhány pillanatig habozott. - Szóval úgy általában.

Végeztek a rakodással, s szó nélkül elindultak. Már az erdőben jártak, amikor Amália a hirtelen megállt.

- A kemencém! Így is túlléptem az égetési időt! Visszafutok, kinyitom az ajtókat, mire visszaérünk kihűl.

Amíg a lány odajárt, Széles Ferenc állandóan rá gondolt: Érdekes nő, igazi ritka egyéniség, igen-igen egyéniség! Nagy művész lehet belőle. Mint nő extrém: természetes, egyszerű, mégis egzotikus. Különös egyéniség. Szépsége éppen olyan különleges, mint az egyénisége, mert Amália szép nő, csak szem kell hozzá, amely felfedezi. Lehámozza róla azt a különös burkot, amely az egész lényét befedi, hogy teste a maga igazi fényében ragyogjon, mint a most megtörölt kristályé. Alakja, bár cseppet sem szexis, sőt nyúlánk, viszont a természetes energia, amely szinte dagasztja az izmait, bájt ad, formátlanul formás alakját megkapóvá teszi. Durva munkát végez, mozgása mégis finom, szinte sikkos.

Amália közben visszatért.

Alkonyult. A fák álmosan bólogtak a lassan mozgó szél ölében. A bokorból nyúl ugrott ki. A lombok között bagoly huhogott. Annak a frissen támadt szélnek a szárnyán pedig, amely hirtelen végigborzolta a leveleket, andalító békakuruttyolás úszott feléjük. Orrukat friss csalánszag s érett bodzabogyó kesernyés bűze csapta meg, miközben egyre közelebb lopózott testükhöz a lúdbőröző, titkos, sóhajszerű sejtelen.

Mire a zsámbékos láphoz értek, fejük fölött csillagok ragyogtak, és feljött a hold is...

* * *

Dr. Csizmadia Lukács alig ült le az íróasztalához, amikor kopogtattak. Azt hitte, ahhoz a beteghez hívják vissza, amelyiktől az előbb tért haza. Szívesen ment beteghez, főleg olyanhoz, akiről tudta, hogy hitetlen, mert szerinte az Úr jobban örül egy megtérő bűnösnek, mint tíz igaznak. A betegség pedig, jobb hittérítő, mint tíz pap. Ez a beteg azonban feltűnő nyűgössége mellett, mivel agyvérzés érte, nem beszél nyomon. Egyszer a házát árulta neki, amely egyébként nem is az övé, máskor imádkoznia kellett azokért a bogarakért, amelyek az agyát marták. Mennyország szerinte nincsen, csak pokol és tisztítóhely, mindez, itt a földön, mégis az előbb hosszú percekig nyaggatta, hogy mi lesz vele, ha meghal?

Nem az lépett be, akire gondolt, hanem Fébe. Visszahőkölt. Lábai gyökeret vertek, arca megnyúlt, mélyen ülő s néhány pillanatig kissé haragosan villogó szemébe mindenén áthatoló gyengédség költözött. Szeme körül aprócska idegszálak ugráltak, tartása előbb megmerevedett, aztán megroggyant.

- Te...? - nyögte. Szája szélét zsibbadás járta át. Lebénult arcvonásain a régebbi mosoly meleg kontúrjai jégcsappá fagytak.

Fébe rövid habozás után végre letette a bőröndjét. Eddig mind a kettőt a kezében tartotta, a férje már ebből is megsejtette a szándékát, amikor pedig a falnak dőlt, és elsírta magát, kétség nem férhetett a férfi gondolatának telitalálatához, aki idáig megátalkodottan nézte: Jézus nézhette így a bibliai bűnbánó asszonyt, majd lassan felállt, közelebb ment, és bocsánatkérően megfogta a kezét, amiért eddig nem vele, hanem sajátmagával foglalkozott.

Fébe ajkán a könnyeibe fulladt fájdalom néma rángatózásba kezdett, amiért csak jó sokára szólalhatott meg:

- Visszajöttem. - A szája szélét harapdálta, s hallgatott. A férje ugyancsak hallgatott.

- Nem a feleséged áll most előtted - szedte össze magát végre az asszony -, hanem az a bibliai tékozló fiú: vétkeztem, bocsáss meg! Ha akarod, letérdelek előtted, úgy kérek bocsánatot.

A férfi ijedten kapott az asszony után.

- Letérdelni, ember előtt? Majd bent a szobádban, ha az Úr színe előtt leszel!

Beljebb vezette. Hangja, mint az önmagával küszködő embereké erősen mesterkéltén hangzott, maga sem tudta miért. Talán, mivel sírás környékezte őt is, ugyanúgy, mint Fébét.

- Befogadsz?

- Isten hozott az otthonodban!

- Más szavad nincs?

A férfi válasz helyett az asztalához lépett, ahonnan egy bibliát vett fel, de nem nyitotta ki.

- Ugye, ismered a szamariai asszony történetét? - kérdezte meg, miután visszafordult a feleségéhez.

Fébe rábólintott.

- Akkor azt is tudod, mivel bocsátotta el Jézus Jákob kútjától.

- Menj, és ne vétkezzél tovább!

A férfi paposan szorította magához a bibliáját.

- Ámen!

Fébe leült. A férje olyan mozdulattal állt elébe, amint a haldoklónál szokta az utolsó vigasz előtt. Előbbi fagyos nézése felengedett, helyébe a nyílt szomorúság nyúzott fájdalma foglalt helyet.

Fébe felnézett rá.

- Ha ebből nem tanultam - egy pillanatra elhallgatott -, így is megvert az Isten, de ezután százszor jobban megérdemlem!

- Nem vert meg, csak lenyeste a felesleges vadhajtásokat rólad, mert ha a kertész nem metszi meg a fát, az önmaga börtönévé válik, nem terem, de ha a kertész kése helyes irányba tereli a növényt, kiszabadulva saját börtönéből új fejlődésnek indul.

Fébe felállt, közelebb lépett, és remegve elkapta a férje kezét.

- A pap beszél belőled, vagy a férj?

- Két ember vagyok-e én, avagy egyetlen embert ketté lehet-e hasítani úgy, hogy mind a két része külön-külön éljen? Ha pedig csak a tudatom hasadna ketté: egy bolond maradhatna-e pap?

Fébe előbbi csendes könnyezése patakozni kezdett.

- Nagyon nagyot vétkeztem - zokogta. - Én nem csupán a férjemet hagytam cserben - a férje nyakába borult -, hanem a papot is. Mit szóltak a híveid? - alig lehetett érteni, mert a zokogása minden második szavát elnyomta.

- Ők is emberek.

- A feletteseid?

- Halandók, mint én.

Fébe csak azután beszélt tovább, miután alaposan kisírta magát.

- Kántor nem lehetek többé.

- Miért?

- Mert nem akarok templomba járni.

A férfi rövid gondolkozás után válaszolt:

- Isten mindenkinek szabad akaratot adott, neked is, viszont mindenki saját maga felel a tetteiért.

Fébe elengedte a férfit, és visszaült a helyére.

- Az emberben van valami alapvető romlottság - súgta maga elé ezután -, amit neveléssel sem lehet helyrehozni, másként, hogyan törénthetett meg velem az, ami megtörtént? Vallásos családban nőttem fel, istenfélő nevelést kaptam, nálunk a paráznaságot legfőbb bűnként emlegették, lám, én mégis megcsaltalak.

- Mindenki ártatlannak születik. A csecsemő, amíg nem ismeri meg a félelmet... tűztől, fegyvertől, semmitől sem fél. A rossz emberek, és az ördög teszi, teheti bűnössé az embert.

Fébe egy ideig hallgatott, hol a férjét, hol a földet nézte, mintha tusakodnék, mintha fojtogatná valami a torkát.

- Terhes vagyok...

- Már mondtad.

- A gyerek ugyanúgy lehet a tiéd, mint Kemény Ferié. Ha akarod, még elvetethetem.

- A férj és a pap ugyanaz a személy, aki egyenesen lázong az ilyen istentelen gondolat ellen. Megölni egy ártatlant, mert az anyja bűnben foganta?

- Te annyira tiszta vagy - súgta átszellemülten -, hogy a tisztaságod, a jóságod már fáj. Nem győzők pironkodni.

- Menj be a szobádba! Mindent úgy találsz, amint itt hagytál. Pakolj ki, és pihenj le!

Fébe felállt, és élesen szembefordult s férjével.

- Ha újra elkezdjük, kezdjük tiszta lappal! - Az önmagától megrettent ember csodálkozásával figyelte a férjét, miközben erős nyomattékkal folytatta: - Én nem hiszek a szellem elsődlegességében. - Férjét letorkoló gyorsasággal tette hozzá: - Nagyon sokat gondolkoztam ezen, már akkor is, amíg itt éltem, orgonáltam, s énekkart vezettem.

- Szerinted - vágott szavába a férje - nem Isten teremtette a világot? A világban uralkodó rend, törvényesség, harmónia, szépség mind a véletlen logikátlan játéka lenne?

- Valaki vagy valami, mindegy, kinek, minek nevezzük: van. A szél sem magától indul el, az eső sem esik csak úgy. A kavicsot hiába rázod össze a tenyeredben, nem lesz belőle..., mondjuk..., valamilyen szerkezet, gép. A tavaszt nyár váltja fel, a nyarat az ősz. Semmi sem véletlen, még a cselekedetnek is van oka, hacsak nem vagyunk örül-

tek. - Maga elé nézett. - Valaki vagy valami. A biblia is keveset beszél a teremtésről, az özönvízről ötszörte többet. Amit mond is homályos, mesének is gyenge. Azt a bizonyos valamit az anyag és az energia között kell keresnünk. Szerinted az anyag az elsődleges. A tudat az agy terméke, tehát anyagi?

Fébe rábólintott, a férfi tovább beszélt.

- Ha a valóság nem más, mint az anyag és energia, mi más is lenne? Igaz? Akkor az ember sem más, mint korlátok közé szorított gépezet. Egy óriási atomcsoport. Ez a tiszta logika. Nem?

Fébe válaszolni akart, ám a férje gyorsan felemlte a hangját.

- Ezek szerint a szabadság is csak illúzió lenne, szerkezetétől és környezetétől függő illúzió. Az olyan szavak, mint én vagy az enyém, színes, de belső tartalom nélküli kifejezéseké válnának, s bevonulnának az illúziók múzeumába.

- Azért ne egyszerűsítsd le ennyire!

A férje mit sem adva rá, ugyanolyan hangon folytatta, mint azelőtt.

- A szeretet, az erkölcs, a szépség, az igazság... Igazak, mégis ósdi, elavult szavak, mert nincs jobb az atommozgások kifejezésére.

Hátracsapta a kezét és a könyvespolcnak dőlt. Hosszan nézett maga elé, majd hirtelen felemlte a fejét.

- Csakhogy az embernek olyan képességei vannak, ami nincs a gépnek: örömet, fájdalmat képes szerezni. Egy gép tud-e jajgatni, sírni, kacagni, könnyezni? Lehetnek-e egy gépnek gondolatai? A robotember is, még a legtökéletesebb számítógép is csak annyit, és semmivel sem többet tud, amennyit beletápláltak. S ki, az ember. Az embernek viszont vannak gondolatai. Gondolkozik, ezeket szavakba önti. Megjegyzem, az állatnak sem gondolata, sem szava nincs, csak az ember képes gondolatcserére: határoz, felfedez, szeret, gyűlöl. Az ember tehát anyagi és szellemi lény, nemcsak anyag és energia.

- Ez mind igaz - szólt csendesesen közbe Fébe, tovább törve a fejét -, csakhogy az anyag elsődleges, szülője a szellemnek, nem fordítva. A szellem az anyag egy igen bonyolult szervezettségű formájának terméke.

Fébe a férje arcára nézett, és megdöbbenően elhallgatott. A férje arca ugyanis - szerinte - most a szenvedő Krisztusra hasonlított, hom-

loka mély barázdáiban, kimondatlan fájdalom ült. Egy ideig a részvételnél is mélyebb szájalommal nézte.

- Bocsáss meg, Lukács! Minden összezavarodott bennem. Vedd úgy, hogy gyóntam neked. Új életet kezdek melletted, a magam életét, ehhez pedig, ezt is el kellett mondanom.

Ő enyhe sóhaj után válaszolt:

- Most ne beszéljessünk tovább! Pihend ki magad, utána is lesz időnk a vitára. Erről is, meg az új életről is, amelyről az imént szóltál.

Felvette a bőrdöket, és előreindult. Csak akkor fordult ismét a feleségéhez, amikor a második szobába érték, és letette a padlóra a bőrdöket.

- Visszamegyek, és elcsendesedek egy kicsit. Te is imádkozz, ha ezek után tudsz még imádkozni!

Kiment. Fébe végighevert a rekamién. Régen érzett megelégedettség, végtelen nyugalom járta át a testét. Ez azonban csak néhány pillanatig tartott, még le sem ült érzéseinek zavaros vizű pocsolyájában, máris összeszorult a torka. Melle elnehezült. Fulladt. Előbb egy nagyot sóhajtott, azután ölbe szorította a kezét:

- Ez nem otthon, ez börtön!

Felugrott, az ablakhoz rohant, és kinyitotta.

Neki ezen túl mégis, és végleg itt kell élnie s bolyongania a részvétlen ég alatt. Vajon Lukács betakarhatja-e majd lelke mezítelenségét, felmelegítheti-e didergését?

Kinézett az ablakon. Szeme vérbe borult. Szíve lángolt, agya zúgott, teste fokról fokra elnehezült.

Ne...em! - akarta ordítani, de nem jött hang az ajkára. Kezét ökölbe szorította, a halántékára nyomta és felzokogott.

- Nee...eem!

Visszafutott, a rekamiéra dobta magát, és torkaszakadtából felzokogott.

Széles Ferenc nagyon meglepődött, majdnem felkiáltott, amikor megpillantotta Amáliát. A kemencéből rámost ki, egybeszabott fürdőruhát viselt. Megszokott fehér arca tűzpirossá vált, alakja, csak most vette észre először, ha nem is túl karcsú, de szabályos... Fejét feltartotta, szájával olyan mozdulatot csinált, amint csettintése közben szokta. Mégsem úgy nézte végig, mint nőt, ő most csak az élettelen anyagot látta, a művész vizsgálódó szemével.

Amália észrevette. Eléje sietett, ám az első lépések után hirtelen megtorpant. Visszafutott a tornácra, leakasztotta a szőgről a ruháját, és belebújt.

- Na, végre, - ujjongott közben - csakhogy magát is látni! Csak este néz ki... kétnaponként.

- Túlzás, például most dél van.

- Viszont máskor tényleg csak esténként bújik ki az odújából. Mondja, mit eszik?

- A barátom, ha nem vette észre, majdnem mindennap felkeres. Ő vásárol be, hoz meleg ételt is.

- Néha - csóválta meg a fejét Amália -, nagyon egészségtelen életmódot folytat, csoda, ha beteg?

- Otthon reggelenként úszom. Írni viszont, ha negyedét... Itt, néha egy kész regényt is megírok egyetlen nyáron. - Jóízűen pislogott a lányra. Most főleg elememben vagyok, valósággal megszállt a múzsa.

- Úgy él, mintha börtönben lenne. Se étel, se ital, se levegő!

- Éjjel-nappal nyitva tartom az ablakomat, néha az ajtót is, és éjjelente gyakran lesétálok a láphoz.

- Nocsak, éjjeli bagoly? - nevette ki a lány.

- Az éjszaka titokzatos sejtelmek, különös neszei a legjobb gondolatszülők. Figyelmeztet, izgat, eszembe juttat valamit: például az elmúlást.

Amália olyan mozdulatot tett a kezével, mintha el akarná kapni a férfi kezét.

- Ne az elmúláson törje a fejét, hanem az ebéden! Dél van. Jöjjön, elmegyünk ebédelni!

- Ellenállhatok-e az erőszaknak? - ironizált.

- Gyorsan átöltözöm, és máris indulhatunk!

- Addig én megborotválkozom.

Valamivel kevesebb, mint fél óra múlva indultak el. Már majdnem kiértek a gyalogútra, amely nyárfaerdő mellett vezetett ki a műútra, mellette - csak kissé odébb -, az állami gazdaság központja terült el, amikor Amália végre megtörte a rájuk telepedett csendet.

- Ezelőtt mindig benézett hozzám a barátja, mostanában egyáltalán nem látom. Csak nem haragszik?

- Pap, meg a harag! Ráadásul ő olyan igazi békebeli pap, aki nemcsak hirdeti, hiszi és tartja is, amit hirdet. Vallja és betartja. - Rövid habozás után folytatta: - Egy időre otthagya a felesége. Tegnap vagy tegnapelőtt, nem is tudom, mikor ment vissza hozzá.

Amália megütközve nézte, mire az író gyorsan hozzátette:

- Biztosan ismeri: Fébe. A főmérnökkel szűrte össze a levelet. Állítólag terhes is... Elképzélheti, mit érez a barátom.

- Ezt a pofont egy papnak!

- Aki ráadásul kiváló férj is.

Amália a fejét törte, mire az író megkérdezte:

- Nem ismeri Fébét?

- Ismerem. Apropos, lányszállás: Arabella..., mond magának valamit ez a név?

Az író és a lány, az első késő esti közös séta után, gyakran találkozott, kivéve az utolsó napokat, amikor is az író valósággal bezárkózott a szobájába. Látta a lányt munka közben, őszinte elismeréssel adózott művészi érzékének. Ezek a meghitt és őszinte, már-már bensőséges beszélgetések egyre közelebb sodorták őket egymáshoz. Csak ketten éltek a környéken, ráadásul egyetlen fedél alatt, ezért bizonyos fokig egymásra voltak utalva... Szó, ami szó, mire Amália feleszmélt édes szendergéséből, a szerelem sokszínű tarka madara régen fészket rakott a szívében. Most kifejezetten remegett az ajka, szeme csillogva repesett finom lényének átizzott hevületében.

- Ha arra az igen csinos nőre gondolt, megcsodáltam néhányszor, mi tagadás, a strandra is kimentem miatta. - Felnevetett. - Na persze, megtettem én ezt másért is, például órákig villamosoztam, hogy jó pacal-pörköltet ehessenek Óbudán.

- Csak azért mondom - csillapult a lány előbbi sanda féltékenysége -, mert annak a bizonyos lányszállásnak, ahol a papné is dolgozik, ő az igazgatója. Már járt nálam, meg jön is majd. Első kiállításomat nála: a lányszálláson rendeztem meg.

- A visszhangja?

- Hízelgő.

- Maga aranyá varázsolja az agyagot a gyémántkezelével. - Őszinte hanglejtése felvillanyozta, magával ragadta a lányt.

Mégis hallgatva mentek tovább.

Az erdő mellett szántottak. A traktorok, mint a repülők turbógenerátorai, hosszú porcsíkfelhőket húztak maguk után. A felhevült levegő apró remegéssel mocorgott körülöttük. Előttük a dülőúton, játékos fecskék csapkodták villás farkukkal a port. Miután, jól sikerült, látványos bukórepülés közben, el-elkaptak egy-egy legyet, élénk ficsereléssel gratuláltak egymásnak. Némelyikük az út helyett a tarlót simogatta végig, felvesve a kombájn után ott maradt száraz töreket. A nyárfák levelei apró zizegéssel lélegezték be a traktoroktól felvert port, némelyiküknek úgy sípolt a tüdeje, mint az asztmás ember melle. Később jöttek rá: nem a nyárfás az, a búbos banka a ludas, amelyik az útszéli füvesben kergette a párját. Odébb fácánkakas ugrott fel, eddig a tarlószéli száraz porban fürödhetett, most, élénk kríkogással menekült be az erdőbe. A végtelennek tűnő távolban az ég alja kéklött, holott nem az hasalt bele a kukoricatáblába, hanem a délibábszerűen feje tetejére fordult, zöld kukoricatábla emelkedett fel a magasba.

Körülöttük tücsök ciripelt. A fű tetején szöcske táncolt. Fölöttük az ég közepén, egerésző ölyv keringett. Nem messzire tőle gólyapár méltóságos lebegése vonta magára a figyelmüket...

- Ugye, szép ez a vidék? - törte meg a bensőséges csendet szemtelen szentségtöréssel a lány.

- Én nagyon szeretem ezt a vidéket, és istenigazában csak itt tudok dolgozni is. A hegyek méltóságot, a csörgedező patakok bizonyos sejtelmet, a hegyoldalokban fellelhető vadvirágos tisztások méla idillt fejeznek ki, amíg a síkság a természet örök véges végetlenjét jelenti a számomra.

- Most min dolgozik?

- Háborús regényt írok.

- Hányadikat?

- Háborús regényként harmadikat, egyébként... nem is tudom. Tényleg, egyszer összeszámolom.

- Olvastam..., nem, egyik Vitray-féle műsorban hallottam: egy hatkötetes író már az írásaiból is megél. Maga regényeket, forgatókönyveket ír, elbeszélések, novellák, tárcák..., amelyek különböző lapokban jelentek meg! Mondja: maga mennyit keres? Vagy titok?

- Egyszer, még újságíró koromban, egy maszek kőművesnél érdeklődtem a keresete iránt: A termelőszövetkezet elnöke évi százötvenezer forintot keres, én nem cserélnék vele, hangzott a diplomatikus válasz. Nos, én azzal a bizonyos kisiparossal sem cserélnék.

- Miért hajtja magát ennyire?

- Nem én, a gondolataim. Jókait, akit egyébként példaképemnek tartok, bár utánozhatnám, Laborfalvy Róza szabályszerűen bezárta, s ő pedig ontotta a regényeket. Nos, ha tehetségben meg sem közelítem, ebben túltennék rajta.

- A maga felesége ösztönözte, vagy...

- Visszahúzott, de ezt hagyjuk!

- Gyerekei nem örökölték a tehetségét?

- Einsteinnek, a város legszebb színésznője egyszer a következő ajánlatot tette: Mester, gyereket szeretnék magától. Képzeld, az én szépségem: testem, arcom, szemem, hangom... Ilyen küllem és a maga lángelméje! Ő nevetve válaszolt: És, ha a gyerek az én külsőmet és a maga eszét örökölné? - Felrántotta a vállát. - Egyik mezőgazdász, másik tanár. Ami pedig a kötelességüket illeti, nos, az én gyerekeim nem kapnak sérvet a törődéstől. A múltat felhánytorgatni, azt értik!

Lelassította a lépteit, majdnem szembefordult a lánnyal.

- Későn nősültem. A gyerekeim, amikor írni kezdtem, még tanulnak...

- Maga csak tíz éve ír?

- Igen.

- Óriási időt, fáradságot igénylő elhivatás. Bírta?

- Visszanézve szép volt. Teljesen értelmetlen lenne a további életem, írás nélkül.

- Nagyon nagy utat futott be! Ha fiatalon kezdi, kötetei száma százon felül lenne. Így is a fellegekben jár, akkor a csillagos eget ostromolná.

- Ilyen tempó mellett - szólt bele az író -, régen alulról szagolnám az ibolyát. Nem járok fogadásokra, ilyen-olyan ankétokra, nincsenek éjszakákba nyúló író-olvasótalálkozóim. Éjjel-nappal dolgozom, csak dolgozom. A családomat is elhanyagoltam. Beismerem, nem vittem el őket családi sétákra, nem jártunk együtt színházba, nem játszottunk közösen társasjátékokat, elmaradtak a meghitt családi beszélgetések... Hangsúlyozom: negyvenévesen a gyerekeim még tanultak. Mi lett a vége? Szemrehányás. Persze a markuk, mint a madárfiókák csőre...

Az író nem beszélt tovább, Amália pedig megérezte, hogy ez az a pillanat, amikor a további gondolatoknak a merengés hevében kell elégniük.

Ez, néhány elkerülhetetlen szóváltástól eltekintve, ebédelés utánig tartott.

Kifelé jövet az ebédlőből, váratlanul Máriába botlottak. Az asszony szeme felcsillant, valósággal gurult eléjük, ugyanis Mária ekkorra úgy megkerekedett, mint egy óriási labda.

- Két legyet fogtam egyetlen marokkal. - A férfihoz fordult. - Ha eddig elkerült bennünket, most nem menekül. Ugye, bejön hozzánk? Itthon van a férjem is.

Az finoman, mégis határozottan háritotta el az asszony kérését.

- Köszönöm szépen, de egy regényemen dolgozom. A fejem méhkas, csak a cselekményekre koncentrálok. Majd, ha végeztem.

- Erőszzakkal hoztam el - magyarázta Amália, az író védelmére kelve. Napokig nem néz ki, csak ír és ír...

Az író elnézést kérően meghajolt.

- Ugye, megbocsát? Én távozom.

Mária ekkor Amáliához fordult:

- Legalább te..., ugye, te maradsz? - esedezett bájosan.

- Most szedtem ki a kemencéből a kancsókat, fel kellene rakodnom a polcokra. - A fiatalasszony kétségbeesett arcára lesett. - Rendben, de nem sokáig maradok.

Mégis, már öt óra is elmúlt, mire végre hazavetődött. Széles Ferenget nem látta, csak az írógépe kattogásából gondolta, hogy bent ír a szobájában.

Átöltözködött, és felrakodott a polcra. Ez több mint egy órába telt. Éppen levetette a kesztyűket, amikor autó állt meg a háza előtt.

Az ajtóhoz futott, és kikukucskált.

Az autóból Arabella szállt ki.

Amióta állandó kiállítást rendezett be a lányszálláson, gyakran találkoztak. Egyébként Arabella a legőszintébb csodálói közé tartozott. A darabokat rendszeres időnként, általában hetente cserélte.

Amália egészen felvidult. Eléje akart futni, ám mire ledobta maga elől a vastag bőrkötényét, lerúgta a papucsát, éppen a másikba lépett, Arabella már az ajtóban állt. A szokásos, sablonos szaváltások után: Jaj, de jó, hogy kijöttél... Futottam, ezért lihegek... Hogy vagy...? Én jól, de amint látom, te is virulsz... Arabella miközben végigböngészte szemével a polcokra rakott kancsókat, tányérokat, meg a többi darabokat... máris vígan benne ültek az asszonyos csevegés könnyedén sikló csónakjában.

- Az író? - kérdezte meg Arabella őszinte érdeklődést tanúsítva, mintegy jelezve ezzel, hogy ma ez áll majd beszélgetésük középpontjában. Régen elkezdett téma, ugyanis Amália sokat beszélt róla.

- Állandóan ír, csak esténként bújik ki az odújából. - Egy ideig küszködött érzelmeinek dúsan burjánzó hajtásaival, azután egészen váratlanul odavetette: - Egyébként beleszerettem. - Olyan hangsúlylyal közölte, mintha azt mondaná: húst sütöttem. Csak akkor tört fel némi szín érzelmeinek elrejtett forrásából, miközben megkérdezte: - Most mit tegyek? - hangjában jóleső fájdalom, a kacajtól agyongyötört sóhaj, a vágyakozás néma, de édes izgalma lappangott.

- Két ilyen tehetség - Arabella egyáltalán nem ütközött meg -, ráadásul egy fedél alá zárva, egy isten háta mögötti tanyán! - A lányra mosolygott. - Mondd meg neki!

- Nő létemre, én valljak neki szerelmet? Gyakran találkozunk, sokáig elbeszélgetünk, kissé össze is melegedtünk..., no de, mégis egy nő?

- Ha politikus lennék, most levágnék neked egy nagy szószot a férfi és a nő egyenjogúságáról, ha prózai síkra vinném, kitárnám a szívemet az elszalasztott lehetőségek hiábavalóságáról, ha költeménnyel válaszolhatnék, a szerelem mindenhatóságáról énekelnék neked, megpengetném azt a húrt, amely most a kebledben feszül: a szerelem mindent elfedez, még a szégyent is. De lévén egyszerű halandó, mi tanácsot adhatnék mást, mint hogy mondd meg neki bátran!

- Ő ötvenéves, én huszonnégy - mélázott Amália.

- Nem te lennél az első ilyen, és nem is az utolsó.

- Befutott ember, amíg én...

- Te is művész vagy. Képzeld, mekkora szárnyaitok nőnének! Ő téged, te őt serkentened. Te a ragyogó fiatalsággal és művészetteddel, ő a nevével és a pénzével lépne be a házasságba. Valamit valamiért.

- Én nem költözöm el innét. Legalábbis egyelőre nem.

- Ő is szereti ezt a helyet. Valamennyi nyarát itt tölti el. Télen felmennének Pestre, mert a hóban te sem járhatsz piacra.

- Hagyjuk ezt! Beszéljünk másról!

- Képzeld! - engedelmeskedett Arabella. - Fébe, ismered a kultúrosom, visszament a férjéhez, a paphoz.

- Már hallottam. Tudod, Feri meg a pap barátok.

Arabella hosszan nézte Amália maga elé révedező, sokat kifejező arcát, meg-megránduló ajkát, összevont szemívét...

- Úgy látom, mondani szeretnél valamit - nógatta meg a lányt, ennek jegyében.

Az nem válaszolt. Ő más útra térőn, folytatta:

- Az élet a legnagyobb színész, Lia - szavai kimérten elhúzódtak -, néha váratlan dolgokat produkál. - Sokat sejtető mosolya szája szélére fagyott. - Tudod, ki volt az a férfi, aki miatt otthagya a férjét?

- Fogalmam sincs róla.

- Régi hódoló.

- Létezik olyan férfi, aki ne hódolna a te rendkívüli szépségednek?

- Ő nem afféle sima hódoló, más mint a többiek.

- Szabályosan udvarolt neked? S te! Na ne mondd!
- Nem éppen szabályosan, ugyanis én férjes asszony vagyok.
- Mégis..., te... te?

Arabella alig láthatón rábólintott.

- Beszélj! - villanyozódott fel Amália, szokásától eltérően izegve-mozogva.

Arabella komor arccal lesett a távolba.

- Tisztának maradni néha nagyon nehéz, olykor-olykor lehetetlen-ség.

- A tisztaság önmagában viszonylagos, néha kétlem, hogy a csu-pasz fogalmon kívül egyáltalán létezik.

- Attól függ, mit értünk alatta. Én hűséget fogadtam a férjemnek, a pap, meg az anyósoméék előtt, mi több, saját magamnak. Önmaga tisztaságát csak az értheti meg igazán, aki tudja, mi az igazi szenny. Én tudom.

- Miket hallok! - Amália hangja őszinte megütközést árult el, de befészkelte magát valami abból a kíváncsiságból is, amely végig kínoztá.

Nem folytathatták a beszélgetésüket, mert kint, minden előzmények nélkül villámlani kezdett, s az ég is megdörrent, mire Arabella hirtelen felugrott.

- Elmegyek.

- Most hagysz itt? Se tolvajtól, se betörőtől nem félek, csak a villámlástól. Meg ez a beszélgetés is, a legizgalmasabb résznél hagytuk abba.

- A gyerekeimért megyek az állami gazdaságba. Esőben, sárban nem kellemes vezetni: határban, földúton, főleg nekem, az ilyen rossz vezetőnek, ráadásul én is félek a villámlástól. - Arca felderült, hangja élenkszínt öltött. - Menj be hozzá! - Elkapta a lány vállát, és gyengéden megrázta. - Itt az alkalom, fogd a viharra, használd ki a készülődő rossz időt!

Amikor kiértek a házból, már a szaga is érződött a közelgő zivatar-nak. Sűrű repcevirágillat keveredett a vadkender nehéz és a földekről ide hullámozó por különös szagával, amely akaratlanul szaglászásra készítette az orrukat. A fejük fölött, jól megrendezett trükkfilmekhez hasonlóan, tűzostorként cikáztak a villámok. Az ég dübörgő morgásba

kezdett, mint a híd alja, ha tehervonat robog át fölötte. A sötét fellegeknek lába nőtt. Fényesen villogó kardjukat a fejük fölé tartva óriási rohamra indultak, hogy perceken belül letarolják az égi csatateret. Fejük fölött leszaggatott falevelek, apró gallyvégek libegtek, néhány felvert madár, attól félve, hogy a vihar földhöz csapkodja, visítva, pánikszerűn menekült, küzdött a szél fojtogató karjai között.

Szinte egyszerre rázkódtak össze: brú... ú!

Arabella futva tette meg az utat az autójáig.

- Nagyon sietek - szólt hátra futása közben -, tudod..., hátha egyedül vannak a gyerekeim. Szia!

Megint villámlott, nyomban rá megdördült az ég is. Amália berohant a lakásába. Befüggönyözte az ablakokat, és tovább törte a fejét. Eredetileg főzni akart, ám az egyre jobban széteső és ellenőrizhetlenné váló idegrendszere más irányba terelte az akaratát, énjébe ivódó vészcsengője néma maradt. A fürdőszobába rohant, lezuhanyozott, nem szokta, most mégis alaposan beillatosította a testét, kikészítette az arcát, majd visszafutott a szobájába, ahol a legszebb ruháját vette fel, azt, amely szerinte legjobban illik az egyéniségéhez. Eközben a szekrény ajtaján lévő tükörbe lesett: Mi történt velem? - Arcát két tenyerébe temette. Sírni akart, mégis nevetett, mert az az érzés, amely az egész testét átjárta, mintha meg is csiklandozta volna, teljesen elveszítette a rá annyira jellemző kiegyensúlyozott egyéniségét. Felbolydult vágya a férfi után, ellenkezést nem tűrve, tolt az ajtó felé.

Mire kilépett a házból, a vihar teljes erejével kitört. Futva tette meg a rövid utat, mégis elázott. Az ajtót, amint vélte is, nyitva találta, ezért könnyen besurranhatott a szobába. Az író már a közeledő léptekre felfigyelt, ezért mire az ajtóhoz ért, mindent abbahagyva kíváncsian várta.

- Ne haragudjon - lihegte Amália az ajtóban, úgy összekuporodott, mint a megriadt macska -, félek.

A férfi gyengéden belekarolt.

- Jöjjön beljebb! - Törölközőt vett fel, s a kezébe nyomta. - Törölközzön meg!

- Úgy nézek ki, mint az elázott veréb, holott nagyon futottam - szégyenkezett törölközése közben.

- Dörög, villámlik, mégis: észre sem vettem, hogy kint esik az eső. A lábdobogására figyeltem fel.

- Esik? Ez nem kifejezés rá, szakad. - Kifelé mutatott. - Hallja, zuhog! - Beletúrt a hajába. - Képzelem, hogy nézek ki.

- Maga így is szép, Lia!

A lány a törölközőt a székre dobta.

- Miért mond ilyet?

- Minden bók nélkül mondtam. A maga szépsége különleges, nemes, mint az opál, mégis egyszerű, mint a mezei virág. Éppen ezért nem mindenki veszi észre.

- Maga észrevette? - Aranyfényű tekintetében talán több is fénylett, amint akarta, szeme imádságos hálát sugárzott vissza.

A férfi arcának, időmárt barázdáiban rózsaszínű csíkok gyűltek, mialatt közelebb hajolt, és megfogta a lány kezét.

- Mondja, kislány, volt már szerelmes?

Az ég nagyot dörrent, a villany kialudt. Amália önkéntelenül, meglehetősen sutára sikerült mozdulattal a férfihoz bújt.

- Miért kérdezi ezt? - rebegte másvilágian.

A férfinak annyi ideje sem maradt, hogy csendes sóhajjal válaszoljon, a lány ajka szorosan a szájára tapadt, mire fel vad csókolózásba kezdtek.

- Enyém leszel? Akarod? - gügyögte a férfi, két csók szünetében.

Amália természetes, tiszta énjéből fakadó, önelégítő bűnbocsánattal bólogatott, amelyben benne lappangott a bűnre való teljes felhatalmazás is.

Kint újból villámlott. A szoba egy pillanatra megtelt fénnel. A két meztelen test éppen akkor huppant le az ágyra...

* * *

Arabella vasalt. Haját pöttyös fejkendővel kötötte hátra. Ugyanilyen bodros kötényt viselt.

A férje teljesen váratlanul állított be.

Úgy bámult rá, mint aki nem hisz a szemének, aztán otthagya a vasalóját, hevesen a nyakába ugrott.

- Vigyázz! - figyelmeztette a férje -, kiég a...!

Arabella mit sem törődve a forró vasalóval, tovább szorongatta.

- Csak nem vagy beteg, hogy időnek előtte hazaküldtek? - ezzel a kérdéssel engedte el, eközben aggódón végigszántotta szemével, arcától le egészen a lába fejéig.

- Kutya bajom sincs.

- Akkor? - Arabella szeme ragyogott, arca az igazi örömtől fénylett.

A férfi az asztalhoz lépett, mivel a vasaló alatt füstölni kezdett a konyharuha, sietve leemelte, kihúzta a dugót a csatlakozóból, a vasalót a köre állította. Csak ezután fordult ismét a feleségéhez.

Salmonellafertőzés lépett fel. Tizenöten, ha nem többen, betegedtek meg, főleg lengyelek. Mi nem abból a tésztából ettünk, mégis valamennyiünket karanténba zártak, alaposan átvizsgáltak, és hazaküldtek, de - bazzsalygott rá -, ha akarod, visszamehetek.

Arabella még az előbbinél is hevesebben kapaszkodott a férjébe.

- Alig vártam, hogy hazajöjj! Miért nem írtál? Mivel jöttél? Miért nem hívtál fel, legalább Pestről? - záporoztak a fáradhatatlan ajkak pajkos mosolyába bújtatott, szakadatlan gyöngysorának apró üveg-szemei.

- Mert népi ellenőrzést akartam végezni nálad.

- Kell neked jobb népi ellenőr anyádnál?

- A gyerekek?

- Apuval játszanak. Állandóan a nyakán lógnak mostanában, amióta... különleges játékokat csinált nekik, de milyeneket!

- Rongylabdát, kukoricaszár hegedűt, pikét...

- Bakszekeret. - Fennhangon nevetett. - Ha látnád őket!

- Fűzfavesszőből. Sokat csinált nekem is.

- A legmodernebb játékaikat is dobták miatta. Nem kell a holdkomp, a rakéta, a terepvasút..., semmi csak ez!

A férfi mentegetőzve tárta szét a két kezét.

- Semmit sem hoztam. - A bőrdődjébe rügött.

- Te mi vagy? - simult egyre erotikusabb mozdulatokkal s arckifejezéssel a férjéhez.

- Egy hónap múlva megyünk vissza. - A felesége nyakába csókolt.

Az elengedte a férje nyakát, és kissé odébb húzódott.

- Tizenkét éve élek veled. Eddig soha, de most, ha visszamész, ha még egyszer itt hagysz...

- Nocsak, van valakid?

- Nincs, de ha elmész lesz.

Bálint megsimogatta a felesége arcát, majd kezét egészen a derekáig lecsúsztatta..

- Teljesen megfiatalodtál, amíg távol jártam.

- Gyere be a szobába! - gurgulázott erotikusan a szépasszony hangja. - A gyerekek játszanak...

- Menj előre, lezuhanyozom! Az út, a por az a sok cigarettafüst...

- Jó - kacéran, szerelmes galambként a fülébe brúgta -, várlak!

Az asszony még csak az ajtónál járt, amikor váratlanul megszólalt a csengő.

- Ezek nem a gyerekek! - bosszankodott Arabella, mialatt az előszoba felé indult. - Ők nem csengetnek be, ha nyitva van az ajtó, - Kíváncsian nézett ki az előszoba kisablakán. - Nicsak, Fébe! - csodálkozott, mialatt kitérta az ajtót. - Miért nem jöttél be, nyitva volt? Most érkezett meg a férjem. Képzeld, hazaküldték - csacsogta zavartan, miután az belépett az előszobába.

Bent, nehogy meglepetés érje a szobában vetkőző férjét, bekiabált:

- Vendégünk érkezett. Munkatársam, Fébe. - Hirtelen az asszonyhoz fordult. - Fürdéshez készül, tudod a hosszú út... Mi újság? - váltott hangsúlyt.

Fébe, amióta visszaköltözött a férjéhez, aminek több mint három hete, fizetés nélküli szabadságon tartózkodott otthon, ezért az óta nem találkoztak.

Bálint közben a fürdőköpenyébe bújt, és belépett a konyhába, hogy üdvözlje a vendégét.

- Nem sokáig maradok - mentegetődzött Fébe, zavartan nézve a férfira és a feleségére. - Bellával... veled szeretnék beszélni.

- Addig én, ha megengedi, lezuhanyozom. Zsúfolt busszal érkeztem, s ez a meleg!

- Képzeld - szólt bele Arabella -, nem telefonált. Ha hazaszól, felugrok érte Pestre.

- Ráadásul egy busz kimaradt. Úgy összezsúfolódtunk, mint a heringek. - A kezét nyújtotta. - Akkor én elköszönök.

- Ne zavarod el Fébét! Egyszer jön el, te meg máris a kezedet nyújtod? - korholta nevetve a felesége.

- Mondom, hogy megyek - vágott közbe a vendégük. - Néhány perc alatt végzünk.

- Kezét csókolom - köszönt el gyorsan a férfi, és máris becsukódott mögötte az ajtó.

- Amint mondtam: beszélni szeretnék veled, Bella - kezdte Fébe azonnal.

- Rendszerben van, de azért ne siess annyira! Kávét..., vagy italt inkább? - Arra a bizonyos italozásra célzó kajánsággal folytatta: - Ne félj, most nem szívok be, ráadásul Bálint is itthon van.

- Végleg otthagytam Ferit.

Arabella zavartan az asztalra mutatott.

- Vasaltam - leplezte pillanatnyi zavarát. - Kávét, vagy inkább italt? - Kapkodott teljesen összeborzolódtott mozdulatokkal. Ismételte előbbi szavait.

- Semmit. Kilépek a lányszállásról. - A táskájába nyúlt. - Iratokat vett elő. - A gyárban adták, csak alá kell írnod: Nincs munkaruhatartozásom, miegymás...

- Bent jártál? - hűlt el Arabella.

- Mondom, ezeket a gyárban adták. Ha aláírod, már mehetek is vissza munkakönyvemért.

Arabella teljesen megzavarodott. Izgatottan szedte össze a vasalnikóló ruhákat, a kiégetett konyharuhát külön is megnézte, rakta fejcsóválása közben a székre. Azért tette, hogy levezesse az idegességét.

- Nézd, Bella - magyarázkodott közben Fébe -, rábeszélésre visszamentem Ferihez. Sokkal csendesebben viselkedett, mint ez előtt, azonban én... én, bármennyire akartam, nem tudtam elfeledni a történeteket, végül otthagytam, és visszaköltöztem a férjemhez, a történetek után, és terhesen.

- Hányadik hónapos terhes vagy?

- Negyedik. Visszafogadott. Én pedig, nem azért, mert visszafogadott, Lukács ugyanis nem diktált feltételeket, saját magamnak fogadtam meg: nem köpök még egyszer a levesébe!

Arabella szörnyülködve csapta össze a két kezét.

- Ez nem te voltál, Fébe! - Idézte: - nem köpök a levesébe.

- Az én énem régen nem azonos a régivel, viszont minden erőmmel küzdök, hogy újra rátaláljak. Amint te, úgy én is vágyom a tisztaságra, ezért nem csalom meg többé a férjemet. A nagy szerelmek egyszer éppen úgy kihunynak, mint a tűzhányók, és az izzó lávából szürke hamu lesz, nagyszerű termőtalaj. Végleg szakítanom kell a múltammal, ehhez pedig, többek között, meg kell válnom a munkahelyemtől is.

Az asztalra terített vasalókendő szélével játszott az ujjaival.

- Egész éjjel gondolkoztam. - A társába fúrta szomorú, elszánt tekintetét. - Mi nem dolgozhatunk együtt! Nem azért, mert haragszom rád, mivel őt juttatod eszembe, ezért, amíg te ott leszel, ő is ott van, én pedig, nem szeretnék többé találkozni vele. - Nyugodtan beszélgethettek, mert a fürdőszoba felől erős vízcsobogás hallatszott. - Munkahelyemen már a lányok is ismerik a múltamat. Lukács pap, ezért nekem, ha tetszik, ha nem, kötelességeim vannak iránta, ha eddig el is felejtettem.

- Hogyan jöttök ki egymással? - rebbent a kérdés.

- Figyelj jól! A továbbiakat a jövő dönti el. A felesége leszek, de ideológiailag nem értek vele egyet. Ezt neki is megmondtam. Ezen a téren teljesen önállóan, az ő ideológiájától eltérő utakon járok majd.

- Saját utunk mindig az, ami. Holnap teljesen más lehet, mint a mai.

- Csak egy biztos: nem csalom meg többé!

Egy ideig hallgattak.

- Hol dolgozol majd? - törte meg a csendet Arabella.

- A városháza gyámügyi osztályán kaptam állást. Családokhoz kihelyezett, tanyákon nevelkedő, állami gondozott gyermekeket látogatok, ellenőrző körutakat teszek. El innét, most ez a jelszavam!

- Terhesen? - Arabella közben kávé tett oda. Automatikusan tömködte be a kávé, csavargatta rá a tetejét, dugta konnektorba a dugóját...

- Ha majd nem megy, kiíratom magam betegállományba. Egyre többet töröm a fejemet, hogy elvetetem a gyereket. Jelenleg ez lenne a legjobb megoldás. Se ide, se oda! Viszont Lukács pap, hallani sem akar az abortuszról.

- Három hónapos korig esetleg, de négy hónapos magzatot, nincs olyan orvos...

- Egyik ismerősöm még vállalná. Két héten belül kell eldöntenem. És még valami: Huszonhat éves vagyok, tanulni szeretnék. Esetleg otthon maradok a gyerekekkel... Ez a másik megoldás.

- Mit tanulnál? - Arabella végzett. Poharakat, csészéket, s cukrot meg konyakos üveget készített a kis sarokasztalra, majd visszament a helyére.

- Ugyanazt, amit te hajdanán. Végcélom egy könyvtár.

- A napokban szóltak a városi könyvtártól, Gizike, a módszertanos: nem tudok-e valakit? Szóljak neki?

- Elköteleztem magam a városházán.

- Fébe - Arabella merőn nézte a társát -, én nem szeretem Ferit. Csak hittem, hogy, de már annak is vége! Örökre vége!

- Ez a ti magánügyetek. Aláírod?

- Várj! - ugrott fel Arabella. - Kész a kávé, s konyakot is töltök mellé...

- Ne, ne, ne! - tiltakozott, Lukács a kapuban vár. Már így is megvárakoztattam.

- Miért nem hoztad fel?

- Mert négyszemközt akartam beszélni veled.

- Várj még! - kenődött el Arabella. - Se kávé. Se ital. Legalább beszéljünk még!

- Nem... nem! Lukács siet. Bevisz a gyárba, utána kiugrunk a barátjához. Bocsáss meg!

Arabella kezébe nyomta a papírokat, aki gyorsan átnézte, mozdulatai idegessé, kapkodókká váltak, valósággal remegett a keze, mialatt megfordította. Ezután felállt, a konyhaszekrényhez lépett, tollat vett ki, azonban, mielőtt aláírta volna, Fébére lesett.

- Szívesen dolgoztam veled. Hidd el, hamarosan elfelejtettünk volna mindent.

- Én így határoztam.

Arabella nem erősködött tovább. Aláírta a papírokat, de még nem nyújtotta át.

- Kit veszek fel helyetted?

- Úgy tudom, egyszer javasoltak valakit a gyárból.

- Fenyvesinét akarták hozzánk bedugni..., ha esetleg üresedés lenne. Csakhogy én nem fogadom el. Pletykás. Olyan nagy a szája, mint a bécsi kapu. Irtó egy csaj! Kell a fenének!

Fébe kivette a papírokat Arabella kezéből.

- Mégsem kérsz kávét? Azonnal csészékbe töltöm.

- Hányingerem van. Ez nem olyan: jó kifogás sosem árt, tényleg feldúlt vagyok, meg mondtam: Lukács is vár! - Közelebb lépett. - Szervusz, és ne haragudj rám!

Megcsókolták egymást. Arabella a csók után sem engedte el.

- Tényleg nem azért mész el ennyire gyorsan, mert haragszol rám?

- Te mindig tisztább voltál, mint én, meg másként is, miért haragudnék rád? Én tolakodtam be az életedbe, nem te az enyémbe.

- Mondtam: semmi, de semmi közöm hozzá - mentegetőzött akaratlannul. - Kezdetől fogva plátói szerelem volt az egész, most már az is marad, mert - szótagolta - nem szeretem, hidd el, sosem szerettem igazán!

Fébe, mintha ezzel akarná kifejezni megbocsátását, még egyszer megcsókolta Arabellát.

- Ne haragudj, amiért a lakásodon kerestelek fel.

- Ugyan! - legyintette le.

Fébe előreindult. Arabella a lépcsőig kísérte. Miután visszatért, leült. Sírósan nézett maga elé, szíve mégsem szorult össze, édes szerelemmel telt meg. Ezeket a viharos érzéseket azonban nem Kemény Ferenc, hanem a férje vitorláját dagasztották. Fel is ugrott. A fürdőszoba ajtajához futott, és bekiáltott:

- Elment. Készen vagy?

- Azonnal megyek.

Mire Bálint beért a szobába, Arabella vékony, selyem köntösben várta a szoba közepén.

- Szervusz - köszöntötte tréfásan, miközben kacéran feléje nyújtotta a kezét.

Bálint vadul átölelte, Arabella szorosan hozzásimult.

- Ugye, nem mész vissza egy hónap múlva? - gügyögte az asszony.

- Soha. - A heverőhöz vitte. Leültek. - Azelőtt bokszoltam, ez lekötötte a felesleges energiámat...

- Milyen szép eredményeket értél el, mégis, szinte egyik napról a másikra léptél vissza. Ugye, miattam tetted?

- Most hazudjak neked?

- Egymás után jöttek a gyerekek. Nem élhettél állandóan a túloldalon. Ami pedig azt a felesleges energiádat illeti - kéjes sóhaj közepette dörzsölődött a férjéhez - rám pazarold ezentúl!

A férfi, sorban végigsimogatta, a köntösön is átérződő, testének kemény bájait, amelyek valósággal felforralták a vérét.

- Rendben van, de amit meghagysz az erőmből, azt az új sportszakágunkra töltöm, ugyanis edző leszek a bokszszakosztályban.

Arabella kissé odébb húzta a fejét, hogy szembenézhesen a férjével. Ragyogón tiszta arca egy pillanatra, mintha eddig sohasem látta volna, meghökkentette a férjét. Összekunkorodott hajtincsei a homlokára ültek, s a szeméig lenyúltak, ami még bujábbá varázsolta feleségének szexepiles szépségét.

- Tényleg nem utazol el többé? - lehelte Arabella, úgy csillogott a szeme, mint két hatalmas drágakő: ha akarom kék, ha akarom zöld, vagy átmenet e kettő között.

- Hetente háromszor tartunk edzést. El sem utazhatnak.

Arabella lassan kibogozgatta férje testét a fürdőköpenyéből.

- Súlyhatok valamit? - brúgta, galambként eközben.

- Súlyj! - hangja izzott s berekedt, mint a részegeké.

- Szeretlek. - A férje könnyed megütközéssel nézett rá, ezért gyorsan hozzátette: - Tizenkét éve szeretlek, csak téged szeretlek. - Átölelte a férjét, a heverőre teperte, hogy ott önfeledten belevethesse magát a nem régen felfedezett új szerelembe. A mindent elsöprő, viharos szerelembe.

V.

Széles Ferenc befejezte az első kisregényét. Kihúzta gépéből a papírt, s megkönnyebbülten felsóhajtott. Mégis, mint ilyenkor mindig, erős nosztalgiát érzett. Ő ugyanis minden regényébe, még a legköltöttebb epizódokba is, beleadott valamit a maga eseménydús életéből.

Széles Ferenc, mielőtt függetlenítette magát, legalább hat munkakörben dolgozott. Egyszerű gépmunkásként kezdte, présgépen dolgozott a csepeli művekben. Később betanított munkássá minősítették, majd, teljesen váratlanul kiemelték, és áthelyezték az egyik kisipari vállalathoz munkásigazgatónak. Innen szövetkezethez került, ahol végre befejezte megszakadt tanulmányait, amelyet még segédmunkásként kezdett el.

Magánéletében sok olyasmit átélt, amit mások kevesen. Újságíróként sem regényt, sem elbeszélést nem írt, csak riportokat. Amikor végre - máig maga előtt sem tisztázott indítékokból - regényírásba kezdett, ezekben a hosszú években átélt s felcsipegetett, sokszor elfelejtett, ám agyának rejtett árkaiban felgyülemlett eseményei folyamán duzzasztották dús fantáziájának ez addig csak csörgedező kristályvizét.

Minden egyes regényének befejezése után, most is, úgy érezte, hogy egy kicsit meghalt, legalábbis véget ért valami, amit eddig nagyon szeretett. De belebújt ebbe a lehangoló érzésbe némi gyönyörűség is: a mesteremberek megelégedése, miközben végignéznek kész műalkotásukon. Meg valamiféle különös izgalom, amely viszont már a következő regény megírására ösztökélte, amelyben ezt vagy azt egyszerűbben, vagy éppen komplikáltabban fejezi majd ki. Mert ez a regény nem az igazi, viszont a következő, ha nem is az lesz a legnagyobb, mert a legremekebb regényét később írja meg, ennél biztosan különbre sikeredik majd. Vázlata máris készen állt a fejében. Előző regényírása közben gondolta ki. Csak ki kell bővítenie, színt adnia a nap seszínű fényének, apró epizódokat szőni a dús események mellé,

mert Széles Ferenc olyan író volt, aki több szálú eseményekre építette fel amúgy is mozgalmas tartalmú regényeit. Közben Amáliára gondolt, mert a következő regényébe a lány lángoló szerelmét, természetesen egyszerű, ugyanakkor mégis különleges ragaszkodását, nagyszerű művészi adottságait, törekvéseit, emberfeletti áldozatát..., mind-mind beleszövi majd!

Kettőt lépett, és a nyitott ablakba dőlt.

Kint mocomogva közeledett az este. A levegő, nehezedő sejtelemmel, az eddig friss természet elaggott nyugtalansággal telt meg. A szöcskék hirtelen elhallgattak, viszont a verebek egyre idegesebben keresték a szálláshelyüket. A feketerigó sem maradt nyugodt, amely egy nagy fa elszáradt gallyacskájára ülve éktelen fütyülésbe kezdett. A tornácon macska lopózott, hosszúra nyúlt léptekkel: verebekre vadászott, vagy egeret látott, onnan nem lehetett meglátni.

Az ablak előtt apró bogarak hada, mint milliányi picinyke ejtőernyők himbálóztak a levegőben. A csend mindent bekebelezett, mert a verebek közben csak elültek, a feketerigó is elhallgatott, még az esti erdő is visszafogta lélegzetét, amiért is az előbbi oly nyugodt csend kissé félelmetes színű lepedőbe burkolódzott.

Széles Ferenc, mialatt olyan mozdulatot tett, mintha magához ölelné a jó levegő szárnyán közeledő éjjelt, holott csak az idegességét vezette le, máris lépteket hallott.

A hosszú, nyitott gang melletti kis gyalogúton Barátja, dr. Csizmadia Lukács közeledett.

- Hello, Lukács! - kiáltott eléje, mire az összerezsent.
- Azt hittem, írsz. Se látsz, se hallasz!
- Végeztem. Pár napi pihenőt tartok.
- A barátja ételhordót szorongatott a kezében.
- Csak nem ennivalót hoztál? - bökött a fejével az ételhordóra Széles Ferenc.
- Marhapörkölt nokedlival, s egy kis savanyúság.
- Kedves tőled. Hogy a legkedvesebb étellemmel traktálsz, egyébként az állami gazdaságban ebédelünk.
- Fébe küldte.

A pap közben beért. Kezet fogott a barátjával, ételhordóját az asztalra rakta.

- Fébe - Széles Ferenc a homlokára szorította a kezét -, persze... persze visszament hozzád.

- Említettem, nem emlékszel? Újra együtt élünk. Úgy volt, hogy együtt látogatunk meg. Mikor is, tegnap vagy előtte...? Fébe hirtelen rosszul lett, amint utólag kiderült, nem komoly enyhe hányinger, fejfájás, miegymás... - Eközben egyre fokozódó értetlenséggel nézett a barátjára. De hiszem beszélünk róla! Én elmondtam, te kérdeztél... - A homlokára csapott. - Persze írtál, olyankor pedig, beszélhetek neked!

- Visszafogadtad - gyorsan felemelte a hangját -, kérdezném, ha nem ismernélek.

- Fébe a feleségem - erőteljesen hangsúlyozta -, fele... ségem. Az azt jelenti, természetesen a hit talaján állva, hogy ő meg én, egyik vagyunk. Ő az én egyik felem, az ő második fele pedig, én vagyok. Ezért nem válhatunk el. El kell viselnünk egymást a sírig.

- Hülyeség, mondanám, ha nem ismernélek, így csak ámulok-bámulok, s csodálkozom.

A társa az ételhordóra mutatott.

- Egyél, még meleg!

- Köszönöm, nem vagyok éhes, később.

- Kihűl.

- Megmelegítem. - Megállás nélkül bámulta a társát, olyasféleképpen, mint egy múlt századból itt felejtett bútordarabot: - Lukács... Lukács, te Lukács! - ismételte ezalatt, amíg csodálkozása színt nem váltott. - Te persze még örültél is neki, igaz?

- Most kezdjem előlről, amit egyszer már megbeszéltünk?

- Amikor én írok...

- Tudom: se nem látsz, se nem hallasz.

- Látok, hallok, csak annyira együtt élek a regényeimmel, annyira a témára koncentrálok, hogy elfelejtem. - Felemelte a mutatóujját. - Valami rémlik... - Legyintett. - Nem értelek, de mindegy!

A pap leült.

- Hogyan magyarázam meg neked? - Olyan mozdulatot tett a kezével, amint a bibliamagyarázatokon szokta. - Én kétszer születtem. Egyszer anyám méhéből természetsszerűleg, másodsor világi szempontból természetellenesen, a szentlélek keresztsége által.

- Amikor pap lettél? Egyébként úgysem értem. - Legyintett. - Folytasd!

- Ez nem megértés, hit kérdése. Nos, újjászülettem hitben. Az óemberem viszont él, mi tagadás, kínoz, néha nagyon kínoz, jelenleg is kínoz, állandó harcban állok vele. A sátán nagy kísértő: ordító orozslánként jár közöttünk. Most, férfiúi méltóságom megalázottságának képében kínoz: más elvette tőlem, kihasználta... nos, nekem a kifacsart citrom is jó...? Ilyen féleként.

- Látom, s érzem, kellemetlen, ne beszéljünk róla!

- Majd, ha végleg legyőztem az óemberemet, viszont addig, igazad van, beszéljünk másról! Ígérem, akkor részletesen elmondok mindent.

- Jó, akkor adj tanácsot nekem!

A pap, mint aki hosszabb beszélgetésre készül, kényelmesen elhelyezkedett.

- Ne itt! - kérte a barátja. - Gyere, sétálunk egyet! - Már is eléje állt.

- Ragyogó időnk van, noha esteledik.

A társa engedelmesen felállt.

- Egyszer nagy vihar dúlt - kezdte el az író kint, az ajtó előtt. - Jó hónapja lehetett. Amália félt, és bejött hozzám. - Elindultak az erdő felé. - Szóval, ettől az időtől szabályos házasesetet élünk.

A társa lehajtotta a fejét, gondolkozott. Egyetlen mukkot sem mond egyelőre - határozta el. - Egyébként is, mit mondhatna egy testestől-lelkestől a hit talaján álló pap, mást, mint: paráznaság, ezért bűn, tehát tilos!

Miután az író elhallgatott, ami mellett makacsul ki is tartott, kényszerűségből csak közbeszólt:

- Szerelemről nem esett köztetek?

- Nyakig szerelmes belém.

- Te?

- Ez az... - csapott le az író, mégsem folytatta azonnal, tovább tuskodott önmagával - akármennyire igyekszem is? Én nem szeretem Liát. Szép, fiatal, a teste sem megvetendő... - Olyan mozdulatokat csinált a szájával, mint a borivók a jó bor kóstolása közben, mégis lemondóan legyintett. - Nem, ezt egy pap előtt mégsem tárhatom fel. Harmonikusan szeretkezünk, érij be ennyivel!

Erősödő fontoskodással, kissé önmagával viaskodón beszélt tovább:

- Ötvenéves elmúltam... - Felrántotta a vállát, s legyintett. - Szóval én ötvenegy éves vagyok, ő huszonhét évvel fiatalabb nálam, bőven a lányom lehetne. Én, a vén róka, a kiélt manusz, egy fiatal lánnyal! Csak tönkretenném. Gyerekeim vannak, és szép vagyonom, sohasem bocsátanák meg neki és nekem. Úgy járnék, mint nagy példaképem: Jókai Mór, aki második nősülése után nem csupán a családjával került szembe, hanem a környezetével, mondhatni a világgal is. Hülyének, vén, elmeszesedett agyú baleknak nézték, akit vagyonaért behálozott egy fiatal színésznő. De van más is a mérleg serpenyőjében: Lia nagy művész lesz. Egy évtizedet sem adok neki, és befut. Pestet fel kellene adnom miatta, mert nem vihetnék fel a műhelyét a Belvárosba. Egyébként is, én alkotni, úgy istenigazában csak itt alkothatok, viszont élni csak Pesten élhetek! Adjam fel az emlékeimet, a barátaimat, az ismerőseimet: a sarki hentest, a masszört... - bizonytalanul ingatta a fejét -, meg mit tudom én, kiket-miket?

Elhallgatott. Az epizód jutott eszébe, amikor a lány az ágyban szorosán hozzábújva a fülébe rebegte, mert csak esténként, a lefekvés után beszélgettek az ágyban, napközben, bár Amália gyakran beszaladt hozzá, az utóbbi időben ő hozta el a gazdaságból az ebédjét is..., mind a ketten szorgalmasan dolgoztak.

- Hagyd ott Pestet, maradj itt velem télre is! Nem örökre, legalább két évig, amíg összeszedem magam, megismernek a szakmában... - mert Amália, hallani sem akart arról, hogy anyagilag támogassa.

- Néhány év múlva öregember leszek, Lia.

- Ötvenkét éves ember még nem öreg.

- Én máris öreg vagyok.

- Nem tapasztalom - kacérkodott a lány -, sőt nagyon is virgonc vagy e téren, amire én gondolok.

- Legtöbben máris nyugdíjasnak néznek. Nézd meg a hajamat: ősz s kopaszodom is. Járásom erősen megtört, már-már trotlis, fogaim egymás után mennek tönkre. - Megsimogatta a lány arcát. - Az ilyen kislányok, mint te, már csókolommal köszönnek nekem. Bácsi vagyok a szemükben, nem férfi.

Amália akkor nem erőltette tovább az itt telelést, később azonban gyakran, szinte naponta előhozta...

A pap megsokallta a hallgatását.

- A szerelem - kezdte csendesen mosolyogva -, nem az emberi vérmérséklet lázas kirobbanása, mint a szex, Istennek egyik leggyönyörűbb adománya.

- Akkor nekem - vágta rá az író - ez az adomány nem adatott meg. Viszont Lia, szép, ha nem is világszépe, fiatal, és nagy művész lesz! Ha pedig két ilyen ember összeházasodik, összeházasodna...

- A szerelem - szakította félbe a társa -, Isten legnagyobb adománya, mondtam...

- Gyönyörű adományt emlegettél.

- A legnagyobb is és gyönyörű is e földön. - Papos mozdulatokkal tárta szét a két kezét. - A házasság viszont már nem e földi dolog, mert az égben köttetik meg.

Az író megállt, és a barátjához fordult:

- És ha nem szerelemből házasodnánk össze?

A pap elindult, menet közben válaszolt.

- Isten valamennyi ember részére szabad akaratot adott. A döntés joga ezért mindig az emberé: akarom, mondd a pap előtt, ugyanígy az anyakönyvezető előtt. Ők külön-külön beírják ezt egy nagy könyvbe. A városházán pecsétet is tesznek rá, amíg Isten felbonthatatlan köteléssel köti össze a fogadalomtevőket. Ezért minden házasság, amelyet szabad akaratból, szabad elhatározásból kötöttek, függetlenül a szerelemtől, világ és Isten előtt érvényes. Egyben ez a válaszom is, Feri!

Megint teljes csendben ballagtak egymás mellett tovább. Az este észrevétlenül osont be a fák közé, ahol nemcsak annak a bagolynak

nőtt szárnya, amely lépteik zajára felreppent, a bokroknak és a fák-
nak is, csakhogy azok nem repültek el, sorban beleolvadtak az al-
kony se színébe, hogy vele együtt lábra keljenek, és halk neszezéssel
melljük lopózzanak.

Éppen úgy lehetett félni tőlük, mint csodálni.

Széles Ferenc, mint aki végre révbe jutott gondolatainak végtelen
himbálódzása után, hirtelen megállt.

- Bevinnél hozzátok?

- Persze.

- Szállást is adnál éjjelre?

- Ilyet kérdezni? Bármikor, bármennyi időre.

- Akkor gyorsan összepakolok... Össze? Bepakolok a bőröndjeim-
be, és már mehetünk is.

- Mit jelentsen ez?

- Olyan helyzet alakult ki közöttünk, amelyből csak egyféleképpen
mászhatok ki: azonnal itt hagyva Liát. - Visszafordultak. - Nem dol-
gozhatok tovább ilyen körülmények között a tanyán. Kígyó mart
meg, mielőtt felszívódnék a méreg, kivágom a sebet. Ez Lia és az én
érdekem! Ilyen filmet nézni sem szeretek, szerepelni benne... egye-
nesen undorító.

Egyetlen szót sem szóltak, amíg be nem értek az épületbe, ahol az
író, az asztalra rakta a bőröndöket, és lázasan pakolni kezdett azokba.
A társa egy jó ideig megátalkodottan leste, majd ő is bekapcsolódott
a pakolásba.

Mind a két bőrönd megtelt.

- Segítesz kivinni? - kérte az író.

Ő válasz helyett, kezébe vette az egyik bőröndöt és az előbbi étel-
hordót, kissé morgott is, amiért vissza kell vinnie a meg sem kóstolt
ételt, és előreindult. A másik bőröndöt az író vitte utána.

Hangtalanul dolgoztak, vitték ki a kocsihoz a bőröndöket, és tértek
vissza a többi holmiért. Ezután az író a paphoz fordult:

- Várj meg, akár be is ülhetsz, én visszamegyek, és levelet írok
Liának.

- Tényleg, ő hol van?

- Vásárra ment Debrecenbe. A lányszálláson alszik, hogy reggel nagyon korán helyet foglalhasson cuccainak a vásártéren.

Az író visszament. Bent tollat vett elő a belső zsebéből. Az asztalon papír hevert. Készakarva hagyott ott egy ívet. Leült, az asztalra könyökölt, és gondolkozott. Először úgy döntött, hogy őszintén megír mindent: Nem szereti annyira, hogy Pestet, a családját feladja, elveszítse miatta... Később mégis csak ennyit vetett a papírra:

„Elmentem, mert csak így vethetek véget egyszer s mindenkorra ennek a szép, de áldatlan kapcsolatnak.

Öreg vagyok hozzád. Értsél meg, Lia!”

Az aláírásnál megint megtorpant: Feri... Nem, ezt nem írja, mert a helyzethez képest túl bizarrul hatna. Végül ezt kanyarította oda: Széles Ferenc.

Rettentő rosszul érezte magát, mégis megkönnyebbültebben sietett ki a barátjához.

VI.

Arabella ijedtében majdnem felkiáltott. Valaki megfogta a kezét. Késő délután volt, hazafelé igyekezett a lányszállásról.

- Te vagy az? - rótta meg Kemény Ferencet. Melle még mindig zilált, szája széle valósággal remegett az előbbi ijedtségétől.

- Ne haragudj - mentegetődzött a férfi -, beszélni szeretnék veled! Arabella odébb lépett.

- Azt hiszem nekünk nincs... - mihelyt a férfi, erősen zavaros, me-rev, elszánt szemébe nézett, hirtelen szájába rekedt a folytatás.

Az egy ideig nézte, majd ellenállást nem tűrő mozdulattal megragadta a kezét.

- Ülj be a kocsimba! - parancsolta.

- Sietek, - huzakodott. - Programom van. A gyerekeimet viszem... - nem folytathatta, mert a férfi szorosan belekarolt.

- Feltétlenül beszélnem kell veled!

- Mondom - erősködött, hirtelen támadt félelme miatt, csökkenő elszánással Arabella -, most nem érek rá! Egyébként is...

- Nincs egyébként! Gyere, légy szíves! - Valósággal kényszerítette, hogy beleüljön az autójába. Ajtaját előzőleg nyitva hagyta. Arabella csak azért ült be, mert félt a megszégyenüléstől. A környék forgalmas volt, máris akadt olyan ember, akit ismert.

- Félelmetes vagy! - zsörtölődött fokozódó haraggal az asszony, miután a férfi is beült, s elindította a kocsiját.

- Mondom, beszélni szeretnék veled!

- Tessék! - vágta rá nem éppen a legbarátságosabban. - Miért kell ehhez továbbmennünk? Hová viszel?

- Van egy kis gyümölcsösöm a Disznótúráson...

- Nem akarok odamenni! - vágott szavába a nő, megrázva a férfi karját. - Nem érted, a gyerekeim!

Az semmivel sem törődve, felgyorsította az iramot. Arabella, mivel értelmetlennek vélte a további ellenkezést, ideges mocorgás után megadta magát. Fejét sértődötten elfordította, s dacosan nézte az utat.

A kocsni gondosan kezelt gyümölcsös bejárati kapuja mellett állt meg. A férfi ott váratlanul a kormányra dőlt, és kezébe temette az arcát. Arabella azt hitte, rosszul van.

- Bocsáss meg Bella - suttogta félhangosan. - Erőszakos voltam. Nem tehettem mást. Százezerszer kerestem az alkalmat, te mindig s durván kitértél előlem.

- Arra nem gondoltál - vágta kapásból a fejéhez erősen ingerülten, régen küszködött a dühével, most kitört -, hogy férjem van és családom? Mit szólnak, ha megtudják..., hogy kompromittáltál?

- Őrült vagyok, bocsáss meg! - Körülnézett. - Itt nem maradhatunk, menjünk be a házamba.

Választ sem várva kilépett a kocsiból, és előreindult, ám amikor észrevette, hogy a nő nem követi, visszaszólt.

- Nagyon kérlek..., nézd ott is egy autó, amott meg gyalogosok közelednek...

Arabella kiugrott, és előrefutott a bokrok mögé. A férfi utána sietett. A kaputól keskeny földút vezetett a kis nyaralószerű faházhoz.

- Nem fekszem le veled - fogadta indulatosan Arabella a nyitott tornácra. Harci pózba vágta magát. - Ha megölsz, sem fekszem le veled!

Nem folytathatta, hangja a felindulástól sziszegővé vált, s hirtelen elfulladt.

A férfi olyan mozdulatot csinált a szájával, mielőtt megszólalt volna, mintha cukrot szopogatna.

- És, ha szólnék a férjednek, ha... - hebegte eközben.

- Zsarolni sem zsarolhatsz! - pózolt harciasan Arabella.

Kemény Ferenc nyugalmat s némi fölényt erőltetett magára.

- Hülyeség, bocsáss meg! - rázta a fejét, a feleszmélés határán tengve. A teraszon, a fonott, fűzfavessző asztal mellett ugyanolyan fűzfából font karosszék állt, az egyikbe rogyott. - Szeretlek. A szerelem pedig, látod, mindenre képes.

- Elrabolni, erőszakkal leteperni, mert azt akarod, igaz? - gúnyolódtott a nő, mialatt egyre előrébb haladt a növekvő magabiztosság lajtorjáján.

- Ez nem a szerelmesek szokása, hanem, a szatíróké.

Közben ő is leült, majdnem háttal a férfinak. Az közelebb hajolt hozzá.

- Nem akarlak leteperni..., egyáltalán erőszakoskodni, csak közölni: szeretlek, megőrülök érted!

Arabella szembefordult a férfivel.

- Olyasmit mondok el neked, amit Bálinton kívül csak egyvalaki ismer: Fébe. - A férfi a nő nevének említésére önkéntelenül összerez- zent. - Fiatal lányként kerültem fel Pestre. A nagynénémtől szöktem meg. Tudod, miből éltem, mielőtt Bálint felesége lettem? - A hatás kedvéért pillanatnyi szünetet tartott. - Kitartott voltam. Kitartóm, aki az egyik pályaudvaron szedett fel, gyakran eladott. Kurva, ribanc, prostituált, amint akarsz...

- Nem! - szűkölt a férfi. - Ez nem igaz!

- A férjem barátja vagy. Kérdezd meg Bálintot! - Maga elé mélé- zott. - Bálint így is elvett. Lényegében az ő segítségével mosakodtam ki a sárból. Tanultam mellette, szültem... - Élesen megrázta a fejét. - Nem, Feri! És tudod, miért nem? Mert közben megszerettem Bálin- tot. Másoknak egy pillanat is elég, nekem hosszú évek kellettek eh- hez. És terhes is vagyok. A harmadik gyermekemet várom.

Kemény Ferenc cigarettára gyújtott. Arabella még egyszer sem lát- ta dohányozni, csodálkozott is, amint elnézte.

- Ez azt jelenti tehát, hogy engem már nem szeretsz?

A füst a hangjába takaródzva hagyta el a száját.

- Valójában sosem szerettelek. Tudod, mikor döbbsztem erre rá? A napokban, miközben Fébével beszélgettem.

- Beszélgettetek?

- Azon a bizonyos... szobajelenet előtti órában. - Kutatón nézett fel a férfira. - Ha tényleg szeretlek, az eltelt években, miért nem lettem egyszer is a tiéd? - Arca ragyogott, szeme égett. - Prostitúált voltam, igaz, de amióta Bálinttal élek, olyan tiszta vagyok, mint a ma leesett hó. Az elmúlt években, ha adódtak is furcsa szituk, egyszer sem lép- tem félre.

Felállt, szemét még mindig a férfiba fúrva tartotta.

- Ha eddig nem, ezen túl főleg...! Pláne, így terhesen.

- Hosszú évekig vártam rád: bíztam, reméltem, epekedtem utánad. - Megfogta az asszony kezét, Arabella nem rántotta vissza, és simogatni kezdte. - Nem nősültem meg, Fében kívül nem volt dolgom nővel. Őt is miattad ugrasztottam el... Ezt nem teheted meg velem, Bella! Nem élek vissza jelenlegi helyzetünkkel, kérlek, rimánkodom. Összeteszem a kezemet, ha akarod, le is térdelek eléd...

Arca elfakult, idegszálai remegtek, szemében kiapadatlan tűz lobogott. Arabella megsajnálta, kissé közelebb húzódott hozzá.

- Ne akarj rosszat nekem, ha szeretsz! Férfjem van, aki ráadásul a barátod is. Két gyerekem, a harmadik útban, anyós, após, szépen berendezett lakás, jó munkahelyem van. - Megsimogatta a férfi arcát. - Maradjon minden, kedves, szép emlék.

- Kedves, szép, amikor...

- Titkaink az énünkhöz tartoznak, ezért mi magunk vagyunk azok a titkok: te meg én, és azok az érzések is, amelyeket éreztünk egymás iránt.

- Tehát mégis szerettél?

- Ühüm.

Arabella maga sem sejtette, miért hazudtolta meg előbbi önmagát. Így akarta semlegesíteni a férfi érzelmeinek éles töltését, vagy tényleg szerette ezt a férfit, még ha most úgy gondolta is, hogy régebben csak áltatta magát?

Finoman a férfi mellére dőlt.

- Búcsúzzunk el szépen, Feri, és ne zaklass többé! Nemcsak úgy búcsúzhatunk el, ha lefekszünk. Egyébként, ez az érzés maradjon örök titok, mint a soha meg nem kóstolt boré. - Megint felnézett a férfira. - Nemcsak szex van a világon. Egyébként a szex felemelhet, az égbe repíthet, de le is aljasíthat.

A férfi elengedte. A kis tornác széléig sétált, s rákönyökölt a mellvédre. Arabella ez alatt tovább beszélt.

Amint már két ízben említettem: férjem van, két gyerekem, a harmadikat most várom. Kiterjedt rokonságom, baráti köröm... Mondjuk, viszonyt kezdenénk. Hely akadna, de alkalom, mikor? Például most is várnak a gyerekeim. Fodrászhoz viszem őket? Mit mondhatnék nekik holnap, holnapután és a többi napokon, miért késtem.

Közbeköphet az anyósom, programot csinál a férjem, például e hétre, meg a jövő hét minden napjára be vagyunk táblázva. Holnap szülői értekezlet, később buli a lányszálláson, holnapután a sógorom névnapja, utána a lányomat balettiskolába viszem.

- Hagyd! - intette le a férfi.

Arabella azonban egy oktávnyit sem engedett zord ömlengésének folyásából.

- Neked is sok a lekötelezettséged, nehezen egyeztethetnénk össze az időnket. Vezető vagy, az egzisztenciád! Tárgyalások tömkelege, kiküldetések az anyagyárba, meg az a sok külföldi út! - Melléje dönt, hogy ha oldalról is, de a szemébe nézhessen. - Jó, a példa kedvéért, tegyük fel, szakítanék mindennel. Új életet kezdek melletted. Boldoggá tennélek-e? Egyszer már megpróbáltad Fébével. Sikerült?

- Ót ne hasonlítsd hozzád!

- Te sem lennél boldog, én pedig, visszasüllyednék a szennybe, ahonnet egyszer kikapartak.

- Miért kerülnél te... a szennybe?

- Mert ott érezném magamat. Elhagyott férj..., mivel indokolnám, amikor Bálint nagyon rendes férfi, családapának pedig, egyenesen kiváló. Ne feledd, én csak hálával tartozom neki. Elhagyott gyerekek, mert ugye, nem vihetném őket magammal...

- Úgy szeretném őket, mint a saját gyerekeimet, a harmadikat is, akivel most terhes vagyok.

- Nem kicsik már, erősen kötődnek az apjukhoz, és mivel én hagynám el a családi fészket, a bíróság...

Nem folytathatta. A férfi váratlanul felegyenesedett, és Arabellára szólt.

- Mikor vigyelek vissza?

- Előtte csókolj meg! - állt elébe csókra csücsörített ajakkal.

A férfi vadul nekiesett, ezért Arabellának valósággal le kellett ráznia magáról. Miután megszabadult végre a férfitől, kapkodón előre indult.

- A gyerekeimet viszem fodrászhoz, és egyébként is... - a férfi utolérte, és belekarolt. Arabella élesen a szemébe fúrta áthatón csábos tekintetét. - Tudod, mi vagyok most? Amikor elindultam, fa voltam,

most víz fölött nádszál, az pedig törékeny. Ha eltörik, márpedig könnyen eltörik, menthetetlenül belepottyán a hínáros mocsárba.

A férfi kényszerítette, hogy megálljon.

- Bella, tényleg igaz, amit az előbb mondtál?

- Mármost, hogy prosti voltam, vagy, hogy terhes vagyok?

- Bármi történt, történik is veled, te tiszta vagy. - Továbbmentek. -

Egyszer a román Alpokban jártam: felvonóval vittek fel a havasokba. Ott láttam először igazi, tiszta havat, mert a mi havunk közel sem olyan fehér és tiszta, mint az. Nos, te teljesen olyan vagy!

Arabella hálásan rámosolygott, de nem szólt többet, kint az autónál is, csak annyit mondott:

- Gyorsan hajts, mert nagyon sietek. A gyerekeim várnak!

* * *

Bognár Amália, miután elolvasta Széles Ferenc előző esti levelét megdermedt, de egyetlen hang sem szökkent a torkára, úgy kukkogott, mint a kipukkasztott labda. A haldokló utolsó jajszavai voltak, akit nemsokára ravatalra terítenek.

Az ajtónak rontott, kitárta, és kirohant az udvarra. A nem régen lekaszált, többségében illatos székifű között farönk hevert. Ráült. Kezét, még mindig úgy tartotta, mint a mellébe döfött kés nyelét. Gondolatainak fókuszába gyűjtött élményei pillanatokon belül átégették emlékezetének vékonyka leplét, s az események filmszerűen peregni kezdtek:

Azon a viharos estén történt, amikor félelmet mímelve először belepózt az íróhoz.

- Mondhatok valamit? - sustorogta az első ölelkezés szünetében.

Széles Ferenc közelebb dugta a fülét. Ő belesúgta:

- Nem is félek a vihartól, pontosabban: nem annyira félek, amint megjátszottam.

- Régen tudom.

- Honnét?

- Mert akkor nem lagnál tanyán, és..., egyébként is, szépen kiöltözve jöttél át, még a szemhéjadat is kihúztad, amit ezelőtt soha.

- Mégsem szóltál.

- Mert én is akartalak. - Csókot pötytyintett a fiatal nő hamvas arcára.

- Ezután?

- Csak rajtad múlik, hogy folytatjuk-e vagy nem?

- Ha feleségül kérnél, örömmel hozzád mennék.

- Ha azt hiszed, hogy segíthetek neked pályád egyengetésében, né tán felfelé ívelésében...

- Önmagadért szeretlek. A cafrang, a csillogás, a pénz nem érdekel, ezért én adnám a többet: a fiatalságomat, te megbecsülnél érte. Gyereket szülnék, új családot alapítanánk. Mint művészek teljesen szabad emberek maradnánk. Te írnál, én a korongomat forgatnám. - Hevesen átölelte, a férfit váratlanul érte, igen így történt, világosan emlékezett rá, kissé össze is rezzent. - Maradj velem itt e télen!

- Telenként a fürdőbe járok - vágta rá az, pillanatnyi gondolkozás nélkül. - Reumás vagyok, ezen kívül a művészi munkámhoz is szükséges a fürdő. Sok mindent hallok, és rendszerint ott álmodom meg a regényeim gerincét. Illesztgetem, ragasztgatom össze a cselekmények finom szálait. Még valamit! Eddig egyetlen történelmi regényt sem írtam, de a következő az lesz. Tudod, ahhoz mennyi mindent át kell nézmem? Levéltárak, könyvtárak, meg a micsoda...!

Ő erősen lehangolódottan zötytyent vissza az ágyukba.

- Tehát nem maradsz itt?

- Ezt nem mondtam.

Ő erre újra közelebb húzódott hozzá, mire fel a férfi felváltva ölelgette, fogdosta, simogatta.

- Mennyire kemény a tested, selymes a bőröd! Csókod..., mint a pióca... - áradozott.

- Az első pillanatban megszerettelek - suttozta ő. - Lehelete perzselt. Igen, igen a saját bőrén érezte saját leheletét...

- Mert egybe vagyunk zárva, s ezen a tanyán rajtam kívül nincs másik férfi.

- Mindig ilyen meglett férfira vágytam, aki megért s támogat, mert én régen túlnöttem önön korosztályomat.

- Felnőtt gyerekeim vannak, Lia!

- Akik régen a maguk életét élik. - Megcsókolta, utána az arcát simogatta. - Maradj itt velem a télen!

- Kis időt kérek a gondolkozásra. Nagyon váratlanul ért ez, s minden... szinte hihetetlen! - A férfi hevesen átölte, ő felsikoltott, és minden kezdődött előlről...!

Régen elmúlt reggel, mire visszament a lakosztályába.

Amália gondolatainak ömlengése itt elakadt, és megint visszahupant a zord valóságba. A gyomra émelygett, a feje majd szétpattant.

Fenyegetően emelte fel a kezét.

- Csak játszott velem - spirálszerűn srófolta feljebb s feljebb a hangját: - Adj egy kis időt, gondolkozom!

- Addig-addig gondolkozott, amíg meg nem lépett. Csak kurvának voltam neki jó. Feleségnek nem kellek!

Ezek voltak az első hangok, mondatok, amelyek elhagyták az ajkát, amióta elolvasta azt a bizonyos levelet.

Újabb dühroham öntötte el megfélemezhetetlen akaratát.

Felugrott, de azon nyomban meg is torpant. Keze leesett, fejét lehorgasztotta.

Azért sem megyek utána!

Felkapta a földről a levelet, akkor esett le, mialatt hadonászott, szépen kivasalta az ujjaival, hogy újra és újra, négyszer-ötször elolvassa, megtanulhassa, mint a néhány soros verset. Miután valamennyi betűjét az agyába véste, gépiesen megindult, és elszántan a műhelyébe rohant. A levél elolvasása közben ugyanis szörnyű terv fogant női méltóságának megalázottsága miatt pillanatnyilag megtébolyult agyában. Járása, mialatt befutott a műhelyébe, mozdulatai, miközben gyufát kotort elő az egyik fiókból - nehezen találta meg, holott egész csomagot tartott ott, újságpapírt vett fel az asztalról, hetenként egyszer járt ki a postás, az éppen tegnapelőtt volt - előre beprogramozott gépies tevékenységnek tűnt, olyan szögletesen mozgott, mint a robotember. Az újságpapírt hosszúra gyúrte, az előbbi levélből hurkát formált, a végébe dugta, majd mindenre elszántam meggyújtotta, s feltartotta. Mihelyt fellángolt, az örültek mániákus mozdulatával futásnak eredt. Copfba font hajának egy része széthullott, és össze-

boglyozódottan szétterült a feje körül, nem lehetett megkülönböztetni, mi ég: a haja-e, vagy a feltartott, összegyűrt papír.

- Ha vége - rikácsolta megbolydult idegrendszerének vad rángatózása közepette, mesebéli boszorkányszerűn -, legyen mindennek vége! Ennek is!

Egy fékevesztett mozdulattal az eresz alá tartotta a lángoló kis tűzkévécskét. A száraz zsúpszalma éhes szája azon nyomban beleharapott, de nem lángolt fel azonnal. Előbb vékony füstcsíkocska futott végig az eresz alatt, pillanatról pillanatra feljebb kúszott a tetőre, végül, de nem mindig szorosan a szalmához simulva, füstfelhőbe borította az egész tetőt. A mindent felfaló lángok később csaptak fel. A füst ekkor sem oszlott el, továbbra is a zsúphoz tapadt, ahol élénk birkózásba kezdett a felcsapódó lángnyelvekkel...

A szalma éles ropogással égett, néha olyakat durrant, mint a puska-golyó, sercegett, mint nagy lángra állított gázon a lábas, amelybe kevés zsírt raktak.

Irtózatosan félelmetes látvány tárult elébe, ő mégsem rettent meg, sőt a piromániások örömeivel gyönyörködött benne. Távolba révedt, fénylő mosollyal az arcán nézte végig, hogy miként válik hamuvá, fiatalságának, sok-sok lemondással, nélkülözéssel összekuporgatott kincse.

Elsőként a tető szakadt le, utána tüzet fogtak az átforrósodott ablakkeretek és a vastag, száraz, keményfa ajtólapok is.

Amália végre megmozdult. Kerékpárja az egyik, hatalmas eperfa vastag törzsének támasztva állt. Odafutott, még mindig nem térve észhez, rápattant, és kihajtott az udvarból.

A hatalmas tüztől a közeli erdőből és a kissé távolabbi mocsárból madarak rebbentek fel, s menekültek riadtan távolabbra a levegőben szétterülő, sűrűn lebegő, izzó pernyehalmaz elől. Rigók csattogtak, szarkák cserregtek..., csíz fityegett, álmából felvert kuvik visított, sirályok, bíbicek jajgattak, de lehetett a levegőben látni cankót, gulipánt, kanalas gémet, nagykovácsot is, az egerészölyvek társaságában...

Arabella főzött, amikor Amália berontott a konyhába. Borzalmasan nézett ki. Eltorzult arca erősen feldúlt s mocskos volt. Haja összeboglyozódott, ruhája összegyűrődött, vékonyka teste úgy remegett, mint a nyárfalevél.

- Megmondtam - suttogta olyan hangon, amitől Arabella azonnal összeborzadt -, hogy a szavadon foglak egyszer. Most..

Arabella kezében megállt a fakanál. Kitágult szemgolyókkal s mély megdöbbenéssel bámult a lányra.

- Mi történt veled? - rebegette riadtan. Fakanalát a lábas szélére fektette, és megindult a lány felé.

Amália, idegileg kimerülten rogyott a legközelebbi székre.

- Felgyújtottam a tanyát - hörögte félelemfelkeltően.

- Mit csináltál? - hűlt el Arabella, háta lúdbőrözött.

- Felgyújtottam a tanyámat - ismételte meg, rámeresztve halszemeit, majd eszelősen maga elé révedezett. - Mindenem a tűz martalékává lett, csak az maradt meg, amit rajtam látsz..., no meg a biciklim, de lehet, hogy azóta azt is ellopták. Ugyanis kint hagytam az utcán.

Arabella a lány mellett lévő székre huppant.

- Ez igaz? S miért tetted?

- Mert Feri cserbenhagyott - Hisztérikusán felnevetett. - Egyszerűen megszökött, lelépett! - Behunyta a szemét, elnyúlt arca halál módra fehérlett. - Nagyon szerettem, azt hazudta ő is, mégis itt hagyott.

- Mire fel te csak úgy felgyújtottál mindent?

Amália előbbi üvegszerű szemgolyói hirtelen átalakultak, és óriási lobot vetettek. Hangsúlya széttagolódott.

- Összecsavartam az újságpapírt, végébe szúrtam a búcsúlevelét, meggyújtottam, és az eresz alá tartottam. Ennyi!

- A műhelyed, az alkotásaid...? Minden bennégett? - hűlt el Arabella, mint, aki még mindig nem hisz sem a szemének, sem a fülének.

- A megspórolt pénzem is elégett, de nem érdekel, semmi sem érdekel!

A lány szeme tovább ébredezett, amelyben két óriási könnycsepp buggyant fel, visszatérő feleszmélésének sós forrásából. Szája széle megremegett, törekeny teste összerázkódott, átalakuló egyénisége visszakapva eredeti énjét, felzokogott.

- Semmit sem ér nélküle az életem - szipogta teljesen összetörten.
 - Jön egy férfi, talán az első, csalódsz benne, erre felgyújtasz mindent. Ha mindenki ezt tenné, aki csalódott, lángokban állna az egész város.

- Csakhogy ő nem olyan, mint a többiek!

Arabella, mivel Amália a ruhájába törölte a könnyeit, gyorsan felállt, és egy csomag papír zsebkendőt nyomott a kezébe.

Ekkor lépett be a férje. Egy ideig megütközve leste őket.

- Mi történt? - súgta ezután a feleségének.

Arabella visszasúgott valamit, mire ő megcsóválta a fejét, majd szóltalanul az ajtófélfának dőlt.

Amália a szék hátfalára hajtotta a fejét, és - mintegy felismerve örült tettének szánalmas következményét -, előbbi könnyezése, el-elfulladozón, az előbbinél sokkal hangosabb zokogásba csapott át.

Arabella melléje lépett, és átkarolta.

- Nyugodj meg! - majd mintha eszébe jutott volna valami, a konyhaszekrényhez lépett. Gyógyszeres dobozzal és egy pohár vízzel tért vissza. - Seduxen. Szépen beveszed, meglátod, mennyire megkönnyebbülsz tőle!

Az bevette. Arabella, kivette kezéből a poharat, s visszarakta a helyére, majd ismét a lányhoz lépett.

- Most pedig szépen lefekszel! - Átkarolta.

- Adsz éjjelre szállást?

- Természetesen.

Amália ezután a férfihoz fordult, aki még mindig csak állt, s szóltalanul bámulta őket.

- Nem haragszik, amiért megzavartam a nyugalmodat? - A szemét törölgette, és szipogott.

- Ugyan! - váltott lábat. - Mi lesz magával ezután?

- Fébe elment - felelte helyette Arabella -, még mindig üres a helye. Felveszem. Kemencét és fészert építünk az udvaron, amely alatt munkaidő után tovább dolgozik. - A lányhoz fordult. - Jó lesz így?

- Köszönöm - törődött bele az színtelenül, mint akinek minden mindegy. Valójában fel sem fogta Arabella szavainak értelmét.

- Tusolj le, és feküdj a heverőre!

A tanyán késő estére aludt ki végleg a tűz. A ház teljesen leégett, csak az üszkös falak tanúskodtak arról, hogy itt néhány órával ezelőtt még élet folyt. A házat körülvevő gaz, meg a rengeteg akáccserje máris fenni kezdte a fogát, hogy tábort verve, visszafoglalhassa jogos jussát: a földet, amelyet az ember vett el tőlük évszázadokkal ezelőtt, és házat épített rájuk, a belőlük kibányászott agyagból. Mert a gaz s az akác-hajtás nemcsak a földet lepik majd el, a maradék, jelenleg még füstölgő falakat is szétmorzsolják az időjárás segítségével...

* * *

Margó kopogtatás nélkül lépett be a papné konyhájába.

A piactérről kísérlek. Kiabáltam, futottam utánad, de te hátra sem néztél.

Fébe a szatyrából rámolta ki a húst. A zöldséget már kirakta, hátra volt még a gyümölcs és a péksütemény, de mihelyt megpillantotta Margót, ezekhez nem nyúlt.

- Nem láttalak - mentegetőzött önkéntelen.

- A hentes előtt kiabáltam át neked, a másik oldalról. Igaz, messze álltam tőled. Tojást válogattam, később meg úgy eltűntél, mint a kámfor. A Kölcsey utcában fedeztelek fel végre, s kiabáltam át újra, meg újra, hiába. Tudod, ugye, hogy vártalak?

- Ne haragudj! - mentegetőzött az újra. - Zűrös napokat éltem át, azt sem tudtam, hol áll a fejem. Később meg... - nem folytatta, a vállát vonogatta, közben pironkodón leste tovább az asszonyt.

Margó leült, és Fébére mosolygott.

- Tulajdonképpen nem számít, mert mi lett volna, ha előtte, úgy amint megígérted, felkeresel. Ne tedd, mondtam volna. Te rám hallgatsz? Ne... em!

Fébe felvette szatyrát a földről, és a mellette lévő székre rakta.

- Kérsz kávét? Azelőtt főztem, mielőtt elmentem. Megmelegítem, megfellezzük, jó?

A csészéje mellé egy másikat rakott. Megmelegítette a kávét, majd egyenlő részben széttöltögette.

- Most pedig szépen mondd el, miként történt! - kérte Margó, miután átvette Fébe kezéből a csészét, és maga elé rakta az asztra.

Fébe is leült. Egy ideig felváltva harapdálta a szája szélét, vonogatta a szemöldökét, mely közben kiitta a kávéját is.

- Nem sikerült. - A mozaikkő színes mintáit böngészgette egy ideig, majd ő is lerakta a csészéjét, és tördelni kezdte a kezét.

- Ha idegesít, vagy... - húzta a szót Margó, a nő terhességét kímélően, ám Fébe közbe szólt.

- Már túl vagyok rajta, egyáltalán nem idegesít, csak a szavakat keresem.

- Otthagytad Lukácsot, és összeálltál valakivel, akit persze nekem nem mutattál be. Engemet ez az utóbbi férfi érdekelne.

- Elhallgatta, hogy hosszú évektől szeret egy nőt. Csak ette magát, s őrlődött mellettem.

- Te kérdezted meg, vagy ő vallotta be magától?

- Rajtakaptam őket, amikor semmit sem sejtve rájuk nyitottam. Saját lakásunkon, ráadásul a főnöknőmmel...

- Ahá, már értem - csapott a homlokára Margó -, miért hagytad ott azt a helyet!

- Bellát nem ítélem el, sőt az óta nagyot nőtt a szememben.

- Lecsapja a kezéről, és te még csak el sem ítéled?

- Szerették egymást. Bella mégis hűséges maradt a férjéhez. Ritkaság manapság, nem? Akkor sem történt volna meg, ha... szóval előtte együtt ittunk, később én felszaladtam hozzátok téged köszönteni...

- Ő ezt kihasználva...

- Én üzentem tőle Ferinek, aki a kapuban várt engem.

- Mit üzentél tőle? - gyúrta tovább Margó, mert Fébe megint hallgatott.

- Ne várjon, mert elmentem hozzátok!

- Kecskére káposztát. Persze... Bella rohant, hogy minél előbb átadhassa az üzenetedet - gúnyolódott.

- Lent Feri erőszakkal berángatta a kocsijába. Bella, amint mondtam ivott, ezért könnyen elbánhatott veled.

Margó még csak most itta meg a kávéját. Mielőtt visszatette volna csészejét az asztalra, Fébe kivette a kezéből, és az övével együtt a mosogatóba vitte.

- Gyere, bemegyünk a szobába! - szólt onnét vissza.

- Itt nem jó? Olyan szép a konyhád, mint egy szoba. Ettől függetlenül felállt, és a szoba felé indult - Megviselt mi? - kérdezte meg menetközben.

Fébe csendesen sóhajtott.

- Nagyon. - Maga elé mélázása közben folytatta: - Viszont egyvalamire jó volt. - Margó megütközött arcára ejtette a szemét. Leült, s feljebb emelte egy oktávval az átszíneződött hangját. - Megtisztultam, mint rozsdás vas a tűzben, és gyökeresen szakítva a múltammal, azóta végre a magam életét élem. - Margó összeszorította a szája szélét, és merőn figyelt. - Ha egyedül is, de már nézem a televíziót, mert azelőtt, ugye csak egy kimustrált minivizorunk létezett, amiben Lukács olykor-olykor csak a híreket nézte meg. Egyébként kidobtam. Manapság rá se pillant a televíziómra, se híradó, semmi... Színházba is járok, jövőre bérletet veszek. Barátnőimet ezen túl én választom meg. Nem álszenteskedem többé...

- Mégis, Lukács...? - szakította szét Margó az ömlengés ökörnyal fonalát.

Fébe a fejét törte, szavai is ezt árulták el, mialatt válaszolt:

- Ő sem a régi! Bár nem mutatja, udvarias, előzékeny, mégis maradt valami a bögyében. Nem is csodálkozom rajta. Én is őszintébb vagyok, mert Lukács mindig nyílt, őszinte volt hozzám.

- Tényleg, hol van most Lukács?

- Szokásos útját járja, Pesten.

Margó áthatón fürkészte egy ideig.

- Sikerült elfelejtened? - melegedett át, a nézése és a hangja is.

- Nem, viszont, ha térden állva rimázkodna, akkor sem kellene többé. Tíz Feriért sem adnék egy Lukácsot. - Savanyú mosoly suhant át szabályos, fehér arcán. - Látod, mennyire megcsömöröltem! - Olyan szemekkel leste az asztalt, mint egy fényképet. - A búbánatos ábrázata! Sohasem nevetett. Az a megaláztatás: engem ölelt, eközben egy

másik nőre gondolt, megcsalt, mert gondolatban is megcsalhatjuk egymást. Ő folyvást ezt tette velem...

- Emlékszel, miket mondogattál nálunk régebben? - Idézte: - Felajánlotta, hogy költözzél hozzá. Megengedte... Ugye, nem felejtettem el, ezeket mondtad? Nem csalt, nem könyörgött, csak felajánlotta, megengedte, mint jó férj az anyósának, hogy az otthonukba költözzék.

- Igazad van, semmit sem vethetek a szemére. Előtte sem kényeztetett el szép szavakkal, csak gyengéd volt, mint valamennyi, rendes úriember. - Széthúzott hangjainak réseibe enyhe önvád vegyült. - Mindenért én vagyok a felelős. Sokat gondolkoztam, mire rájöttem: tulajdonképpen nem Feri miatt hagytam itt Lukácsot, saját sorsom ellen lázadtam fel, egy szerelmes nő álarcát öltve magamra. Ha ez nincs, ide szerelem, oda szerelem, nem teszem meg.

- Megszoktad már a jelenlegi munkahelyedet? - terelte másra a szót Margó.

- Szerencsétlen kisemberkék, szomorú sorsok, tragédiák... szóval nekem való munkahely.

- Sárban, hóban, fagyban, terhesen? - hívta fel a figyelmét Margó.

- Állami gondozott kisemberkék sorsa nyugszik a vállamon. Se anyjuk, se apjuk, senkijük, szerencsétlen kis verebecskék. Ez a tudat erőt ad, egyébként is nagyon szeretem ezeket a kis szerencsétleneket, hivatásommá vált. Előre félek a gyerekgondozási szabadságomtól, mivel ott kell hagynom őket. Egyébként a gyes alatt tanulok majd.

Margó felállt.

- Csak nem mész el máris? - rettent meg Fébe.

- Csak néhány percre ugrottam be hozzád. Meglátalak, mondom: megkérdezlek, hogy vagy... Főznöm kell, és mivel megint éjszakás vagyok, aludni is szeretnék délután néhány órácskát.

- Máskor is gyere el. Nagyon jólesett elbeszélgetnem veled.

- Most te következel - bökött rá a fejével.

- Holnap, és jól kidumcsizzuk magunkat, mert sok mondanivalóm van ám!

- Várlak. Jó házi fagyalalttal várlak.

- Feltétlenül elmegyek - cuppogott, a szája szélét nyalogatta.

- Hozd el Lukácsot is, hátha összebékülnek Lacival!

- Csak holnapután érkezik haza, holott én már holnap átugrom hozzatok.

Margó helyeslően rábólintott, majd Fébe kíséretével kísért a konyhába, ahol kezébe vette a szatyrát, a társához lépett, és arcon csókolta.

- Szia! Biztosan eljössz?

- Na hallod - bizarrul rákacsintott -, ha fagylalt is lesz!

Margó még nem indult el.

- Jól bírod a terhességet? - végignézte, valósággal gyönyörködött benne.

- Mintha semmi sem lenne, olyan jól.

Margó az ajtóból is visszafordult.

- Lukács elfogadja, magáénak vallja?

- Erről nem beszélgettünk még. Van, és kész! Jó hónappal ezelőtt el akartam vetetni, hallani sem akart róla.! Hogy a két férfi közül ő az apja, sem? Nem számít neki. Legalábbis nem mutatja ki, érezteti velem.

- A gyerek egyéves korában, ha nem előbb eldől, ki az igazi apja.

- Lukácsé, és kész!

Margó csendes fejcsóválással ment ki. Fébe egészen a kapuig kikísérte, ahol még egyszer elbúcsúztak egymástól, majd ki-ki elindult a maga útjára.

Fébe futva tette meg a visszafelé vezető utat. Bent a konyhában végre kirámolt a szatyrából. Ami nem kellett a mai ebédhez, azt bevitte a spájzba. Eközben a tükörbe lesett, ám nem nézelődhetett sokáig, arra sem maradt ideje, hogy rendbe szedje magát, mert kopogtattak.

Ki lehet az - kíváncsiskodott miközben kiszólt, hogy tessék!

Legnagyobb meglepetésére egy rendőr lépett be.

- Doktor Csizmadia Lukácsnét keresem.

- Én vagyok - riadt meg Fébe önkéntelenül. Növekvő kíváncsisággal fürkészte a rendőrt. Az lábat váltott, nyelt egy nagyot, láthatóan a megfelelő szavakat kereste. Fébe, megsejtve valamit, bal kezét a melléhez szorította, és riadtan közelebb lépett a rendőrhöz.

- Férje autóbalesetet szenvedett - közölte végre az.

Fébe szemei tágra meredtek, alsó ajka résnyire leesett, terhességétől kissé puffadt arca egy csomóba gyűlt, később megnyúlt. Teste, mint nyárfalevél a szélben remegni kezdett.

- És...? - Hirtelen összetört lénye kérdőjelként magasán a rendőr fölé emelkedett.

- Négyen ültek a kocsiban, sajnós mindnyájan meghaltak.

- A férjem... Lukács is...? - hangzott a banális kérdés.

- Valamennyien, akik a kocsiban ültek - sajnálkozott a rendőr anélkül, hogy kimondta volna a férje nevét.

Fébe a legközelebbi székhez tántorgott, ahol a rendőr készségesen segített neki leülnie.

- Van valakije, mert szívesen értesítem? - szánta meg az állapota láttán.

Fébe nem válaszolt, maga elé merengően hallgatott.

- Ilyen állapotban nem maradhat egyedül, mert, amint látom teljesen egyedül tartózkodik ebben a nagy lakásban.

- Köszönöm - rázta a fejét csendesen Fébe - elmegyek itthonról. Hangja a helyzetéhez mérten meglepő önfegyelmet árult el. Mozgása, mialatt felállt kiegyensúlyozottnak látszott. - Egyik rokonomhoz megyek.

- Sajnálom, amiért bánatot okoztam, a feladatomat teljesítettem - húzta ki magát a rendőr. - Fogadja részvételem!

Fébe nem válaszolt, szólni is csak akkor szólalt meg, mialatt a rendőr az ajtó felé indult.

- Hová vitték a holttestét?

Az üllői halottasházban fekszenek mind a négyen, gondolom az egyház..., mert ugye papok...

- Igen - vágott a szavába -, biztosan értesítenek a továbbiakról.

- Ha segíthetek valamiben, nagyon szívesen...

- Köszönöm.

A rendőr tisztelgett, és elment.

Miután becsukódott mögötte az ajtó, Fébe az asztalra borult. Agya úgy zúgott, mint üres szobában a zongora, amelyen elszakadt egy húr. A távolból mégis orgonaszót hallott: több ezer síp, sokféle hangszínnel játszott bús képzeletében valamilyen Mendelson-melódiát, de

amint a zúgás egy bizonyos idő után, az is elhalt a végtelenül mély, már-már idegesítő csendben, csak egyetlen zord hang lebegett még az etűdök törött szárnyain, de az már a csalódott szerelem hangja volt: sem dallam, sem melódia nem létezett, csak a rideg rezgése. Színe, melegsége semmi, csak taszítása, mint a hideg kályhának. A nap nem süttött többé, a hold sem világított, a szurokfekete égen, az egyetlen csillagocska, amely eddig, ha félénken is, de pislákkolt még az előbb, hirtelen kialudt.

Sem jövője, sem reménye nem létezett többé. Eddig sem volt, csak a belevetett hite, de most ez a jövődjébe vetett hite is, mint a leezett kristályváza darabokra törött. Az így keletkezett úrbéli csetlő-botló hangzavarból csak két szót értett meg tisztán: Feri és Lukács nevét, ám Feri nem Feri többé, hanem Lukács, Lukács, pedig Feri, mert itt most minden a feje tetejére állt. A régebbi andalító méhzsongás kellemetlen szűnyogcsípéssé, a szívét melengető madárdal hátborzongató kuvikordítássá, az altató békabrekegés sziszegő kígyócsúszássá, az édes virágyillat orrfacsaró búzzé változott, a derengő reggel sötét estének látszott. Ő eközben megöregedett, hangja, miatt feljajdult, hetvenéves öregasszonyéhoz hasonlított: - Mind borzasztó, ami történt, legszörnyűbb mégis az, hogy sírni sem tudok! - Két öklével a fejének esett, addig verte, amíg elfáradtan újra az asztalra nem borult...

* * *

Dr. Csizmadia Lukács, a hittudós pap temetésén rengetegen részt vettek. A környékbeli papok - felekezetüktől függetlenül -, mind ott voltak. Magas egyházi személyiségek is lejöttek Budapestről...

Fébe - a halott özvegye -, állandóan úgy érezte, holott tudta: nem egészen úgy van, hogy valamennyien őt bámulják. Ha össze-összesúgtak, azért tették, hogy megszólják, s találgassák: kié a gyerek, előre haladt terhességét ugyanis már a legjobban szabott ruhával sem leplezhette tovább. Miért hagyta el, nemrégiben a férjét, egy ilyen neves hittudóst, Kemény Ferencért, és miért ment vissza ahhoz, akit olyan csúfosan megszegényített...? Nagyon kellemetlenül érezte ma-

gát a temetés alatt, amiért is a temetés után, meg sem várva a szokásos részvétnyilvánításokat, mihelyt a fejfát beszúrták a friss sírhantba, és elhallgatott a dalárda bús hangja is, mély megdöbbenést keltve, zokogva megfordult, és mindenkit otthagya, szabályosan elrohant a sírtól. Nem a főbejáraton ment ki, a hátsó kapun. Néhányan utána siettek, közöttük Margó, hogy készségesen felajánlják a segítségüket: hazaviszik kocsin, elkísérik..., ám ő mindenkit lerázva magáról, nyersen elutasítva: egyedül akar maradni..., gyalogosan vágott neki az útnak.

A város felé vezető utat, a temetőkerítésen túl, hosszú fasor és sok bokor, valóságos kis erdő szegélyezte. Elhagyva a temetőt, hogy minél kevesebb emberrel találkozzék, az egyik legelhagyatottabb ösvényen indult tovább, mégis már az első méterek után rádudáltak:

A kis gyalogút mentén, amelyen haladt, jól átlátható sövény és fasor húzódott, a másik oldalon földút vezetett a műút felé. Ezen állt az autó, amelyből rádudáltak.

Odanézett. Az autóból, az egyik oldalon Arabella, a másikon Bálint, annak férje lépett ki.

Arabella mindent letiporva, a bokrok ágait széthajtogatva, átfutott hozzá. Átölelte, részvétet kívánt a szemét törölgető özvegynek, s megcsókolta. A férje valamivel később ért oda, aki ugyancsak részvétet kívánt, és amíg a felesége az összetört Fébébe karolva tovább ment, ő ugyanazon az úton, amelyen átjöttek visszaballagott a kocsijukhoz.

- Megértelek, ám mégsem lett volna szabad annyira feltűnően elrohannod, faképnél hagyva mindenkit - róttá meg kegyesen Arabella.

- Mert Lukács meg én... - huzakodott. - Tudod! - Behunyta a szemét, és összeborzongott. - Olyan, de olyan visszatetsző volt. Nagyon szégyelltem magam. S a végén teljesen összeomoltam...

Előbbi remegése megszűnt, elrakta a zsebkendőjét, Fejét szomorún lehajtotta. Arabella szorosan belekarolt, szinte vezette..

- Senki sem érezte velem nyíltan, mégis mindenki engem vádolt: Mít keresek a koporsója előtt, én aki... aki - suttozta Fébe, végre Arabellába fúrva elcsigázódott, könnyes tekintetét. - Te, mindenki ezt kérdezte tőlem a szemével. Vádoltak, csúfoltak, gúnyoltak...

- Csak te érezted úgy. Terhes vagy, meg ez a váratlan haláleset is...
Fébe újra lecsüggesztette a fejét, és maga elé meredezett.

- Talán a lelkiismeretem - folytatta csendesen -, mert képzeled magadat a helyzetembe. Hosszú évikig együtt éltem Lukáccsal, azután hirtelen, mert az emberek semmit, de semmit sem tudtak, észleltek a mi megromlott viszonyunkról, otthagytam, és elköltöztem egy másik férfihoz. Majdnem két hónapig éltem vele, nyilvános helyeken is megfordultunk, bár e nélkül is tudták, ugyanis Lukácsnak, mint papnak rengeteg híve van, azaz volt. Kérdezték, ő pedig sosem hazudott... Aztán az egyik szép napon, pofátlanul visszaköltöztem hozzá. Pár hét múlva Lukácsot váratlanul baleset érte, s meghalt. Te ezek után odaálltál volna, ráadásul tele hassal: övé-nem... a koporsója elé?

- Ítélni, kritizálni... a legkönnyebb.

- Te -, ismét összeborzongott -, hogy én mit éltem át! A leghalálósabb ellenségemnek sem kívánom.

- Széles Ferencet, az író, Lukács legjobb barátját nem láttam - terelte másra a szót Arabella.

- Külföldön van. Táviratot adtam fel olaszországi címére. - Jelentősegteljesen végigmérte. - Miért érdeklődsz utána?

- Amália miatt. Az a szerencsétlen csak ugyanis...

- Hallottam róla. Beleesett. Mással is megtörtént már - ironizált.

Arabella tovább lépett a beszélgetés sakktabláján.

- Most mihez kezdesz? Lakás, mert ugye abban a paplakban nem lakhatsz tovább?

- Minél előbb elköltözöm a parókiáról. Egy évig ugyan még ott lakhatnék, én azonban egyetlen napig sem maradok az épületben ezek után. Egyelőre Margóhoz költözöm, utána meg majdcsak lesz valahogy.

- Gyere vissza hozzánk! Még mindig üres az állásod. A szolgálati lakást is megkaphatod.

- Úgy tudom, Amália lakik ott.

- Csak lakott. Visszament a régi helyére, a tanyára.

- A tanyára? De hiszen az leégett!

- Azóta az állami gazdaság, Széles Ferenc szobáját kivéve, teljesen újjáépítette. Egy hónap sem kellett hozzá. Kisebb, mint volt, mert

ugye az egyik szoba, Amália akarta így, hiányzik, de modernebb. Az állami Biztosító teljes kártalanítást fizetett, ugyanis Amália évektől fizette a teljes vagyoni- és kárbiztosítást. - Kétértelműen rámosolygott. - Állítólag kéménytűz miatt égett le. - Megfogta Fébe kezét. - Nos, beköltöztöl hozzánk?

- Nem - vágta rá gondolkodás nélkül.

- Én jót akartam neked, a többi a te dolgod - jegyezte meg kissé leverten Arabella.

- Nagyon jó helyem van, szeretem. Lakást meg, szerzek! Sok helyen megfordulok, meg ne feledd: városi alkalmazott vagyok, ők is adhatnak lakást.

- Csak nem miattam..., mert egyébként nem utasítanál vissza ennyire kedvező ajánlatot. Jól fizetett állást, két szoba összkomfortos, központi fűtéses, alacsony bérű lakással?

Fébe ugyanolyan csendesen válaszolt, mint eddig.

- Erről egyszer már beszélgettünk, Bella. Amit akkor mondtam, azt most is állom, ezért ne kutass többé a lomtáradban!

Közben jócskán előrehaladtak. Bálint a másik oldalon utánuk hajtott. Mihelyt utolérte őket, bokor - ezen a részen - alig takarta, választotta el őket, kinyitotta az ajtót, és átszólt Fébének.

- Üljön be a kocsiba, hazaviszem!

Ő halvány, könnyes mosoly közepette köszönte meg a férfi kedveségét, utasította vissza fejrázásával a meghívást.

- Edzésre siet - magyarázta meg Arabella a férje sietését. - Képzeld: edző lett az aranyos. Én meg a harmadik gyerekeket várom.

- Gratulálok - rebegette Fébe.

Bálint kiszállt a kocsiból, és átvágva a keskenyedő füves részen, melléjük lépett, ezért nem folytatták a beszélgetésüket.

Arabella a férjére mosolygott.

- Igaz, te teremtés koronájának legszebb gyöngye?

- Menjetez csak! - rázogatta a fejét Fébe még mindig meglepődve Arabella előbbi közlésén. - Én tovább gyalogolok. Nagyon jólesik ez a séta, s a magány. - Már is indulni akart, ám Arabella visszatartotta.

- Akkor mi tényleg elmegyünk, mert amellet, hogy Bálintnak edzésre kell mennie, az anyósom is elutazott, egyedül vannak a gye-

rekeim, én pedig ilyenkor, bár nem kicsik már, mindig ideges vagyok. - Közelebb lépett Fébéhez, és megcsókolta. - Kislányt várok - súgta eközben a fülébe. - Nagyon sajnálom a férjedet, Lukácsot - emelte fel a hangját, hogy leplezze előbbi közlését. - Fiatal volt, élhetett volna még, és azt az előbbit is, amiről beszélgettünk. Kár, hogy visszautasítottad... Ettől függetlenül, keress fel, ha arra jársz! Szervusz!

A férje is elköszönt, visszagyalogoltak a kocsijukhoz, és beleültek...

Fébe régen észrevette, hogy valaki követi a bokrok között. A lépteit is igen jól hallotta, meg néha meg-megreccsent egy-egy kettétört száraz gallyacska is az ismeretlen talpa alatt. Óvatosan hátralesett.

Jól sejtette: Kemény Ferenc volt az. Éppen kilépett a bokrok közül, természetesen megvárta.

- Azóta követlek - suttogta a férfi, mihelyt melléje ért -, amióta kiléptél a kapun, ugyanis ott vártalak. Undorító, sőt egyenesen visszaszítónak lenne, ha most részvétet kívánnék, ezért csak üdvözöllek. Szervusz!

Az asszony csípős hangéllal vágott vissza.

- Ha követtél, azt is láttad, kivel jöttem ideig.

- Láttam.

- És mi a véleményed? - gúnyolódott.

Egy ideig az asszony arcát fürkészte: mennyire tiszta a bőre, és mennyire jól áll neki, hófehér arcához a fekete ruha! - gondolta.

- Amint Lukács halott, nincs többé a számodra - válaszolta -, úgy Bella is meghalt a számomra. Kettőnk kapcsolatára pecsét a gyerek, akit vársz.

Szótlanul mentek tovább. Körülöttük senki sem tartózkodott most, ráadásul a fák s a bokrok újra sűrűsödtek, a kocsiút pedig, egyre távolodott. Ha olykor-olykor titokban egymásra is lestek, arcuk kifejezéstelen maradt, a szemük viszont, mint két lepke szárnya, össze-összetapadt egy-egy pillanatra. Később a férfi megfogta az asszony kezét.

- Mondd Fébe - az megállt, s merőn nézte -, mi lenne, ha visszaköltöznél hozzám, s együtt élnél velem?

Fébe egy pillanatra lehajtotta a fejét.

- Legszívesebben azt mondanám: soha, ám nincs erőm kimondanom ezt a szót. - A férfi arcába fúrta átható tekintetét. - Ne is beszéljünk erről, legalábbis most ne, Lukács temetése utáni órákban, akit, ha nem sírok is, szívem mélyéből sajnálok, gyászolok!

- Fébe, ha most azt mondanám neked, hogy szeretlek, hazudnék. - Nyelt egy nagyot. - Valld be: te sem mernéd ugyanezt állítani magadról irányomban. - Fébe előreindult, a férfi szorosán követte. - Ne magunkra, a születendő gyermekünkre gondoljunk! Nem kérek azonnali választ. Ki-ki, gyászolja el a magáét, tartson szünetet, aztán vegyük le megint ezt a kérdést a polcról. Mert, bármi történt is, bármi van is: nekünk, ezen túl egymás mellett van a helyünk!

- Egyszer már visszamentem hozzád. Megváltoztál?

- Azóta, sok minden történt velem s veled..

- Aki egyszer megégette az ujját... - Élesen megrázta a fejét. - No, nem. Ne nézz bolondnak!

- Nagyon őszintén beszélek. Bár ezelőtt is így beszéltem volna veled!

- Lukács, jól mondtad előbb, halott, viszont Bella él.

- Részemre akkor halt meg, amikor kijelentette, hogy nem engem, sohasem engem, a férjét szerette, szereti, s újabb gyereket vár tőle, meg az a zűrös előélete is, amit akkor mesélt el nekem, miután elhagyta. Amint mondta, te is tudsz róla. Hová, kihez tartozom én ezek után? A családomhoz, mert ne feledd: gyereket vársz tőlem. Ami pedig az érzelmi oldalát illeti...

- Erről ne beszélj! - torkolta le Fébe -, semmiről se beszélj!

Most ő állt meg, fordult szembe a férfival.

- Számtalanszor elhatároztam: soha! Megfogadtam Lukácsnak. Jó, ő nincs többé, viszont másoknak is megfogadtam, ők viszont élnek. Ám most, amint mellém toppantál, minden megváltozott. A művelet elé ellenkező előjel került, ezért a végső eredménynek is másnak kell lennie, mint az előzőnek. A megoldás viszont még nincs a táblán.

- Ennek a megoldásnak a gyerek körül kell forognia.

Az asszony újra előreindult, a férfi tovább követte. Fébe régi gondolatainak adózva, szinte átvilágította mélyreható tekintetével. Hang-

súlya, miközben megszólalt, mégsem vádaskodott, inkább erősen töprengővé változott.

- Nagyon megváltoztál, Feri - nem a külsejére, arra célzott, ami közöttük történt.

A férfi azonnal megértette, ezért önirónikusan válaszolt:

- Amint a tegnapi nap nem jön vissza többé...

- Csakhogy holnap ugyanúgy megalázhatsz, mint tegnap, vagy tegnapelőtt tetted. Ha nem is Bellával, mással. - Megállt, és a legközelebbi fa vékony törzsének dőlt, fejét egészen a fáig hátrahajtotta. - Ha hinni tudnék, ha hihetnék neked, talán nem tétováznék, de így! - erősen kételkedően csóválgatta a fejét.

A férfi átölelte, és szájon csókolta. Mindez annyira gyorsan történt, hogy Fébenek tiltakozásra, ellenkezésre sem maradt ideje. Teste néhány pillanatra elszibbadt, szép érzéseinek húrjai ugyanúgy felhangolódtak, mint régen, amikor összekerültek, ám később összeszedve magát, erőszakkal kibontakozott a férfi öleléséből, és otthagya.

Kemény Ferenc azonban nem tágított, szorosan mellésimulva követte.

- Csak egyet ígérhetek neked biztosra, Fébe: sohasem csallak meg, ezen kívül jó apja leszek a gyerekünknek.

Az asszony nem válaszolt, ezért a férfi tovább beszélt:

- Egy nő létezett, akivel, megcsalhattalak volna, ne kérdezd ki az, mert úgyis tudod. Ő azonban nincsen többé. Arabella után pedig, te állsz a sorban. - Erőszakkal kapta el, tartotta fogta az asszony kezét. - Látod már-már bántón őszinte vagyok hozzád!

Elhallgatott. Fébe arcát kémelve haladt az oldalán, aki egyetlen mukkot sem szólt addig, amíg ki nem értek a műút széléig.

- Ne gyere velem tovább! Sokan járnak erre, olyanok is, akik a temetésen vettek részt.

- Mégis, mikor találkozunk?

- Nem... tu-dom! - vágta rá kissé dadogva, ám teljesen folyékonyan folytatta: - Az élő Lukácsot, a papot megcsaltam, a halott Lukácsot, mint embert sokáig gyászolom, siratom, ha most nem is sírok, holott ordítani, zokogni szeretnék, ugyanis olyan, igaz embert veszítettem

el, aki a legsúlyosabb bűnömet is megbocsátotta, aki úgy emberként,
mint papként pótolhatatlan. Ne zaklass tehát!

Sarkon fordult s végleg faképnél hagyta a férfit.

Kemény Ferenc úgy állt a helyén, mintha letaglózták volna.

1981-es feljegyzéseim nyomán, 2013-ban.

Nógrádi Kovács György megjelent könyvei:

1. A seriff és bandája. Ifjúsági regény. 1987
2. A dinnyecsöszök. Ifjúsági regény. 1987
3. Egy fiú, aki kétszer szökött meg. Ifjúsági regény. 1991
4. Pisztoly és kereszt. /Vadgalamb csőrében zöldág/ Regény. 1991
5. Végzetes nászút a kastélyban. Regény. 1992
6. A halóri ház rejtélye. Regény. 1998
7. Az aktmodell. Elbeszélések. 2000
8. A legyek pókhálóban halnak meg. /Gyötrelmek, szerelmek, tragédiák/ Regény. 2001
9. Színe s visszája. Egy viharos szerelem története. Regény. 2006
10. Vadonc, az árva gyerek. Ifjúsági regény. 2006
11. Anekdoták, aforizmak, hihetetlen történetek. 2006
12. Kutyasétáltatás. Kisregény és elbeszélések. 2006
13. Kuláklistán. Regény. 2007
14. Megtisztulás. Regény. 2007
15. Négy holttest egy kriptában. Regény. 2007
16. Az ördög szorításában. Regény. 2009
17. Miként a csillagok, fényletek. Regény. 2010
18. Gáspár abbé, a szamaras pap. Regény. 2010
19. Megrendítő történetek. Elbeszélések. 2011
20. Csip-csup történetek, és mások. Rövid történetek és mások. 2011
21. Számkivetettek. Regény. 2011
22. Néhány perces krimik, rövid történetek, aforizmak, humor. 2012
23. A negyedik áldozat. Regény. 2013
24. Színe s visszája. Egy viharos szerelem története. Regény. 2016. Második, bővített kiadás.
25. Gyuri bácsi mesél. Mesekönyv. 2016
26. Gyuri bácsi mesél. Csak mesélek, mesélek. Mesekönyv. 2016
27. Szelíd ember veszett tánca. Krimi. 2016
28. Hajsza a fekete diplomatafért. /Kaddis Tóni bácsiért./ Krimi. 2016
29. A hullarabló. Bűnügyi történet. 2016

Nyomdakész kéziratok, 2017.

30. Asszonysírató - Autóskaland és sok véletlen. Két elbeszélés
31. Újjáélesztés. Regény
32. Dízsírhely. Regény
33. Visszavont átok. Regény
34. Menekülés a hegyekbe. Regény
35. Hat kisregény
36. Égó ház az erdőben. Regény

Nógrádi Kovács György

/1930.2.7. Nógrádszakál – 2017.6.14. Szécsény/

Író, újságíró, lapszerkesztő, magyar-történelem szakos tanár.

Kovács György néven született Nógrádszakálban. Gyerekéveit jórészt Halászában /Ludányhalászi/ tölti szeretett nagyszüleinél, ezért ezt a falut vallja igazi szülőfalujának. /Ács Gyuri gyermekkor. Kézirat/

Másodéves orvostanhallgató, mikor kulák származása miatt kirúgják. /Kirúgatásom története. Kézirat/ Két évet jár jogi egyetemre, mikor kísértetiesen hasonló körülmények között újra kirúgják. Édes-keserű szülőfalujából, Nógrádszakálból ismét ment a párt levele, hogy kulák ment egyetemre! Minden „bűne”, hogy szüleinek volt 40 hold, jórészt csak birkalegelőnek alkalmas földje, melyet akkorra már régen „önként” leadtak... /Kuláklistán. Regény, 2007./

Nagy Imre kuláklista eltörlése után változik a helyzete, pedagógiai főiskolát végez magyar-történelem szakon.

1963-1972 között vb. titkár /tanácselnök/ az akkor tizennyolcezres lélekszámú Pest megyei Üllön. Tanácselnökségét az állandó újítás és reformok bevezetése jellemzi, többek között engedélyezi az első maszek pékséget, zöldségest, húsboltot... Ezért a veterán kommunisták /az igazi háttérhatalom/ állandó támadásait kell elviselnie, végül betegségére /három szívinfarktus/ hivatkozva lemond tisztségéről. Elnökségének éveit dolgozza fel három kötetes írásában: Tövises és rózsák 1-3. /Kézirat/

1972-1975 között a Pest Megyei Hírlap riportere, majd a Monor és Vidéke rovat főszerkesztője. Erőssége lesz a riportírás, itt veszi fel a Nógrádi Kovács György nevet, de publikál Ács Gyuri, Ács György, Ács Gy., Á.Gy. név, szígnó alatt is.

1975-1979 között Vecsés Nagyközségi Tanács főelőadója.

1979-től nyugdíjba vonulásáig a vecsési 4-es számú Általános Iskola tanára. Ez volt élete legszebb időszaka, szívből szerette a gyerekeket, számtalan ifjúsági regényét ihlették az itt látott rendkívüli gyermekorsók... /pl. Hat kisregény. Nyomdakész kézirat/

1994-ben pestszentimrei otthonából Szécsénybe költözik a feleségével, hogy unokái közelében lehessen.

Szécsényi irodalmi tevékenységéről így vall:

„Több mint 10 évig voltam a Nógrád Megyei Hírlap külsős munkatársa: riportere, tudósítója. Ebben az újságban jelent meg egy regényem is, folytatásokban: Végzetes nászút a kastélyban címmel.

A Frisch Oszkár által szerkesztett Szécsényi Újság szinte valamennyi számában jelent meg írásom.

A Sűmegi Gábor szerkesztette Kisvárosi Krónika minden számában jelent meg írásom.

A Lant szécsényi irodalmi újság alapítója, később szerkesztője voltam.

Szenográdi Ferenc valamennyi Kalendáriumában, később Almanachjában jelent meg 1-2 írásom.

Eddig 28 könyvem jelent meg /regény, elbeszélés, ifjúsági regény, krimi, mese-könyv, bűnügyi történet/.”

Az írásról a következőképpen vall szintén 2016-ban:

„Amint látható, 28 regényem jelent meg. Legalább 12 regényvázlatom vár megírásra.

Sosem tartottam magamat nagy írónak. Gyönyörű örültség szállt meg, és csak írtam, írtam, írok tovább, pontosabban most már többnyire diktálok. Majdnem egy évtizedig voltam újságíró, valamivel kevesebb ideig külsős munkatárs. Szécsényben valamennyi megjelent, Szécsényről szóló kiadványban jelent meg cikkem...”

Kórházba kerülése előtti estén még írást diktált a Facebookra.

Mindössze három hét betegeskedés után otthonában érte a halál...

Végakarátának megfelelően a halászi temetőben nyugszik.

Szécsény, 2017. novembere

Kovács Péter Zoltán